

Working
together

Natalia Burduja
Наталія Бурдужа

LIMBA ROMÂNĂ PENTRU UCRAINENI

Nivel A1–A2

РУМУНСЬКА МОВА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Рівень A1–A2

Natalia Burduja
Наталія Бурдужа

LIMBA ROMÂNĂ
PENTRU UCRAINENI

Nivel A1 – A2

РУМУНСЬКА МОВА
ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Рівень A1 – A2

Natalia Burduja
Наталія Бурдужа

LIMBA ROMÂNĂ
PENTRU UCRAINENI
Nivel A1 – A2

РУМУНСЬКА МОВА
ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
Рівень A1 – A2

Suport de curs adresat celor care vor să învețe limba română cu sau fără profesor.
Посібник адресований тим, хто хоче вивчити румунську мову самостійно або
з викладачем.

Editura RCR Editorial
București

2023

Redactor: **Ioan HERBIL**

Coperta: **Cătălin POPA / Oringius Design**

Tehnoredactare: **Ioan HERBIL**

Referenți științifici:

Lect. univ. dr. **Cristina SILAGHI**

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România

Asist. univ. dr. **Andrei-Victor COJOCARU**

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România

Conf. univ. dr. **Ioan HERBIL**

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BURDUJA, NATALIA

**Limba română pentru ucraineni : nivel A1-A2 : suport
de curs adresat celor care vor să învețe limba română cu
sau fără profesor = Rumuns'ka mova dl'a ukrajinciv :
riven' A1-A2 : posibnyk adresovanyj tym, hto hoče vyvčyty
rumuns'ku movu samostijno abo z vykladačem / Natalia**

Burduja. - București : R.C.R. Editorial, 2023

ISBN 978-606-745-129-0

811.135.1

Ilustrațiile din lucrare au fost trimise la redacție în forma brută de către autoarea acestuia.

©Natalia Burduja / UNHCR – Agenția ONU pentru Refugiați / UNHCR, the UN Refugee Agency / CNRR – Consiliul Național Român pentru Refugiați. Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, stocată pe vreun sistem de memorare sau transmisă în orice altă formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice și de fotocopiere, fără acordul scris al proprietarului dreptului de autor.

This publication has been produced with the assistance of UNHCR, the UN Refugee Agency.

The content of this publication is the sole responsibility
of the Romanian National Council for Refugees.

Această publicație a fost realizată cu sprijinul UNHCR – Agenția ONU pentru Refugiați.

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă
a Consiliului Național Român pentru Refugiați.

Working
together

CUPRINS

(ЗМІСТ)

Cuvânt înainte	7
Вступне слово	9
Важливо знати! (<i>Important de știut!</i>)	10
Lecția 1 (Урок 1) Alfabetul limbii române (<i>Алфавіт румунської мови</i>)	11
Lecția 2 (Урок 2) Întrebări și expresii de bază (<i>Базові питання та вислови</i>)	20
Lecția 3 (Урок 3) Lunile anului (<i>Місяці року</i>)	25
Să cunoaștem anotimpurile! (<i>Пізнаймо пори року!</i>)	26
Zilele săptămânii (<i>Дні тижня</i>)	27
Lecția 4 (Урок 4) Numerele cardinale (<i>Кількісні числівники</i>)	29
Lecția 5 (Урок 5) Culori (<i>Кольори</i>)	33
Despre timp și spațiu (<i>Про час та простір</i>)	37
Lecția 6 (Урок 6) Numerele ordinale (<i>Порядкові числівники</i>)	38
Lecția 7 (Урок 7) Formule elementare I (<i>Базові формули I</i>)	40
Lecția 8 (Урок 8) Pronume (<i>Займенник</i>)	45
Lecția 9 (Урок 9) Verbe neregulate (<i>Неправильні дієслова</i>)	54
Timpul prezent (<i>Теперішній час</i>)	54
Timpul trecut: imperfectul și perfectul compus (<i>Минулий час: минулий і складений минулий</i>)	57
Lecția 10 (Урок 10) Cum întrebăm? (<i>Як питаємо?</i>)	59
Lecția 11 (Урок 11) Familie, rude (<i>Сім'я, родичі</i>)	62
Lecția 12 (Урок 12) Ora (<i>Година</i>)	70
Lecția 13 (Урок 13) Urări, felicitări (<i>Побажання, вітання</i>). Întrebări uzuale (<i>Повсякденні питання</i>)	71
Comunicare (<i>Спілкування</i>)	72
Întrebări legate de drum (<i>Питання пов'язані з дорогою</i>). La frontieră (<i>На кордоні</i>)	73
Lecția 14 (Урок 14) Mijloace de transport (<i>Транспортні засоби</i>)	75
Lecția 15 (Урок 15) Expresii utile (<i>Корисні вислови</i>)	78
Formule elementare II (<i>Базові формули II</i>)	80
Diferite expresii (<i>Різні вислови</i>)	82
Lecția 16 (Урок 16) Să ne cunoaștem corpul! (<i>Пізнаймо своє тіло!</i>)	84
Au! Mă doare! (<i>Ау! Мені боляче!</i>)	90
Lecția 17 (Урок 17) Ce purtăm ca să arătăm bine? (<i>Що ми носимо, щоб гарно виглядати?</i>). Haine / Îmbrăcăminte (<i>Одяг</i>)	95
Încălțăminte (<i>Взуття</i>)	99
Accesorii (<i>Акcesуари</i>)	100
Lecția 18 (Урок 18) Cum este timpul / vremea? (<i>Яка погода?</i>)	107

Lecția 19 (Урок 19)	Aparate de uz casnic (<i>Побутові прилади</i>)	112
	Mobilier (<i>Меблі</i>)	114
Lecția 20 (Урок 20)	Animale: domestice, sălbatice (<i>Тварини: домашні, дикі</i>)	119
	Păsări (<i>Птахи</i>)	122
	Insecte (<i>Комахи</i>). Pești (<i>Риби</i>)	123
	Сопaci (<i>Дерева</i>)	128
	Plante (<i>Рослини</i>)	129
Lecția 21 (Урок 21)	Legume (<i>Овочі</i>)	131
	Fructe (<i>Фрукти</i>)	132
	Veselă (<i>Посуд</i>)	133
Lecția 22 (Урок 22)	Poftă bună! (<i>Смачного!</i>)	138
Lecția 23 (Урок 23)	Verbe importante (<i>Важливі дієслова</i>)	142
	Formarea participiului și a perfectului compus (<i>Утворення дієприкметника та складеного перфекта</i>)	149
	Formarea timpului viitor al verbelor (<i>Утворення майбутнього часу дієслів</i>)	151
Lecția 24 (Урок 24)	Exemple de enunțuri cu verbe importante (<i>Приклади речень з важливими дієсловами</i>)	153
Lecția 25 (Урок 25)	Citește și zâmbește! (<i>Прочитай та посміхнись!</i>)	159
Lecția 26 (Урок 26)	Țări, naționalități și limbi (<i>Країни, національності та мови</i>)	161
Lecția 27 (Урок 27)	Cum întrebăm și cum răspundem? (<i>Як питаємо та як відповідаємо?</i>)	163
Lecția 28 (Урок 28)	Explicații despre articolul hotărât din limba română (<i>Пояснення про визначений артикль у румунській мові</i>)	164
Lecția 29 (Урок 29)	Verbe care se termină în „i” (<i>Дієслова які закінчуються на «і»</i>)	167
Lecția 30 (Урок 30)	Verbe care se termină în „a” (<i>Дієслова які закінчуються на «а»</i>)	170
Lecția 31 (Урок 31)	Verbe care se termină în „e” (<i>Дієслова які закінчуються на «е»</i>)	175
Lecția 32 (Урок 32)	Exerciții (<i>Вправи</i>)	177
Lecția 33 (Урок 33)	Adverbe (<i>Прислівники</i>)	180
Lecția 34 (Урок 34)	Antonime des folosite (<i>Частовживані антоніми</i>)	182
Lecția 35 (Урок 35)	Adjective (<i>Прикметники</i>)	186
Lecția 36 (Урок 36)	Substantive (<i>Іменники</i>)	196
Lecția 37 (Урок 37)	România (<i>Румунія</i>)	205
Lecția 38 (Урок 38)	Părți componente ale mașinii (<i>Частини машини</i>)	210
Lecția 39 (Урок 39)	Cuvinte și expresii uzuale (<i>Повсякденні слова та вислови</i>)	213
	Prepoziții (<i>Прийменники</i>)	216
Lecția 40 (Урок 40)	Teste (<i>Тести</i>)	217
	Dialoguri pe diverse teme (<i>Діалоги на різні теми</i>)	221
	Exerciții cu imagini (<i>Вправи з картинками</i>)	226

Cuvânt înainte

„Dacă îi vorbești unui om într-o limbă pe care o înțelege, cuvintele tale vor ajunge la mintea lui. Dacă îi vorbești în propria lui limbă, cuvintele ajung la inimă”. (Nelson Mandela)

Știm cu toții că provenim din țări diferite și vorbim diverse limbi, așadar, trebuie să învățăm limbi străine. Prezenta lucrare se adresează vorbitorilor de limba ucraineană care vor să se familiarizeze cu limba română și să-și însușească această limbă frumoasă, nu tocmai ușoară. Lucrarea urmărește învățarea limbii române în așa fel încât asimilarea integrală a materialului să poată înlesni citirea, înțelegerea și traducerea unui text românesc și, nu în ultimul rând, susținerea unei conversații uzuale în română. Suportul de curs poate fi parcurs în întregime, indiferent de numărul de ore rezervate procesului de învățare.

Acest suport de curs vizează dezvoltarea următoarelor componente fundamentale pentru învățarea limbii române: înțelegere scrisă și orală, exprimare scrisă și capacitatea de traducere. Manualul urmărește introducerea în sistemul fonetic al limbii române contemporane, precum și folosirea în practică a cunoștințelor gramaticale și lexicale însușite în timpul studierii acestuia.

Parcurgând paginile cursului, veți dobândi un bagaj de cunoștințe care vă va permite să răspundeți la diferite întrebări, să purtați cel puțin o conversație simplă cu vorbitorii de limba română. La început, puțin câte puțin, mai ușor, apoi, mai greu, mai elaborat, iar, la final, având încredere în puterile voastre veți reuși. Nu ezitați să vorbiți, chiar dacă veți face greșeli, întrucât astfel veți învăța și memora mai bine cuvintele limbii române. Vă încurajez să vă creați oportunități de a comunica cât mai des posibil cu vorbitorii nativi.

Metoda care stă la baza predării lexicului este analogia. Încercați să utilizați noul cuvânt într-o propoziție simplă, ca să învățați sintagme întregi, nu doar cuvinte individuale. Citind cât mai mult posibil, în special lecțiile parcurse, vă va ajuta să vă însușiți cuvintele învățate. Folosiți cuvintele noi în combinație cu cele pe care le-ați învățat deja. Asociați cuvintele noi cu cele care sună similar în limba ucraineană sau chiar într-o altă limbă străină pe care o cunoașteți deja. Repetați sintagmele pe care le auziți cu voce tare, din nou și din nou. Revizuiți lecțiile vechi pentru a le deprinde complet. Stabiliți-vă obiective mici și verificabile de învățare, având un termen limită. Încercați lecții mai dificile ca o provocare și pentru a progresa rapid.

În concluzie, învățați constant, țineți același ritm și investiți timp pentru a studia, fiți creativi în învățarea cuvintelor și a sintagmelor. Asociați cuvintele cu desene, imagini și scene

sau cu povești amuzante. Să aveți o motivație bine stabilită și mult entuziasm în cadrul procesului de învățare.

Avantajele acestui suport de curs constau în:

- vocabular accesibil: sunt selectate teme și cuvinte românești dintre cele mai uzuale, necesare situațiilor de comunicare zilnică;
- explicații gramaticale simplificate: se acordă prioritate construcțiilor care au o frecvență mare în comunicarea curentă, iar explicațiile sunt furnizate într-o manieră foarte simplă, pentru a facilita memorarea lor;
- un număr mare de exerciții: este înlesnită astfel fixarea vocabularului nou și asimilarea structurilor gramaticale, fără a pierde din vedere reluarea lexicului deja cunoscut și o anume flexibilitate în realizarea formulărilor.

Nu ne rămâne decât să sperăm ca toți cei interesați de România să găsească în acest instrument de lucru o cale ușoară și prietenoasă de a se familiariza cu limba țării și cu modul ei de a pune lumea în cuvinte.

Autoarea

Вступне слово

«Якщо ви розмовляєте з людиною на мові, яку вона розуміє, то сказане потрапить до голови. Якщо ж на її рідній мові, то до серця». (Нельсон Мандела)

Усі ми знаємо, що походимо з різних країн і розмовляємо різними мовами, таким чином потрібно вчити іноземні мови. Даний посібник адресований українцям, які хочуть пізнати румунську та вивчити цю гарну і доволі складну мову. Мета цього посібника, щоб ви змогли вільно читати, писати та розуміти на базовому рівні румунську мову. Він розрахований передусім на простих людей, які не мають філологічну освіту і бажають вивчити і розуміти найосновніше та якомога простіше. Тут ви знайдете 40 основних уроків, починаючи з алфавіту та закінчуючи вправами з картинками. Основна моя ціль, щоб ви запам'ятали якомога більше слів, тому побачите багато картинок і вправ для закріплення пройденого.

Намагайтесь використовувати вивчені слова якомога частіше, заміняйте українські. Пробуйте будувати словосполучення, якомога більше читайте, особливо пройдений матеріал. Читайте та повторюйте вслух слова та речення. Асоціюйте кожне вивчене слово із чимось або подібним із українською або іншою мовою яку ви знаєте. Перевіряйте себе час від часу, будьте креативними. Так ви почнете швидше адаптуватися і думати румунською.

Переваги цього посібника полягають в наступному:

- доступна лексика: румунські теми та слова підібрані з найпоширеніших, що моделюють ситуації щоденного спілкування.
- спрощені граматичні пояснення: пріоритет надається конструкціям з високою частотою в поточному спілкуванні, а пояснення надаються дуже просто, щоб легше їх запам'ятати.
- велика кількість вправ: це сприяє фіксації нової лексики та засвоєнню граматичних конструкцій, не втрачаючи з поля зору відновлення вже відомої лексики та певної гнучкості формулювань.

Залишається сподіватися, що всі, хто цікавиться Румунією, знайдуть у цьому посібнику легкий та дружній спосіб познайомитися з мовою країни та її способом передати світ словами.

Авторка

(Важливо знати!) (Important de știut!)

Наголос у румунській мові може падати на останній, передостанній, на третій і навіть на четвертий склад з кінця. Вичерпних правил для визначення місця наголосу в румунській мові немає. Все ж таки можна встановити деякі правила. Якщо слово закінчується на приголосний або на дифтонг, наголос падає на останній склад. Якщо слово закінчується на голосний звук, наголос падає на передостанній склад. Винятків із цього правила чимало.

Запам'ятайте, всі дієслова I, II і IV дієвідміни (які закінчуються на -a, -ea, -i, -î) у початковій (інфінітивній) формі мають наголос на останньому складі, наприклад: **a lucrá** (працювати), **a vedeá** (бачити), **a vorbí** (розмовляти), **a coborí** (спускатися).

Наголос у румунській мові при словозміні звичайно нерухомий, тільки при дієвідмінюванні деяких дієслів він переходить з одного складу на інший.

У румунській мові дієслова в минулому часі не мають роду, тобто **am înțeles** – зрозумів / зрозуміла, **am scris** – написав / написала.

Буква «i» в кінці слів читається як «ь», окрім дієслів у інфінітивній формі, наприклад: **a vorbi**, **a citi**, **a mulțumi**, **a iubi**, **a zâmbi** etc.

Прийменник **de** є засобом зв'язку між числівниками та іменниками (**28 de oameni**, **100 de cărți**). Також приєднує до іменника інший іменник, який є означенням першого. Іменник з прийменником **de** може позначати характер означуваного предмета (**cântec de dragoste** – пісня кохання, **carte de poezii** – книга віршів) чи документа (**buletin de identitate** – посвідчення особи), назву продукту (після іменників, які позначають його певну міру – **o felie de pâine** – скибка хліба, **o sticlă de lapte**, **un kilogram de fructe**).

Особливості артикуляції букви **L** відзначаються не зубною, а верхньоальвеолярною артикуляцією. Порівняйте слова «Полтава» та „localitate”.

Румунська голосна **Ă** (українська «И») подібна до нелабіалізованого голосного переднього ряду високо-середнього підняття.

Голосна **Â** румунської мови (на початку слова або в абсолютному його кінці **Î**, дуже близька до староукраїнського «Ы» – нелабіалізований голосний передньо-середнього ряду високого підняття). У фонетичній транскрипції позначений знаком «**î**».

Румунська голосна **E** (в українській мові може бути як «Е» так і «Є») відзначається різною вимовою залежно від характеру складу, до якого він входить, і від позиції в слові. У відкритих складах слів цей голосний вимовляється закрито, наприклад: **perete**, **repede** і т.д. У наступних випадках румунське **E** вимовляється більш відкрито, ближче до українського «Є»: **eu**, **ești**, **evident**, **elev**, **eram**, **exact** та інші.

Загальні правила, якими потрібно керуватися при письмі буквосполучень **ia** та **ea**:

– **ia** пишеться на початку слова та складу, після голосної букви, наприклад: **iarbă** (трава), **iarnă** (зима), **băiat** (хлопець), **iată** (ось). Пишеться **ia**, як правило, після приголосних **b**, **p**, **m**, **f**, **v**, наприклад: **biată**, **piatră**, **amiază**, **fiară**, **viață**.

– **ea** пишеться майже завжди після приголосних **d**, **l**, **n**, **r**, **s**, **ș**, **t**, **ț**, **z**, наприклад: **deal**, **neam**, **seară**, **greșeală**, **zeamă**.

Lecția 1 (Урок 1)

Alfabetul limbii române (Алфавіт румунської мови)

Буква	Звук	Приклади	
A (a)	А	an – рік	arici – їжак
Ă (ă)	подібний до українського И	vară – літо	pară – груша
Â (â)	И (подібний до староукраїнського «І») пишеться всередині слова («й»)	mână – рука [мїни]	cât – скільки [кїт]
B (b)	Б	bine – добре	brad – ялинка
C (c)	К	cuvânt – слово	casă – будинок
D (d)	Д	des – часто	delfin – дельфін
E (e)	Е / Є	elefant – слон	eu – я
F (f)	Ф	fată – дівчина	fluture – метелик
G (g)	Г	gri – сірий	gâscă – гуска
H (h)	Г (рідко Х)	hartă – карта	iaht – яхта
I (i)	І	invers – навпаки	iepure – кролик, заєць
Î (î)	И (подібний до староукраїнського «І») пишеться на початку та кінці слів («й»)	încă – ще [їнки]	înghețată – морозиво [їнгецати]
J (j)	Ж	curaj – сміливість	jucării – іграшки

K (k)	пишеться тільки в іноземних словах, вимовляється так само	kaki – хурма kilogram – кілограм
L (l)	Л	liniște – тишина leu – лев
M (m)	М	mic – маленький măr – яблуко
N (n)	Н	nou – новий nucă – горіх
O (o)	О	oraș – місто ochelari – окуляри
P (p)	П	pe – на palton – пальто
Q (q)	пишеться тільки в іноземних словах, вимовляється так само	IQ – ай кю
R (r)	Р	rău – погано rac – рак
S (s)	С	sus – верх soare – сонце
Ș (ș)	Ш	ușor – легко șoarece – миш
T (t)	Т	toată – вся tractor – трактор
Ț (ț)	Ц	țară – країна țap – козел
U (u)	У	unde – де urs – ведмідь
V (v)	В	vecin – сусід veveriță – білка
W (w)	в іноземних словах	weekend – вихідний Washington – Вашингтон
X (x)	<i>ікс, гз</i>	xerox – ксерокс examen – іспит
Y (y)	<i>ігрек</i> в іноземних словах	hobby – хоббі yoga – йога
Z (z)	З	zahăr – цукор zebră – зебра

După cum se poate observa, **alfabetul limbii române** conține **31 de litere** și folosește cele **26 de caractere** ale **alfabetului latin**, la care se adaugă **5 caractere suplimentare, cu diacritice** (ă, â, î, ș, ț).

Як можна помітити, **алфавіт румунської мови** складається з **31 літери** й використовує **26 символів** з латинської абетки, з **5 додатковими символами**, з діакритикою (ă, â, î, ș, ț).

Ă [и]	Â [â]	Î [î]
Ș [ш]	Ț [ц]	

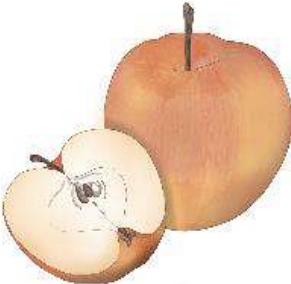
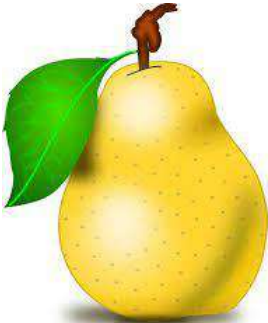
Grupuri de litere și diftongi (Буквосполучення та дифтонги)

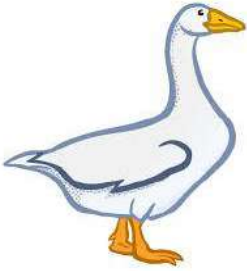
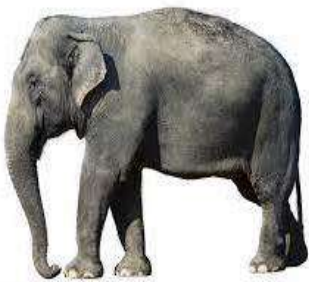
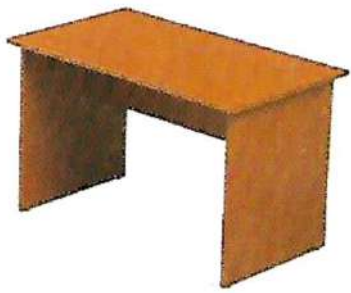
Румунська мова має наступні буквосполучення та дифтонги (так називають сполучення двох букв):

c + e = че / че* ce – що	c + h + e = ке cheie – ключ	g + e = дже / дже* gest – жест	g + h + e = ге înghețată – морозиво
c + i = чи cine – хто	c + h + i = кі schimb – міняю	g + i = джі imagine – картинка	g + h + i = рі ghișeu – віконечко

ia – йа	iarnă – зима	ui – уй	uit – забуваю
ea – я	cafea – кава	oi – ой	noi – ми
iu – ю	iubire – кохання	eo – йо	vreodată – коли-небудь
ii – ій	copii – діти	ie – йе / є	ieri – вчора
ei – ей (ей)	trei – три; ei – вони	io – йо	creion – олівець
ai – ай	haină – одяг	ou – оу	birou – бюро
eu – еу (еу)	leu – лев; eu – я	oa – оа	noapte – ніч
ua – уа	ziua – днем	âi – уй	pâine – хліб
uă – уе	puă – дев'ять	âu – уу	grâu – пшениця

Exercițiu (Вправа): Scrieți din „Алфавет”, p. 12-13, cuvântul potrivit pentru fiecare imagine. (Напишіть з «Алфавіту», с. 12-13, відповідне слово для кожного зображення.)

Exercițiu (Вправа): Citiți următoarele cuvinte. (Прочитайте наступні слова.)

cap голова, masă стіл, palat палац, magazin магазин, cravată краватка, arici їжак
măr яблуко, pară груша, pătrat квадрат, capăt край, кінець, România Румунія
mână рука, când коли, bătrân старий, pâine хліб, câine собака, gâscă гуска
barcă човен, bine добре, brad ялинка, bluză блузка, absolut абсолютно
cămașă сорочка, cântec пісня, corp тіло, actor актор, acru кислий, cuvânt слово
carte книга, casă будинок, covor килим, cot лікоть, cutie коробка, sticlă пляшка
rachetă ракета, ureche вухо, chioșc кіоск, chipiu кепка, buchet букет
cer небо, a face робити, afacere бізнес, cine хто, aici тут, a căuta шукати
da так, adesea часто, adresă адреса, adun збираю, dumneavoastră Ви, când коли
dulap шафа, fiindcă / deoarece тому що, văd бачу, cald тепло, dulce солодкий
elefant слон, bere пиво, regulă правило, cerere заява, eu я, tu ти, el він, ea вона
noi ми, voi ви, ei / ele вони, este є, are має, elev учень, student студент, pentru для
a bea пити, a vedea бачити, teamă страх, fereastră / geam вікно, mea моя
foc вогонь, floare квітка, praf пилюка, fluture метелик, frunză листок (дерева)
gard паркан, găină курка, gând думка, gură рот, glumă жарт, autogară автовокзал
ghețar крижина, înghețată морозиво, ghid гід, unghie ніготь, lângă біля
gen рід, a merge ходити, girafă жирафа, magician маг, a fugi бігти, ger мороз
haină одяг, hotărâre рішення, hrană їжа, autohton місцевий, hartă карта
inimă серце, milion мільйон, a iubi любити, a citi читати, albastru синій
iarnă зима, iepure заєць, intuiție інтуїція, invitație запрошення, sigur точно
unchi дядько, maci маки, dragi дорогі, calmi спокійні, ani роки, pași кроки
întâmplare випадок, a coborî спускатися, împreună разом, înăuntru всередині
jos вниз, joi четвер, ajutor допомога, bagaj багаж, jurământ присяга, jur клянусь
kilogram кілограм, kilometru кілометр, kiwi ківі, Shakespeare Шекспір
lapte молоко, leu лев, лей (румунські гроші), liceu ліцей, localitate місцевість
loc місце, acolo там, domiciliu місце проживання, a lua брати, a lucra працювати
mare великий, море, mănușă рукавиця, mâine завтра, motan кіт, munte гора
nas ніс, nerv нерв, nimic нічого, nimeni ніхто, niciodată ніколи, nu ні, nucă горіх
nume ім'я (prenume), încă ще, unde де, ban монета, tren потяг, cameră кімната
ochi око (очі), ochelari окуляри, oraș місто, obicei звичай, cocoș півень, oră година
oaie вівця, școală школа, ploaie дощ, soare сонце, foaie папір, doar тільки

pahar стакан, palton пальто, preț ціна, lapte молоко, pix ручка, pe на, peste через
ramă рамка, artă мистецтво, carne м'ясо, urs ведмідь, sare сіль, tânăr молодий
seră теплиця, pas крок, a asculta слухати, a arăta показувати, stea зірка
a aștepta чекати, știu знаю, șarpe змія, șoarece миша, laș боягуз, roșu червоний
temă завдання, alt інший, așteptare очікування, cunoscut знайомий, toți всі
țap козел, cuțit ніж, marți вівторок, puțin мало, veveriță білка, furculiță виделка
unde де, sunet звук, lung довгий, ușă двері, greu важко, sus верх, cunosc знаю
ouă яйця, două дві, nouă дев'ять, plouă йде дощ, rouă роса, vouă вам
vamă кордон, avar жадібний, acvariu акваріум, vacă корова, vreau хочу
exact точно, excepție виняток, examen іспит, exemplu приклад, exercițiu вправа
zi день, zero нуль, zână фея, gaz газ, barză аїст, zahăr цукор, auzim чуємо

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile goale ale cuvintelor. (Вставте пропущенні букви в словах.)

ca .	голова	mas .	стіл	c . nd	коли
p . . ne	хліб	m . nă	рука	mă . ne	завтра
vr . . u	хочу	. n . untr .	всередині	. . ma . .	сорочка
b . tr . n	старий	ș . are . .	миша	ni . . . dat .	ніколи

Exercițiu (Вправа): Urmărind cifrele, veți observa ce cuvinte vor apărea. Scrieți traducerea cuvintelor în coloana din dreapta. (Слідуючи за цифрами, побачите які слова вийдуть. Напишіть переклад цих слів у правій колонці.)

a s e r o		
3 1 5 4 2		
m u ă j â r n t		
5 2 4 1 6 3 7 8		
t c ț n e i e ă e		
3 1 5 7 6 8 2 4 9		
e c r e h p e		
7 5 3 2 6 1 4		
ă u m r l r u o t		
4 1 3 2 9 7 8 6 5		

Rețineți! (Запам'ятайте!)

<i>cană</i> – кружка	<i>câine</i> – собака
<i>mână</i> – рука	<i>mâine</i> – завтра
<i>până</i> – до	<i>pâine</i> – хлеб

CANĂ

CÂINE

MÂNĂ

PÂINE

Exercițiu (Вправа): Scrieți enunțurile de mai jos, folosind literele alfabetului român.
(Напишіть нижчеподані вирази румунським алфавітом.)

Кум ви нуміць?	Як вас звати?
Ўнде локуіць?	Де проживаєте?
Кїнд в-аць ниску́т?	Коли ви народились?
Мулцумеск.	Дякую.
Луаць лок.	Сідайте.
Скузаці-ми.	Вибачте мене.
Ну їнцелег.	Не розумію.
Ви роґ си репетаць.	Будь ласка, повторіть.
Ку че ви окупаць?	Чим займаєтесь?
Кум аць ажунс?	Як доїхали?
Ам їнцелес.	Я зрозумів (-ла).
Се поате си їнтру?	Можна ввійти?
Пермітеці-мь си ...	Дозвольте ...
Даці-мь воїе си йес.	Дозвольте вийти.
Пермітеці-мь си ви їнтрєб.	Дозвольте мені вас запитати.
Експлікаці-мь, ви роґ.	Поясніть мені, будь ласка.
Скузаць, єу аш вря́ си ви їнтрєб.	Вибачте, я хотів (-ла) б вас запитати.
Пот си аштепт аічь?	Можу почекати тут?
Ворбіць май рар, ви роґ.	Говоріть повільніше, будь ласка.
Ну ам аузіт!	Я не почув (-ла)!
Ну ам визут!	Я не побачив (-ла)!
Бїне аць венїт!	Ласкаво просимо!
Мулт сукчєс!	Багато удачі!
Де унде сунтець?	Звідки ви?
Кум се нумеште?	Як називається?
Ку чїне аць венїт?	З ким ви приїхали / прийшли?
Н-ам їнцелес німік.	Нічого не зрозумів (-ла).
Аштептаць ун момєнт.	Почекайте один момент.
Семниту́ра думнявоа́стри.	Ваш підпис.
Путєць плека́ (мердже)!	Можете йти!

Lecția 2 (Урок 2)

Întrebări și expresii de bază (Базові питання та вислови)

Cum te cheamă? – Як тебе звати?

Cum vă numiți? – Як Вас звати?

Permiteți-mi să ... / Dați-mi voie să ... – Дозвольте мені ...

Explicați-mi, vă rog ... – Поясніть мені, будь ласка ...

Unde locuiți? – Де проживаєте (мешкайте)?

Locuiesc în orașul ... pe strada ... – Проживаю в місті ... на вулиці ...

Luați loc. – Сідайте.

Mulțumesc! – Дякую!

Am înțeles. – Зрозумів / Зрозуміла.

Nu înțeleg. – Не розумію.

Poftim. – Прошу.

Poftim? (Ce ați spus?) – Перепрошую? (Що Ви сказали?)

Scuzați-mă! – Вибачте мене! (Пробачте мене!)

Permiteți-mi să vă întreb. – Дозвольте мені Вас запитати.

Scuzați, eu aș vrea să vă întreb ... – Вибачте, я хотів / хотіла би Вас запитати ...

Repetăți, vă rog. – Повторіть, будь ласка.

Pot să intru? – Можу увійти?

Pot să aștept aici? – Можу почекати тут?

Cum ați ajuns? – Як Ви доїхали?

Fiți amabil (-ă), spuneți-mi / arătați-mi / dați-mi. – Будьте ласкаві, скажіть мені / покажіть мені / дайте мені (подайте).

Vă așteptăm. – Ми чекаємо на вас.

Vă rog, domnișoară, doamnă, domnule! – Прошу Вас, панночко, пані, пане!

Sunt la dispoziția dumneavoastră. – До ваших послуг.

Bună! – Привіт!

Salut! – Привіт!

Ce (mai) faci? – Як справи (у тебе)? / Що робиш? / Чим займаєшся?

Ce (mai) faceți? – Як справи (у Вас)? / Що робите? / Чим займаєтесь?

Toate cele bune! – На все добре!

Conjugarea verbelor „a fi” și „a avea” (Дієвідмінювання дієслів «бути» та «мати»)

A fi – *бути*

Eu sunt – *я є* (заперечна форма: *eu nu sunt*, використовується і скорочена форма: **nu-s**)

Tu ești – *ти є* (заперечна форма: *tu nu ești*)

El este – *він є* (заперечна форма: *el nu este / nu-i*)

Ea este – *вона є* (заперечна форма: *ea nu este / nu-i*)

Noi suntem – *ми є* (заперечна форма: *noi nu suntem*)

Voi sunteți – *ви є* (заперечна форма: *voi nu sunteți*)

Ei, ele sunt – *вони є* (заперечна форма: *ei, ele nu sunt*)

A avea – *мати*

Eu am – *я маю* (заперечна форма: *eu nu am / n-am*)

Tu ai – *ти маєш* (заперечна форма: *tu nu ai / n-ai*)

El are – *він має* (заперечна форма: *el nu are / n-are*)

Ea are – *вона має* (заперечна форма: *ea nu are / n-are*)

Noi avem – *ми маємо* (заперечна форма: *noi nu avem / n-avem*)

Voi aveți – *ви маєте* (заперечна форма: *voi nu aveți / n-aveți*)

Ei, ele au – *вони мають* (заперечна форма: *ei, ele nu au / n-au*)

Exemple (Приклади):

1. Eu sunt fată – я дівчина;
2. Tu ești băiat – ти хлопець;
3. El este bărbat – він чоловік;
4. Ea este femeie – вона жінка;
5. Noi suntem afară – ми на вулиці;
6. Voi sunteți înăuntru – ви всередині;
7. Ei sunt acasă – вони (чол. роду) вдома;
8. Ele sunt la serviciu – вони (жін. роду) на роботі;
9. Eu am un fiu – я маю сина;
10. Tu ai o fiică – ти маєш доньку;
11. El are doi fii – він має двох синів;
12. Ea are două fiice – вона має двох доньок;
13. Noi avem ora de limba română – ми маємо (у нас) урок румунської мови;
14. Voi aveți concediu – у вас відпустка;
15. Ei au copii – вони (чол. роду) мають дітей;
16. Ele nu au copii – вони (жін. роду) не мають дітей.

Exercițiu (Вправа): Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

1. Я маю стіл. 2. Ти маєш вікно. 3. Вона має ручку. 4. Він має присягу. 5. Ми маємо сміливість. 6. Ви маєте заяву? 7. Вони мають бізнес. 8. Я (є) гід. 9. Ти (є) чоловік. 10. Він (є) всередині. 11. Вона (є) у відпустці. 12. Ми (є) діти. 13. Ви (є) вдома. 14. Вони (є) приклад. 15. На столі є ручка. 16. Тут є Ви. 17. Хто (є) там? 18. Де (є) урок румунської мови? 19. Біля дверей є стілець. 20. Я (є) в кімнаті.

1.	11.
2.	12.
3.	13.
4.	14.
5.	15.
6.	16.
7.	17.
8.	18.
9.	19.
10.	20.

Exerciții (Вправи):

a) Completați spațiile punctate cu forma corectă a verbului „a fi”. (Заповніть пропуски правильною формою дієслова „a fi” «бути».)

1. Tu din România? 2. Noi din Ucraina. 3. Ei studenți străini. (іноземні студенти) 4. Ea studenta mea (моя студентка). 5. Dvs. de unde? 6. El domnul președinte. 7. Ei părinții mei (мої батьки). 8. Eu cetățean român (громадянин Румунії). 9. Voi acum acasă (зараз вдома). 10. Eu la serviciu (на роботі).

b) Completați spațiile punctate cu forma corectă a verbului „a avea”. (Заповніть пропуски правильною формою дієслова „a avea” «мати».)

1. Eu doi frați (двох братів). 2. Ei dicționar (словник). 3. Tu un caiet (один зошит). 4. Noi un manual de limba română (підручник румунської мови). 5. Ei pașaport ucrainean. 6. El mult de făcut azi (багато зробити (справ) на сьогодні). 7. Ea geanta mea (моя сумка). 8. Ele multe colege noi (багато нових колег). 9. Tu un pix? 10. Voi oră mâine (урок завтра).

c) Conjugati verbul „a fi”. (Провідмініайте дієслово «бути».)

- a. Eu din Cluj.
- b. Noi din Bucureşti.
- c. El din România.
- d. Voi din Germania?
- e. Tu din Turcia.
- f. Ea din Austria?
- g. Ele din Roma?
- h. Ei din Serbia.

d) Conjugati verbul „a avea”. (Провідмініайте дієслово «мати».)

- a. Eu buletin.
- b. Tu paşaport extern (закордонний паспорт).
- c. Ea paşaport intern (внутрішній паспорт).
- d. El cerere de la Consulat.
- e. Noi examen.
- f. Voi permis (дозвіл / права).
- g. Ei acte.
- h. Ele documente.

Reţineţi următoarele expresii! (Запам’ятайте наступні вислови!)

Mulţumesc! – Дякую!

Cu plăcere. – Из задоволенням.

Pa! – Пока!

Scuzaţi! – Вибачте!

Vă rog. – Будь ласка.

Poftim. – Прошу.

Bună dimineţa! – Добрий ранок! / Доброго ранку!

Bună ziua! – Добрий день!

Bună seara! – Добрий вечір!

Noapte bună! – На добраніч!

La revedere! – До побачення!

Pe curând! – До зустрічі!

Minidialoguri (*Mini-dialoguri*)

1

- Bună ziua, domnule Enescu!
- Bună ziua, domnule Dinu!
- Ce mai faceți?
- Bine, mulțumesc. Dar dumneavoastră?
- Foarte bine.
- Vorbiți bine românește!
- Poftim? Mai rar (*повільніше*), vă rog.
- Scuzați. Vorbiți bine românește!
- Da, mulțumesc. Nu chiar foarte bine. Așa și așa (*так собі*).

2

- Bună ziua! Sunt Ionuț.
- Bună ziua! Eu sunt Maria.
- Încântat de cunoștință (*приємно познайомитись*).
- Îmi pare bine.
- De unde sunteți?
- Din Ucraina.
- Ah, nu sunteți româncă!
- Nu, sunt ucraineancă.
- Sunteți căsătorită (*одружена*)?
- Da, sunt căsătorită. Soțul (*чоловік*) este acum (*зараз*) la Cernăuți.
- Până când stați în România?
- Sunt la București până mâine, apoi (*потім*) merg o săptămână la Siret.

Exercițiu (*Вправа*): Traduceți în limba română. (*Перекладіть румунською мовою.*)

1. Я студент, ви професор. 2. Де вони? (ж.р.) – Вони зараз на вулиці. 3. Ти в Бухаресті, вона вдома в Чернівцях. 4. Хто він? – Він студент із міста. 5. Де Ірина та Сергій? – Вони там, беруть морозиво для дітей. 6. Ви з Румунії? – Ні, я не з Румунії, я з України. 7. У залі є багато людей. Біля вікна – жінки, біля відкритих дверей – чоловіки. 8. Я не знаю де мій зошит, олівець, книга та ручка. 9. Ти стоїш біля дверей. 10. Він п'є багато кави, вона п'є мало чаю. 11. Ви знаєте дуже добре дієслова та цифри. 12. Добрий день пані та панове, будь ласка, сідайте.

Lecția 3 (Урок 3)

Lunile anului (Місяці року)

Ianuarie – Січень

Februarie – Лютий

Martie – Березень

Aprilie – Квітень

Mai – Травень

Iunie – Червень

Iulie – Липень

August – Серпень

Septembrie – Вересень

Octombrie – Жовтень

Noiembrie – Листопад

Decembrie – Грудень

Forme articulate nehotărât (неозначені форми)

Singular (однина)

Plural (множина)

Forme articulate hotărât (означені форми)

Singular (однина)

Plural (множина)

O lună	Niște / două luni	Luna	Lunile
Un an	Niște / doi ani	Anul	Anii

DECEMBRIE IANUARIE FEBRUARIE	MARTIE APRILIE MAI
IUNIE IULIE AUGUST	SEPTEMBRIE OCTOMBRIE NOIEMBRIE

Să cunoaștem anotimpurile! (Пізнаймо пора року!)

Anotimpurile – Пора року

Iarna – зима

Primăvara – весна

Vara – літо

Toamna – осінь

Forme articulate nehotărât (неозначені форми)

Singular (однина)

Plural (множина)

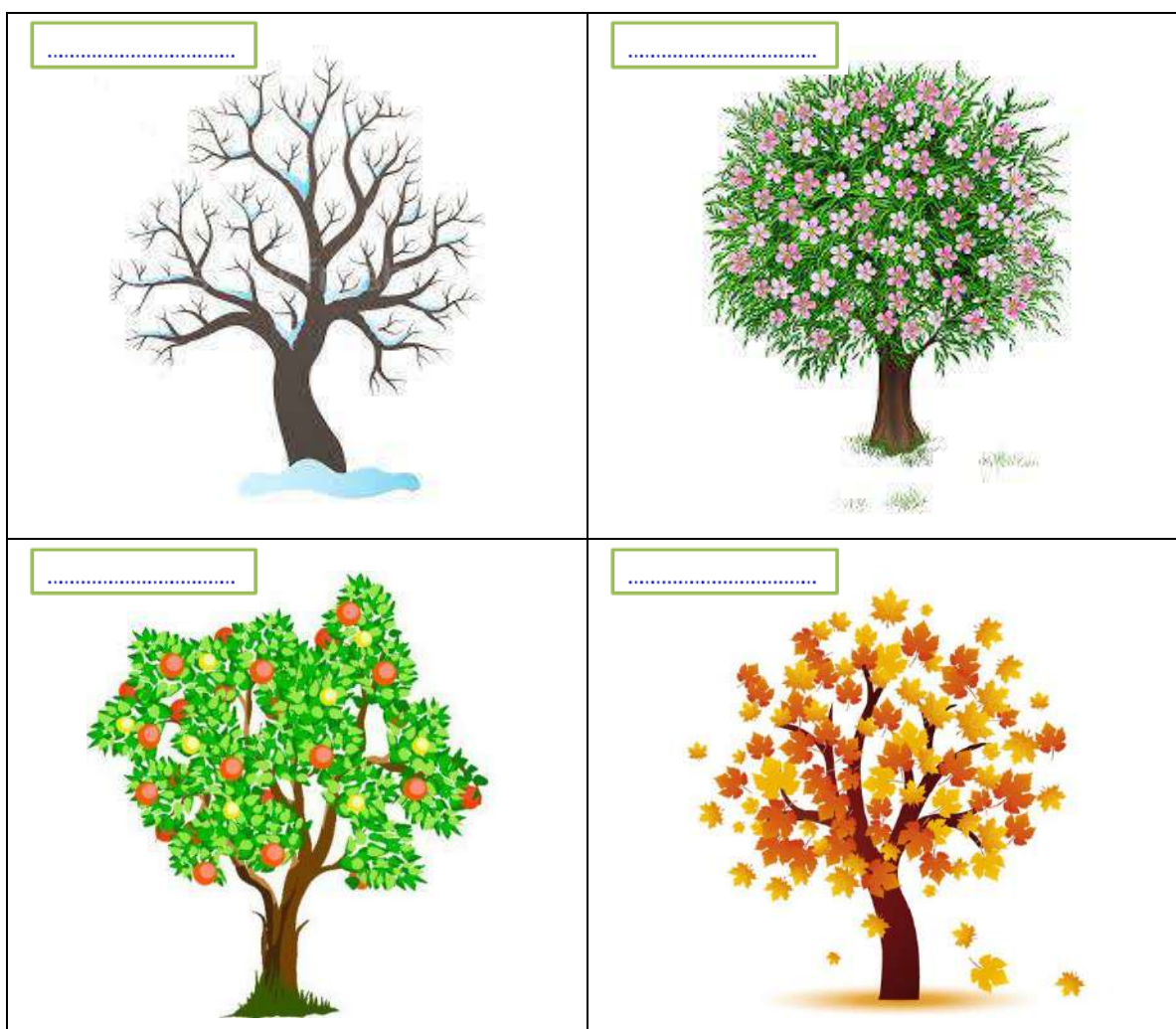
Forme articulate hotărât (означені форми)

Singular (однина)

Plural (множина)

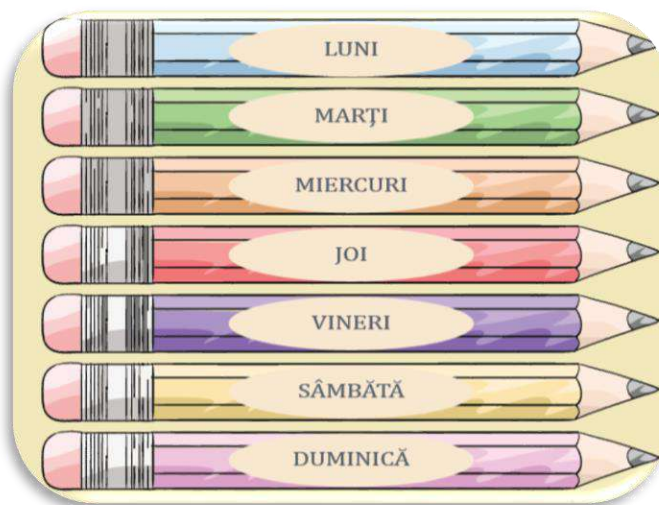
Un anotimp	Niște / Două anotimpuri	Anotimpul	Anotimpurile
------------	-------------------------	-----------	--------------

Exercițiu (Вправа): Numiți anotimpurile. (Назвіть пора року.)

Ce anotimp v-a plăcut cel mai mult? (Яка пора року Вам найбільше сподобалася?)

Zilele săptămânii (*Дні тижня*)

Luni – понеділок

Martți – вівторок

Miercuri – среда

Joi – четвер

Vineri – п'ятниця

Sâmbătă – субота

Duminică – неділя

Singular	Plural	Forme articulate (singular și plural)
O zi (день)	Două zile	Ziua – Zilele
O săptămână (тиждень)	Două săptămâni	Săptămâna – Săptămânile
Un secol (століття)	Două secole	Secolul – Secolele

Cuvinte și expresii (Слова та вислови):

În fiecare zi	Кожного дня	Zilnic, zi de zi
În fiecare săptămână	Кожного тижня	Săptămânal
În fiecare lună	Кожного місяця	Lunar
În fiecare an	Кожного року	Annual

Început de săptămână – Початок тижня	Sfârșit de săptămână – Кінець тижня
Săptămâna trecută – Минулого тижня	Săptămâna viitoare – Наступного тижня
Luna trecută – Минулого місяця	Luna viitoare – Наступного місяця
Anul trecut – Минулого року	Anul viitor – Наступного року

Exerciții (Вправи): Găsiți lunile anului. (Знайдіть місяці року.)

s	f	e	b	r	u	a	r	i	e
e	l	e	a	o	s	p	u	i	d
p	a	i	u	c	o	r	e	a	e
t	ă	u	g	t	r	i	o	n	c
e	x	l	u	o	u	l	e	u	e
m	ă	i	s	m	a	i	r	a	m
b	r	e	t	b	w	e	y	r	b
r	i	m	a	r	t	i	e	i	r
i	u	n	i	i	u	n	i	e	i
e	n	o	i	e	m	b	r	i	e

Anotimpul renașterii: (відродження)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Anotimpul recoltei: (урожаю)

--	--	--	--	--	--

Anotimpul alb: (біла)

--	--	--	--	--

Anotimpul cald: (тепла)

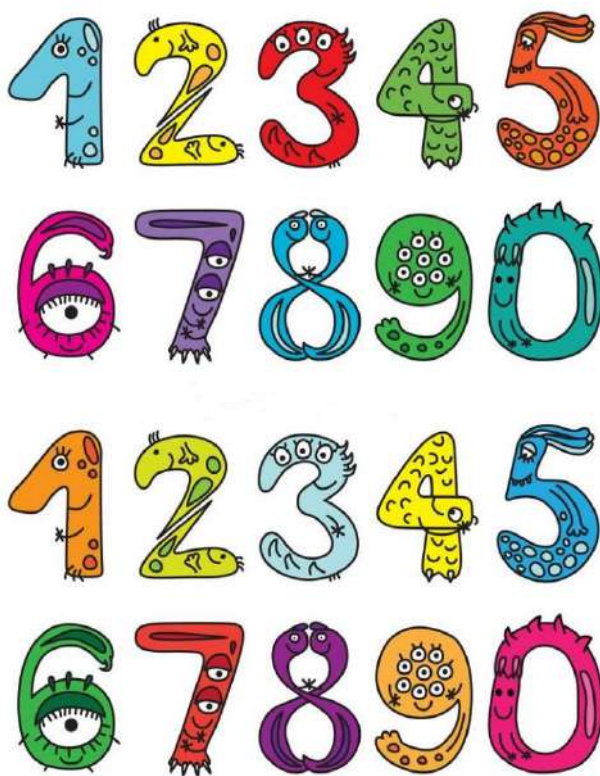
--	--	--	--

Cum se numesc lunile de iarnă / Care sunt lunile de iarnă? (<i>Які місяці року зими?</i>)	Lunile de iarnă se numesc ... Lunile de iarnă sunt ...
Cum se numesc lunile de primăvară / Care sunt lunile de primăvară? (<i>Які місяці року весни?</i>)	
Cum se numesc lunile de vară / Care sunt lunile de vară? (<i>Які місяці року літа?</i>)	
Cum se numesc lunile de toamnă / Care sunt lunile de toamnă? (<i>Які місяці року осіні?</i>)	

Lecția 4 (Урок 4)

Numeraie cardinale (Кількісні числівники)

Zero	[zero]	0
Unu	[ynu]	1
Doi (чол. роду)	[doi]	2
Două (жін. роду)	[douu]	2
Trei	[trei]	3
Patru	[patru]	4
Cinci	[chinʃ]	5
Şase	[şase]	6
Şapte	[şapte]	7
Opt	[opt]	8
Nouă	[nouu]	9
Zece	[zece]	10

Cifra + spre + zece:

Unsprezece – 11

Doisprezece – 12 (ч. р.)

Douăsprezece – 12 (ж. р.)

Treisprezece – 13

Paisprezece – 14

Cincisprezece – 15

Şaisprezece – 16

Şaptesprezece – 17

Optsprezece – 18

Nouăsprezece – 19

Atenție! (Увага!)

У розмовній формі використовуються від 11 до 19 також і наступні форми: unşpe (11), doişpe / douăşpe (12), treişpe (13), paishpe (14), cinşpe (15), şaişpe (16), şaptespe (17), optşpe (18), nouăşpe (19).

Cifra + zeci:

Douăzeci – 20

Cifra + zeci + și + cifra:

Douăzeci și unu – 21

Douăzeci și doi – 22

Douăzeci și nouă – 29

Treizeci – 30

Patruzeci – 40

Patruzeci și doi – 42

Cincizeci – 50

Cincizeci și șapte – 57

Șaizeci – 60

Șaizeci și șase – 66

Șaptezeci – 70

Șaptezeci și patru – 74

Optzeci – 80

Optzeci și trei – 83

Nouăzeci – 90

Nouăzeci și nouă – 99

O sută – 100

O sută doi – 102

O sută douăzeci și opt – 128

Două sute – 200

Două sute doi – 202

Trei sute – 300

Trei sute douăzeci – 320

Patru sute – 400

Cinci sute – 500

O mie – 1000

Două mii – 2000

Trei mii – 3000

Patru mii – 4000

Cinci mii – 5000

Șase mii – 6000

Șapte mii – 7000

Opt mii – 8000

Nouă mii – 9000

Zece mii – 10000

Douăzeci de mii – 20000

Exerciții (Вправи):

1) Asociați cuvântul cu cifra care îi corespunde. (Поєднайте відповідну цифру зі словом.)

4	trei
6	nouă
10	patru
3	șase
9	zece
2	unu
5	opt
7	doi
1	șapte
8	cinci
12	douăzeci
20	doisprezece

2) Scrieți cu cifre următoarele cuvinte. (Напишіть цифрами наступні слова.)

Șapte –	Douăzeci și trei –
Șase –	Treizeci –
Trei –	Șaizeci –
Unu –	Patruzeci –
Patru –	Cincizeci –
Nouă –	Optzeci –
Doi –	Patruzeci și șase –
Cinci –	Șaptezeci –
Zece –	Nouăzeci –
Doisprezece –	Două sute –
Treizeci și opt –	O sută –
Șaisprezece –	O sută paisprezece –
Treisprezece –	Două sute șapte –
Cincisprezece –	Nouăzeci și șase –
Douăzeci și șase –	O sută douăzeci și șase –
Douăzeci –	Nouăzeci și nouă –
Douăzeci și unu –	

3) Scrieți cu litere cifrele de mai jos. (Напишіть буквами цифри що подані нижче.)

20 –	17 –
8 –	84 –
4 –	124 –
30 –	7 –
3 –	13 –
6 –	70 –
47 –	92 –
9 –	12 –
101 –	50 –
11 –	39 –
26 –	5 –
32 –	14 –
23 –	18 –

4) Găsiți greșelile (în caz că ele există) și scrieți forma corectă a cuvântului.
(Знайдіть помилки, якщо є, та напишіть правильний варіант слова.)

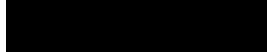
șease	două sută doi
șeapte	o mii nouă sută
patrusprezece	trei sută șapta
șasesprezece	optisprezece
șaptisprezece	patruzece
optâsprezece	două sute cincizeci
noosprezece	șasezeci și două
douăzeci	douăzeci și șase
treizece	cincizeci și patru
unsprezece	nouăzeci și șasă

5) Scrieți cu litere următoarele cifre. (Напишіть буквами наступні цифри.)

22	3879
56	450
1008	5164
704	967
819	768
509	444
807	1650
1200	47
300	1330
63	160
1001	408
903	2019
1248	4387
600	5015
949	739
77	26
2022	2023

Lecția 5 (Урок 5)

Culori (Кольори)

masculin singular	feminin singular	masculin plural	feminin plural	culoarea
чол. однина	жін. однина	чол. множина	жін. множина	колір
alb	albă	albi	albe	
negru	neagră	negri	negre	
albastru	albastră	albaștri	albastre	
bleu	bleu	bleu	bleu	
verde	verde	verzi	verzi	
galben	galbenă	galbeni	galbene	
roșu	roșie	roșii	roșii	
roz	roz	roz	roz	
maro	maro	maro	maro	
gri	gri	gri	gri	
mov	mov	mov	mov	
violet	violetă	violeti	violete	
portocaliu	portocalie	portocalii	portocalii	

Important! (Важливо!)

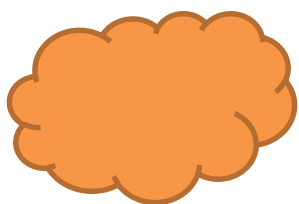
Culoare închisă – темний колір
Închis – темний

Culoare deschisă – світлий колір
Deschis – світлий

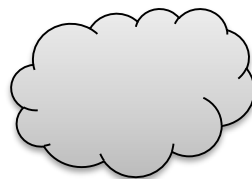
Numiți câteva culori. (Назвіть декілька кольорів.)

Întrebări (Питання):

1. Care sunt culorile steagului / drapelului României? – Які кольори має прапор Румунії?
2. Câte culori are steagul Ucrainei? – Скільки кольорів має прапор України?
3. Care este culoarea dvs. preferată și de ce? – Який ваш улюблений колір і чому?
4. Ce culoare vă place? – Який колір вам подобається?
5. Ce culoare asociați cu fiecare anotimp? – З яким кольором у вас асоціюється кожна пора року?
6. De ce culoare sunt ochii dvs.? – Якого кольору ваші очі?

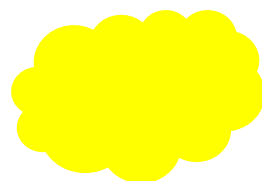
PORTOCALIU

GRI

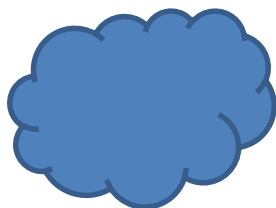
VERDE

GALBEN

ROȘU

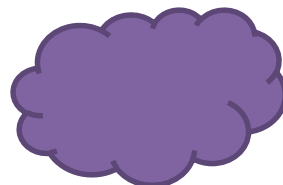
ALBASTRU

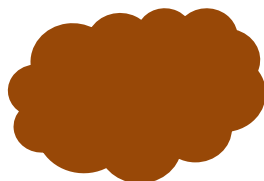
ROZ

NEGRU

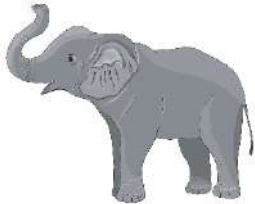

MOV / VIOLET

MARO

Exercițiu (Вправа): Numiți obiectul și culoarea acestuia. (Назвіть предмет і його колір.)

Despre timp și spațiu (*Про час та простір*)

Ieri (вчора)

Astăzi / Azi (сьогодні)

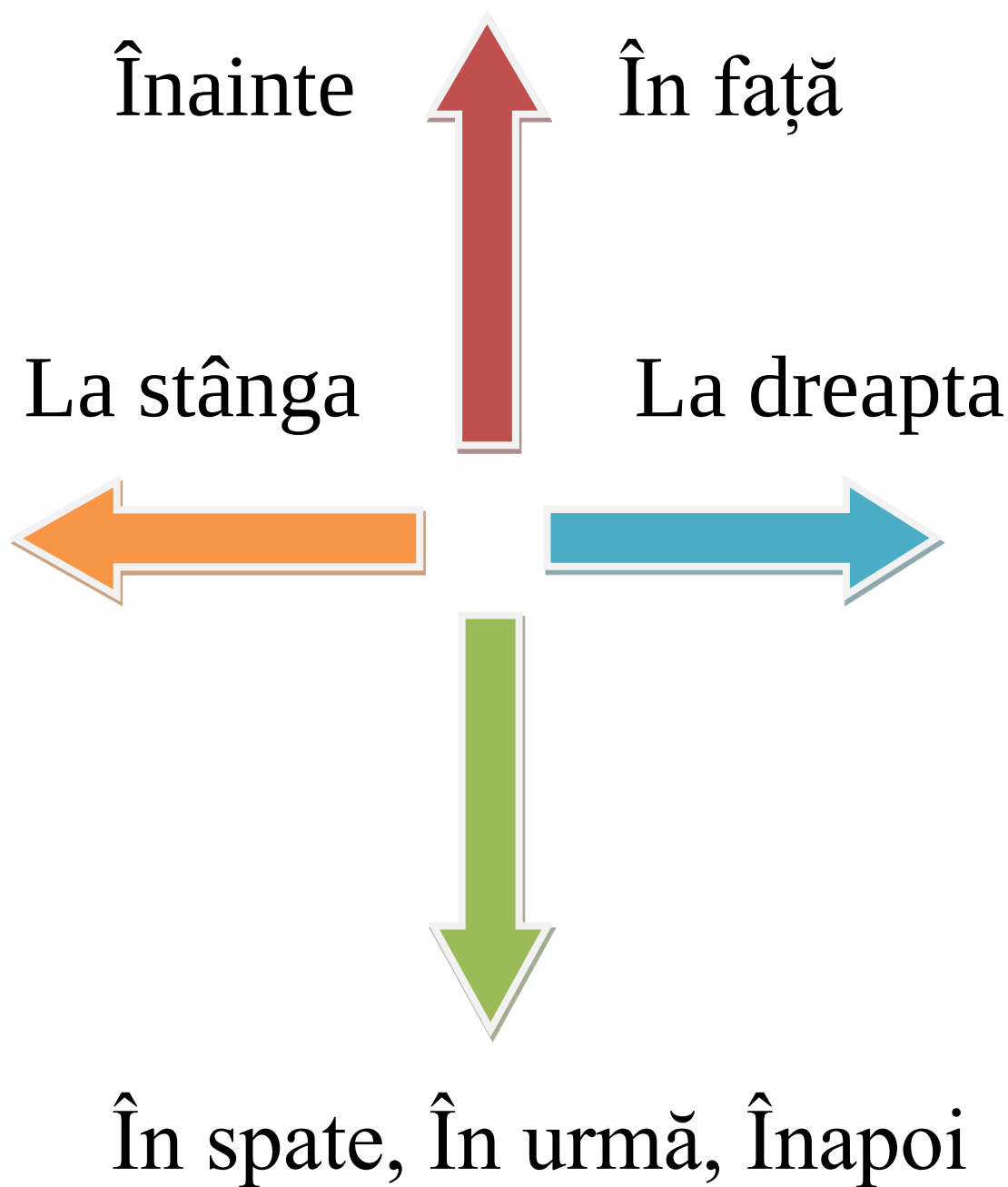
Mâine (завтра)

Alaltăieri (позавчора)

Poimâine (післязавтра)

Întrebări (*Питання*):

1. *Ce zi e azi?* – Який сьогодні день?
.....
2. *Ce zi a fost ieri?* – Який день був вчора?
.....
3. *Ce zi a fost alaltăieri?* – Який день був позавчора?
.....
4. *Ce zi va fi mâine?* – Який день буде завтра?
.....
5. *Ce zi va fi poimâine?* – Який день буде післязавтра?
.....
6. *Ce dată a fost alaltăieri?* – Яке число було позавчора?
.....
7. *Ce dată a fost ieri?* – Яке число було вчора?
.....
8. *Ce dată este astăzi?* – Яке сьогодні число?
.....
9. *Ce dată va fi mâine?* – Яке число буде завтра?
.....
10. *Ce dată va fi poimâine?* – Яке число буде післязавтра?

Înainte – Вперед

În față – Спереду

La dreapta – На право

La stânga – На ліво

În spate – Ззаду

În urmă – Позаду

Înapoi – Назад

Lecția 6 (Урок 6)

Numerale ordinale (Порядкові числівники)

<i>Masculin</i>	Traducerea	<i>Feminin</i>
Primul	перший – перша	Prima
Al doilea	другий – друга	A doua
Al treilea	третій – третя	A treia
Al patrulea	четвертий – четверта	A patra
Al cincilea	п'ятий – п'ята	A cincea
Al șaselea	шостий – шоста	A șasea
Al șaptelea	сьомий – сьома	A șaptea
Al optulea	восьмий – восьма	A opta
Al nouălea	дев'ятий – дев'ята	A noua
Al zecelea	десятий – десята	A zecea
Al unsprezecelea	одиннадцятий – одинадцята	A unsprezecea
Al doisprezecelea	дванадцятий – дванадцята	A douăsprezecea

Exemple (Приклади):

1. Primul rând – перший ряд;	Prima oară – перший раз;
2. Al doilea copil – друга дитина;	A doua poză – друга фотографія;
3. Al treilea domn – третій пан;	Clasa a treia – третій клас;
4. Al patrulea pasager – четвертий пасажир;	A patra viză – четверта віза;
5. Al cincilea scaun – п'ятий стілець;	A cincea fereastră – п'яте вікно.

Exercițiu (Вправа): Completați propozițiile cu numerele ordinale corespunzătoare cifrelor din paranteză. (Заповніть речення порядковими числівниками, цифрами що в дужках.)

De exemplu (Наприклад): A doua fată de lângă fereastră este Carmen. (2)

pară este galbenă. (5)	floare este albă cu roz. (3)
fată are rochie neagră. (1)	autobuz pleacă. (7)
copil merge în parc. (2)	băiat traversează strada. (4)
om scrie. (6)	casă este mare. (10)
domn iese din sală. (1)	stradă este lungă. (3)
pahar este curat. (8)	fereastră este deschisă. (9)

1	2	3	4
Primul Prima	Al doilea A doua	Al treilea A treia	Al patrulea A patra
5	6	7	8
Al cincilea A cincea	Al șaselea A șasea	Al șaptelea A șaptea	Al optulea A opta
9	10	11	12
Al nouălea A noua	Al zecelea A zecea	Al unsprezecelea A unsprezecea	Al doisprezecelea A douăsprezecea
13	14	15	16
Al A	Al A	Al A	Al A
17	18	19	20
Al A	Al A	Al A	Al A

Lecția 7 (Урок 7)

Formule elementare I (Базові формули I)

În limba română <i>Румунською</i>	În limba ucraineană <i>Українською</i>	Transcriere fonetică <i>Фонетична транскрипція</i>
Bună dimineața!	Добрий ранок!	Буни дімін'яца!
Bună ziua!	Добрий день!	Буни зіуа!
Bună seara!	Добрий вечір!	Буни с'яра!
La revedere!	До побачення!	Ла реведере!
Noapte bună!	На добраніч!	Ноапте буни!
Ce mai faceți?	Як у вас справи?	Че май фачець?
Vă rog!	Будь ласка!	Ви рог!
Mulțumesc tuturor!	Дякую всім!	Мулцумеск тутурор!
N-aveți pentru ce!	Нема за що!	Н-авець пентру че!
Cu plăcere!	Із задоволенням!	Ку пличере!
Da.	Так.	Да.
Da, vă rog!	Так, будь ласка.	Да, ви рог.
Nu.	Ні.	Ну.
Nimic.	Нічого.	Німік.
Nu, mulțumesc!	Ні, дякую!	Ну, мулцумеск!
Destul!	Досить / Достатньо!	Дестул!
Iertați-mă!	Пробачте мене!	Єртаці-ми!
Foarte bine!	Дуже добре!	Фоарте біне!
De acord!	Згіден / Згідна!	Де акорд!
Când?	Коли?	Кйнд?
Cât timp?	Скільки часу?	Кйт тімп?
Cine?	Хто?	Чіне?
Unde?	Де?	Унде?
Încotro?	Куди?	Йнкотро?
Aici.	Тут.	Айчь.
Acolo.	Там.	Аколо.

La dreapta.	На право.	Ла дряпта.
La stânga.	На ліво.	Ла стінга.
Drept înainte.	Прямо вперед.	Дрепт йнайнте.
Aveți ...?	У вас є ...?	Авець ...?
Am nevoie de ...	Мені необхідно ...	Ам невоіе де ...
Aș vrea ...	Я хотів / хотіла би / б ...	Аш вря ...
Când e deschis?	Коли відчинено?	Кйнд є дескіс?
Cât costă?	Скільки коштує?	Кйт кости?
Cum se numește?	Як називається?	Кум се нумеште?
Când este gata?	Коли готово?	Кйнд есте гата?
Unde este intrarea?	Де знаходиться вхід?	Унде есте інтраря?
Unde găseșc ieșirea?	Де можу знайти вихід?	Унде гисеск єшіря?
Unde este toaleta (baia)?	Де туалет?	Унде есте тоалета (бая)?
Unde sunt bagajele mele?	Де мій багаж?	Унде сунт багажеле меле?
Pe cine așteptați?	Кого чекаєте?	Пе чіне аштептаць?
Cât e ceasul (ora)?	Котра година?	Кйт є чясул (ора)?
Ieri.	Вчора.	Єрь.
Astăzi / Azi.	Сьогодні.	Астизь / Азь.
Mâine.	Завтра.	Мййне.
Peste opt zile.	Через 8 днів.	Песте опт зіле.
Într-o oră.	Через годину.	Йнтр-о оре.
În zece minute.	Через 10 хвилин.	Йн зече мінуते.
Săptămâna viitoare.	Наступного тижня.	Сиптимйна вйтоаре.
Săptămâna trecută.	Минулого тижня.	Сиптимйна трекути.
Acum trei zile.	Три дні тому.	Акум трей зіле.
Acum două ore.	Дві години тому.	Акум доуи оре.
Nu pot.	Не можу.	Ну пот.
Nu vreau.	Не хочу.	Ну вряу.
Nu-i în regulă.	Не в порядку.	Ну-й йн регули.
Intrați!	Заходьте!	Інтраць!
O clipă, vă rog!	Хвилиночку, будь ласка!	О кліпи, ви роґ!
Lăsați-mă în pace!	Залиште мене в спокої!	Лисаці-ми йн паче!

Domnișoară!	Панночка!	Домнішоари!
Ajutor!	Допомога!	Ажатор!
Chemați medicul / salvarea.	Покличте лікаря / швидку.	Кемаць медікул / салваря.

Formule de adresare (Формули звертання)

Doamnă!	Пані!	Доамни!
Domnișoară!	Панночко!	Домнішоари!
Domnule!	Пане!	Домнуле!
Soția mea.	Моя дружина.	Соція мя.
Fiica mea.	Моя дочка / донька.	Фійка мя.
Soțul meu.	Мій чоловік.	Соцул меу.
Fiul meu.	Мій син.	Фіул меу.
Soția dumneavoastră	Ваша дружина	Соція думнявоастри
Soțul dumneavoastră	Ваш чоловік	Соцул думнявоастри
Fratele / Prietenul meu	Мій брат / друг	Фрателе / прістенул меу
Sora / Prietena mea	Моя сестра / подруга	Сора / прістена мя
Doamnelor și domnilor!	Пані та панове!	Доамнелор ші домнілор!
Bună ziua, domnule!	Добрый день, пане!	Буни зіуа, домнуле!
Vă pot oferi ceva?	Можу вам запропонувати щось?	Ви пот офері чева?
Sunteți foarte amabil (-ă)!	Ви дуже любязний (-на)!	Сунтець фоарте амабіл (-и)!
Vă rog să nu vă deranjați.	Будь ласка, не турбуйтеся.	Ви рог си ну ви деранжаць.
Deranjez?	Заважаю?	Деранжез?
Dimpotrivă!	Навпаки!	Дімпотриви!
Vă rog să luați loc!	Будь ласка, сідайте!	Ви рог се луаць лок!
Domnul / Doamna ... vă transmite complimente.	Пан / Пані ... передають вам привіт.	Домнул / Доамна ... ви трансміте компліменте.
Vă rog!	Будь ласка!	Ви рог!
Poftim!	Будь ласка!	Пофтім!
Vă rog să-mi aduceți ...	Будь ласка, принесіть мені ...	Ви рог си-мь адучець ...
Vă rog să-mi dați ...	Будь ласка, дайте мені ...	Ви рог си-мь даць ...
Vă rog să-mi arătați ...	Будь ласка, покажіть мені ...	Ви рог си-мь аритаць ...

Vă rog să-mi spuneți ...	Будь ласка, скажіть мені ...	Ви роґ си-мь спунець ...
Ce doriți?	Що бажаєте?	Че доріць?
Îmi dați voie?	Дозволите?	Ймь даць войе?
Am o rugămințe la dvs.	У мене до вас буде прохання.	Ам о ругимінте ла думнявоастре.
Mă puteți ajuta?	Можете мені допомогти?	Ми путець ажута?
Scuzați!	Вибачте!	Скузаць!
Iertați-mă!	Пробачте!	Єртаці-ми!
Scuzați, vă rog!	Вибачте, будь ласка!	Скузаць, ви роґ!
Vă rog să mă scuzați.	Будь ласка вибачте мене.	Ви роґ си ми скузаць.
Îmi pare foarte rău!	Мені дуже шкода!	Ймь паре фоарте риу!
Din păcate, e imposibil!	На жаль, неможливо!	Дін пикате, є імпосібїл!
Ce păcat!	Як шкода!	Че пикат!
Regret foarte mult!	Дуже сильно жалкую!	Регрет фоарте мулт!
Unde se află școala?	Де знаходиться школа?	Унде се афли шкоала?

Formule de salut și de rămas bun (Формули привітання і прощання)

Bună!	Привіт!	Буни!
Salut!	Привіт!	Салут!
Ce faci?	Як справи / Що робиш?	Че фачь?
Mulțumesc, totul e bine.	Дякую, все добре.	Мулцумеск, тотул є біне.
Dumneavoastră, ce faceți?	У вас як справи?	Думнявоастри, че фачець?
Mulțumesc, bine.	Дякую, добре.	Мулцумеск, біне.
Ce mai face familia dvs.?	Як справи у Вашої родини?	Че май фаче фамілія думнявоастри?
Bine ați venit!	Ласкаво просимо!	Біне аць веніт!
Sunt foarte bucuros (bucuroasă) să vă revăd!	Дуже радий (рада) знову вас бачити!	Сунт фоарте букурос (букуроаси си ви ревид)!
Pe curând!	До зустрічі!	Пе курйнд!
Pe mâine!	До завтра!	Пе мййне!
Toate cele bune!	На все добре!	Тоате челе буне!
Drum bun!	Щасливої дороги!	Друм бун!

Exercițiu (Вправа): Folosind literele de mai jos, construiți cât mai multe cuvinte. Atenție, literele nu trebuie să se repete! Introduceți cuvintele în tabelul dat. (Використовуючи нижчеподані букви, побудуйте якомога більше слів. Увага, букви не мають повторюватися! Введіть слова у подану таблицю.)

M R L V
i p ă u d a
x t n c
ț B t n c s
ș e o

Lecția 8 (Урок 8)

Pronume (Займенник)

Pronumele personale (Особові займенники)

Eu	Я
Tu	Ти
El	Він
Ea	Вона
Noi	Ми
Voi	Ви
Ei	Вони (ч.р.)
Ele	Вони (ж.р.)

Pronumele personale de politețe (Ввічливі особові займенники)

Dumneata	Ти
Dumnealui	Він
Dumneaei	Вона
Dumneavoastră	Ви (поважна formă)
Dumnealor	Вони

Forme în dativ (Форми давального відмінка)

Mie	Îmi	Мені	(Mie) Îmi place să citesc.
Ție	Îți	Тобі	(Ție) Îți place să călătorești.
Lui	Îi	Йому	(Lui) Îi place mașina ta.
Ei	Îi	Їй	(Ei) Îi place sacoul tău.
Nouă	Ne	Нам	(Nouă) Ne trebuie o canapea nouă.
Vouă	Vă	Вам	(Vouă) Vă lipsesc actele.
Lor	Le	Їм	(Lor) Le propune un loc de muncă.
Lor	Le	Їм	(Lor) Le aduce mâncare chelnerul.

Exercițiu (Вправа): În locul spațiilor punctate, puneți formele corecte ale pronunelor. (Замість крапок, поставте правильну форму займенників.)

- a) Mie place primul tablou.
- b) Mariei place al treilea parfum.
- c) Ție care carte place?
- d) Lui dau mingea.

Forme în acuzativ (Форми знахідного відмінка)

Pe mine	Mă	Мене
Pe tine	Te	Тебе
Pe el	Îl	Його
Pe ea	O	Її
Pe noi	Ne	Нас
Pe voi	Vă	Вас
Pe ei	Îi	Їх
Pe ele	Le	Їх

Exercițiu (Вправа): În locul spațiilor punctate, puneți forma potrivită a pronumelui și traduceți propozițiile. (Замість крапок поставте потрібну форму займенника та перекладіть речення.)

- a) Pe mine sună mama.
- b) Maria pe tine așteaptă afară.
- c) Paznicul vede pe el în sală.
- d) Eu sun pe ea la telefon.
- e) Corina vede pe noi în piața Obor.
- f) Pe voi întreabă Mihaela despre familie.
- g) Noi punem pe ei în mașină.
- h) Pe ele doare capul foarte tare.
- i) Mie place înghețata.
- î) Ție dau o ciocolată bună.
- j) Lui dau această carte de română.
- k) Ei cumpără mama o rochie frumoasă.
- l) Nouă place acest oraș și această țară.
- m) Vouă trimit un e-mail.
- n) Lor arăt orașul meu.

Forme posesive (Присвійні форми)

Meu Мій	Mea Моя	Mei (ч.р.) Мої	Mele (ж.р.) Мої
Tău Твій	Ta Твоя	Tăi (ч.р.) Твої	Tale (ж.р.) Твої
Nostru Наш	Noastră Наша	Noștri (ч.р.) Наші	Noastre (ж.р.) Наші
Vostru Ваш	Voastră Ваша	Voștri (ч.р.) Ваші	Voastre (ж.р.) Ваші
Lor Їх	Lor	Lor	Lor
Lui Його	Lui	Lui	Lui
Ei Її	Ei	Ei	Ei
Său Свій	Sa Своя	Săi (ч.р.) Свої	Sale (ж.р.) Свої

Exemple (Приклади):

1. Pixul **meu**. – Моя ручка.
2. Masa **mea**. – Мій стіл.
3. Banii **mei**. – Мої гроші.
4. Bagajele **mele**. – Мій багаж.
5. Creionul **tău**. – Твій олівець.
6. Cartea **ta**. – Твоя книга.
7. Copiii **tăi**. – Твої діти.
8. Actele **tale**. – Твої документи.
9. Părinții **voștri** sunt acasă? – Ваші батьки вдома?
10. Casa **noastră** este mare. – Наш будинок великий.
11. Copiii **noștri** au plecat la școală. – Наші діти пішли до школи.
12. Jucăriile **noastre** sunt acasă la bunici. – Наші іграшки вдома у дідуса та бабусі.
13. Fiul **lor** este încă mic. – Їх син ще маленький.
14. În geanta **ei** veți găsi telefonul. – У її (У неї в) сумці ви знайдете телефон.
15. El e în camera lui. – Він у його (своїй) кімнаті.

Exemple (Приклади):

Mie **îmi** place să învăț. – Мені подобається вчитись.

Ție **îți** trebuie liniște și răbdare. – Тобі потрібен спокій і терпіння.

Lui nu **îi** este interesant să scrie. – Йому не цікаво писати.

Ei **îi** plătesc mulți bani. – Їй платять багато грошей.

Nouă **ne** pasă de țara noastră. – Нам не все рівно за нашу країну.

Vouă **vă** pare că glumim? – Вам здається, що ми жартуємо?

Lor **le** este frică să încerce. – Вони бояться спробувати.

Pe mine **mă** cheamă Natalia. – Мене звати Наталія.

Pe tine **te** laudă profesorul. – Тебе хвалить викладач.

Pe el **îl** ceartă mama. – Його сварить мама.

Pe ea **o** caută soțul. – Її шукає чоловік.

Pe noi **ne** interesează unde să depunem actele. – Нас цікавить де подати документи.

Pe voi **vă** observă că vorbiți unul cu altul. – Вас помічають, що розмовляєте один із одним.

Pe ei **îi** / ele **le** știe toată lumea. – Їх знають всі люди.

Formele scurte ale pronumelui (Короткі форми займенника)

<i>Pісля голосного</i>	<i>Перед голосним</i>	<i>Переклад</i>
-mi (Spuneți-mi)	Mi- (Mi-ați dat)	Мені
-ți (Ia-ți o cafea)	Ți- (Ți-am dat)	Тобі
-i (Transmiteți-i)	I- (I-am dat)	Йому / Їй
-ne (Luați-ne)	Ne- (Ne-am luat)	Нам
-vă (Grăbiți-vă)	V- (V-am luat)	Вам
-le (Ajutați-le)	Le- (Le-am luat)	Їм
<i>Pісля голосного</i>	<i>Перед голосним</i>	<i>Переклад</i>
-mă (Scuzați-mă)	M- (M-am văzut)	Мене
-te (Spală-te)	Te- (Te-am văzut)	Тебе
-l (Ajută-l)	L- (L-am văzut)	Його / Її
-ne (Amintiți-ne)	Ne- (Ne-am auzit)	Нас
-vă (Adresați-vă)	V- (V-am auzit)	Вас
-i (ч.р.)	I- (I-am văzut)	Їх
-le (ж.р.)	Le- (Le-am auzit)	

Pronume negative (Заперечні займенники) nimeni / nimic (ніхто / нічого)

Румунська мова користується заперечними займенниками (pronume negative) **nimeni** «ніхто» і **nicim** «ніщо», які обов'язково вживаються із заперечними формами дієслова (подвійне заперечення): **nu este nimeni** «немає нікого», **nu este nimic** «немає нічого», **nu are nimeni** «не має ніхто», **nu are nimic** «не має нічого».

Exerciții (Вправи):

a) Alegeți varianta potrivită. (Виберіть відповідний варіант.)

Model (Зразок): Copilul (meu, mea, mei, mele) este cuminte. **Copilul meu este cuminte.**

1. Fiii (meu, mea, mei, mele) sunt deștepți.
2. Fiicele (nostru, noastră, noștri, noastre) sunt harnice.
3. Bunicii (tău, ta, tăi, tale) sunt sănătoși.
4. Fratele (tău, ta, tăi, tale) este sănătos.
5. Surorile (vostru, voastră, voștri, voastre) sunt frumoase.
6. Mătușa (lui, tăi, noastre, voastre) este bătrână.

b) Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

1. Мама дає мені гроші.
2. Як тебе звати?
3. Вони мене питають, яка година?
4. Де книга, я її не бачу.
5. Нам не подобається квартира на 9-му поверсі.
6. Вони нас не бачать.
7. Фільм мені не подобається.
8. Я тебе запрошую додому.
9. Тебе звати Марія?
10. Я її чекаю на роботі.
11. Моя колега їде з нами.

c) Completați propozițiile de mai jos cu (Заповніть нижчеподані речення з): meu, mea, nostru, vostru, mei.

1. În weekend este ziua de naștere și voi organiza o petrecere. 2. Vor fi acolo părinții, bunicii și toți prietenii. 3. Tatăl a cumpărat deja un cadou pentru mine. 4. Cadoul este ascuns în garajul, dar eu nu pot intra acolo. Doar tata are cheia. 5. Și tatăl ascunde cadourile de voi?

d) Puneți forma personală a pronumelui. (Поставте особисту форму займенника.)

De exemplu (Наприклад): Voi sunteți liberi. Atunci vă invit acasă la mine.

Tu ești la telefon? recunosc după voce. Ana este colegă cu mine. cunoști? Pe mine vede profesorul. Ele merg la facultate. vezi? Urc cu dvs. la etaj și arăt unde este sala. Cine sunteți dvs.? Nu cunosc. Ion este bolnav. vizităm acasă. Profesorul cheamă pe noi la oră. Colegii mei pleacă la cămin, pe drum eu ajung.

e) Puneți forma corectă a pronumelor din paranteză. (Поставте правильну форму займенників, що в дужках.)

De exemplu (Наприклад): Prietenul meu arată (**mie**) apartamentul nou. – Prietenul meu **îmi** arată apartamentul nou.

Fratele dă (**ție**) un caiet.

Eu spun (**lui**) un cuvânt.

Noi căutăm (**vouă**) un dicționar.

El răspunde (**lor**) la întrebare.

Profesorul explică (**nouă**) o regulă de gramatică.

(**Dvs.**) împrumut pixul meu.

Ei cumpără (**lor**) flori frumoase.

f) Traduceți pronumele din paranteze. (Перекладіть займенники, що в дужках.)

El (*мене*) cunoaște foarte bine.

Eu (*вас*) cunosc de foarte mult timp.

(*Тобі*) voi scrie o scrisoare de sărbători.

Eu (*вас*) iubesc.

El (*нам*) spune povești interesante.

Vreau să (*тобі*) scriu, dar nu îndrăznesc.

Eu (*їм*) voi aduce cadouri de Anul Nou.

Ea (*їйого*) așteaptă azi acasă.

Bunica (*мені*) coace plăcinte cu brânză.

Proverbe (Приказки):

Ce ție nu-ți place, altuia nu face. – Що тобі не подобається, іншому не роби.

Nu te băga unde nu-ți fierbe oala. – Не лізь не в своє діло.

Important! (Важливо!)

Îmi place ... – Мені подобається ...

Îmi trebuie ... – Мені потрібно ...

Îmi face plăcere ... – Мені приємно ...

Îmi este necesar ... – Мені необхідно ...

Îmi este (mi-e) somn. – Хочу спати.

Mi-e sete. – Хочу пити.

Mi-e frig. – Мені холодно.

Mi-e bine. – Мені добре.

Mi-a fost ușor. – Мені було легко.

Mi-e dor. – Сумую.

Mi-e poftă de... – Хочу / Бажаю...

Mi-e cald. – Мені спекотно.

Mi-e rău. – Мені погано.

Mi-e lene. – Мені лінь.

Mi-e frică. – Мені страшно.

Mi-e rușine. – Мені соромно.

Rețineți! (Запам'ятайте!)

Pronume demonstrative și adjective pronominale demonstrative (Вказівні займенники та вказівні займенникові прикметники)

У румунській мові є **вказівні займенники** (**pronume demonstrative**) наближення (**acesta** «цей») і віддалення (**acela** «той») і **вказівні займенникові прикметники** (**adjective pronominale demonstrative**) наближення (**acesta / acest** «цей») і віддалення (**acela / acel** «той») стосовно мовця.

Acesta – Țăsta → Acest – Цей (masculin / neutru)

Aceasta – Țăsta → Această – Ця (feminin)

Acela – Țăla → Acel – Той (masculin / neutru)

Aceea – Țăa → Acea – Та (feminin)

Aceștia – Țăștia → Acești – Ці (masculin)

Acestea – Țăstea → Aceste – Ці (feminin / neutru)

Aceia – Țăia → Acei – Ti (masculin)

Acelea – Țălea → Acele – Ti (feminin / neutru)

Exemple (Приклади):

<i>Вказівні займенники</i>	<i>Вказівні займенникові прикметники</i>
Acesta este soțul meu.	Acest oraș este vechi.
Aceasta este profesoara mea.	Această perioadă este dificilă.
Aceea este mașina mea.	Acea doamnă este elegantă.

Acela este cadoul tău. Acestea sunt foarte obraznice. Aceștia nu sunt cei mai buni. Acelea sunt noile noastre colege. Aceia nu sunt banii mei.	Acel domn este amabil. Aceste fete sunt frumoase. Acești pantofi sunt comozi. Acele scaune sunt vechi. Acei turiști sunt din Italia.
---	---

Important! (Важливо!)

Коли визначають іменники, вони змінюються на вказівні займенникові прикметники (наприклад: **Acesta** este colegul meu. – вказівний займенник; *Colegul acesta* este olimpic. – вказівний займенниковий прикметник). Якщо займенникові прикметники стоять перед іменником, форма займенника змінюється (*acesta* → **acest**; *aceasta* → **această**): **Acest** coleg este olimpic. Румунська мова має також літературні та розмовні форми вказівних займенників та вказівних займенникових прикметників.

Forme literare (Літературні форми):

	Pronume demonstrative <i>Вказівні займенники</i>		Adjective pronominal demonstrative <i>Вказівні займенникові прикметники</i>	
	de apropiere наближення		de apropiere наближення	
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Чоловічий рід	Жіночий рід
Однина	acesta	aceasta	acesta / acest	aceasta / această
Множина	aceștia	acestea	aceștia / acești	acestea / aceste
	de depărtare віддалення		de depărtare віддалення	
Однина	acela	aceea	acela / acel	aceea / acea
Множина	aceia	acelea	aceia / cei	acelea / acele

Forme din limba vorbită (Розмовні форми):

	Pronume demonstrative <i>Вказівні займенники</i>		Adjective pronominal demonstrative <i>Вказівні займенникові прикметники</i>	
	de apropiere наближення		de apropiere наближення	
	Чоловічий рід	Жіночий рід	Чоловічий рід	Жіночий рід
Однина	ăsta	asta	ăsta	asta
Множина	ăștia	astea	ăștia	astea
	de depărtare віддалення		de depărtare віддалення	
Однина	ăla	aia	ăla	aia
Множина	ăia	alea	aia	alea

Exercițiu (Вправа): Traduceți următoarele propoziții în limba română. (Перекладіть наступні речення на румунську мову).

- Це місто дуже велике.
 Цього тижня маємо іспит.
 Ця дорога веде до центру?
 Цей студент має 20 років.
 Ці двері (є) зачинені.
 Ця вправа не важка.
 Цей будинок (є) гарний.
 Цей текст (є) довгий.
 Цей паспорт (є) новий?
 Ці колеги (є) разом на роботі.
 Цей готель (є) в центрі.
 Дайте цю сумку!
 Візьміть це пальто, тому що на вулиці йде дощ.

 Хочу це яблуко!
 Де (є) цей курс мови?
 Цього літа буде тепло.

Exercițiu (Вправа): Puneți forma potrivită. (Поставте потрібну форму.)

De exemplu (Наприклад): om are mulți copii. **Acest** om are mulți copii.
 are multe colege. **Aceasta** are multe colege.

..... oraș are multe parcuri. este strada cu multe magazine noi.
 sunt cărți traduse din limba engleză. Luna, intrăm în vacanță. În grupă, sunt
 mulți studenți? În orașe, sunt mai multe stadioane. colegi sunt din
 Republica Moldova. Fetița are o bicicletă albă. copil nu are jucării.
 camere nu sunt curate. cămine nu sunt departe de facultate. Studentul
 este străin. Adresa nu este corectă. este cea corectă. Vrem să
 cumpărăm televizorul Cât durează spectacol? Pe stradă,
 sunt multe librării. este facultatea unde studiez. studenți sunt români,
 iar sunt străini. Cine este, Ioana sau Maria? Noi citim reviste
 în fiecare dimineață. De când locuiți în casă? este cartea dvs.? Cine
 sunt copiii? Exercițiul îl fac pentru mâine.

Lecția 9 (Урок 9)

Verbe neregulate (Неправильні дієслова)

Timpul prezent (Теперішній час)

A fi – бути

A avea – мати

A ști – знати

A sta – сидіти / стояти

<i>Eu sunt</i>	<i>Eu am</i>	<i>Eu știu</i>	<i>Eu stau</i>
<i>Tu ești</i>	<i>Tu ai</i>	<i>Tu știi</i>	<i>Tu stai</i>
<i>El, ea este</i>	<i>El, ea are</i>	<i>El, ea știe</i>	<i>El, ea stă</i>
<i>Noi suntem</i>	<i>Noi avem</i>	<i>Noi știm</i>	<i>Noi stăm</i>
<i>Voi sunteți</i>	<i>Voi aveți</i>	<i>Voi știți</i>	<i>Voi stați</i>
<i>Ei, ele sunt</i>	<i>Ei, ele au</i>	<i>Ei, ele știu</i>	<i>Ei, ele stau</i>

A lua – брати

A da – давати

A vrea – хотіти

A bea – пити

<i>Eu iau</i>	<i>Eu dau</i>	<i>Eu vreau</i>	<i>Eu beau</i>
<i>Tu iei</i>	<i>Tu dai</i>	<i>Tu vrei</i>	<i>Tu bei</i>
<i>El, ea ia</i>	<i>El, ea dă</i>	<i>El, ea vrea</i>	<i>El, ea bea</i>
<i>Noi luăm</i>	<i>Noi dăm</i>	<i>Noi vrem</i>	<i>Noi bem</i>
<i>Voi luați</i>	<i>Voi dați</i>	<i>Voi vreți</i>	<i>Voi beți</i>
<i>Ei, ele iau</i>	<i>Ei, ele dau</i>	<i>Ei, ele vor</i>	<i>Ei, ele beau</i>

A scrie – писати

A mânca – їсти

<i>Eu scriu</i>	<i>Eu mănânc</i>
<i>Tu scrii</i>	<i>Tu mănânci</i>
<i>El, ea scrie</i>	<i>El, ea mănâncă</i>
<i>Noi scriem</i>	<i>Noi mâncăm</i>
<i>Voi scrieți</i>	<i>Voi mâncați</i>
<i>Ei, ele scriu</i>	<i>Ei, ele mănâncă</i>

Atenție! (Увага!)

A sta = a locui (жити);

Eu stau / locuiesc la țară.

A sta = a rămâne (залишатися);

Noi stăm / rămânem acasă.

A lua = a cumpăra (купувати).

Voi luați / cumpărați ceva din supermarket.

Propoziții cu verbe neregulate (Речення з неправильними дієсловами)

A lua <i>Eu iau un pix albastru. Tu iei două cărți cu tine. El, ea ia tramvaiul. Noi luăm un credit de la bancă. Voi luați taxiul până în Copou. Ei, ele iau legume și fructe din piață.</i>	A da <i>Eu dau sfaturi prietenilor mei. Tu dai examen la limba română. El, ea dă exemple de verbe neregulate. Noi dăm înapoi cărțile la bibliotecă. Voi dați mâna cu un domn străin. Ei, ele dau răspunsuri corecte.</i>
A ști <i>Eu știu numărul tău de telefon. Tu știi bine lecția. El, ea știe două limbi străine. Noi știm când începe filmul. Voi știți unde este Palatul Parlamentului. Ei, ele știu că avionul are întârziere.</i>	A vrea <i>Eu vreau un fular de lână. Tu vrei bere sau vin? El, ea vrea un plic și câteva timbre. Noi vrem ochelari de soare. Voi vreți o mașină nouă. Ei, ele vor note bune la examene.</i>
A fi (<i>напишіть свої приклади</i>) <i>Eu Tu El, ea Noi Voi Ei, ele</i>	A avea (<i>напишіть свої приклади</i>) <i>Eu Tu El, ea Noi Voi Ei, ele</i>
A bea <i>Eu beau o cafea fără zahăr. Tu bei lapte în fiecare dimineață. El, ea bea un pahar de vin roșu. Noi bem apă minerală. Voi beți suc de portocale. Ei, ele beau ceai verde.</i>	A mânca <i>Eu mănânc des fructe și legume. Tu mănânci prea mult seara. El, ea mănâncă sarmale cu mămăligă. Noi mâncăm la restaurant. Voi mâncați fructe de mare? Ei, ele mănâncă ciorbă.</i>
A sta <i>Eu stau într-o anume poziție. Tu stai la masă cu familia. El, ea stă în picioare, nu jos. Noi stăm la etajul al doilea. Voi stați mult la serviciu. Ei, ele stau azi acasă, pentru că nu au ore.</i>	A scrie <i>Eu scriu propoziții noi. Tu scrii tema de acasă. El, ea îi scrie un mesaj mamei în fiecare zi. Noi scriem o felicitare pentru profesor. Voi scrieți un răspuns. Ei, ele scriu cererea.</i>

Exerciții (Вправи):

a) În locul spațiilor punctate, puneți forma corectă a verbului „a fi”. (Замість крапок вставте потрібну форму дієслова «a fi».)

Ce pe masă?
Tu colegul meu.
Eu la București.
Ea acolo.
Ele acum aici.
Cine dvs.?
Noi la Consulat.
Ei lângă geam.
Voi acasă.
El un profesor bun.
Ea nu aici.
Ea o studentă, el un elev.
Eu și tu din Ucraina.
Dvs. la serviciu sau acasă?

b) În locul spațiilor punctate, puneți forma corectă a verbului „a avea”. (Замість крапок вставте потрібну форму дієслова «a avea».)

Victor un caiet.
Tu un creion.
Ea o rochie frumoasă.
Noi un dicționar.
Dumneavoastră mâine interviu.
Ea un pașaport nou.
Voi o carte mică.
Ei o masă și un scaun.
Noi nu dulap mare la serviciu.
Eu o geantă.
Ele câte doi copii.
Noi nu viză.
El nu mașină.
Voi nu formularul completat.

c) În locul spațiilor punctate, puneți forma corectă a pronumelui. (Замість крапок поставте потрібну форму займенника.)

..... suntem la București.

..... ești din Cernăuți.

..... este din Suceava.

..... nu este acolo.

..... ești lângă Iași.

..... nu sunt din Odesa.

..... suntem din Constanța.

..... sunteți în Germania?

A fi

Eu profesor.

Tu fată.

Mihai băiat.

Noi în România.

Voi lângă clădire.

Ele în această casă.

A avea

Eu un copil brunet.

Tu o mașină gri.

Ea un măr roșu.

Noi un copil mic.

Voi o pisică albă.

Ei un băiat și o fată.

Timpul trecut: imperfectul și perfectul compus

(Минулий час: минулий і складений минулий)

A avea

A fi

Imperfectul

Eu aveam	Eu eram
Tu aveai	Tu erai
El, ea avea	El, ea era
Noi aveam	Noi eram
Voi aveăți	Voi erați
Ei, ele aveau	Ei, ele erau

Perfectul compus

Eu am avut	Eu am fost
Tu ai avut	Tu ai fost
El, ea a avut	El, ea a fost
Noi am avut	Noi am fost
Voi ați avut	Voi ați fost
Ei, ele au avut	Ei, ele au fost

Timpul perfect compus al verbelor (Складений минулий час дієслів)

Eu am fost	Eu am avut	Eu am știut	Eu am stat	Eu am luat
Tu ai fost	Tu ai avut	Tu ai știut	Tu ai stat	Tu ai luat
El, ea a fost	El, ea a avut	El, ea a știut	El, ea a stat	El, ea a luat
Noi am fost	Noi am avut	Noi am știut	Noi am stat	Noi am luat
Voi ați fost	Voi ați avut	Voi ați știut	Voi ați stat	Voi ați luat
Ei, ele au fost	Ei, ele au avut	Ei, ele au știut	Ei, ele au stat	Ei, ele au luat

Eu am dat	Eu am vrut	Eu am băut	Eu am scris	Eu am mâncat
Tu ai dat	Tu ai vrut	Tu ai avut	Tu ai scris	Tu ai mâncat
El, ea a dat	El, ea a vrut	El, ea a avut	El, ea a scris	El, ea a mâncat
Noi am dat	Noi am vrut	Noi am avut	Noi am scris	Noi am mâncat
Voi ați dat	Voi ați vrut	Voi ați avut	Voi ați scris	Voi ați mâncat
Ei, ele au dat	Ei, ele au vrut	Ei, ele au avut	Ei, ele au scris	Ei, ele au mâncat

Timpul viitor al verbelor (Майбутній час дієслів)

Eu voi fi	Eu voi avea	Eu voi ști	Eu voi sta	Eu voi lua
Tu vei fi	Tu vei avea	Tu vei ști	Tu vei sta	Tu vei lua
El, ea va fi	El, ea va avea	El, ea va ști	El, ea va sta	El, ea va lua
Noi vom fi	Noi vom avea	Noi vom ști	Noi vom sta	Noi vom lua
Voi veți fi	Voi veți avea	Voi veți ști	Voi veți sta	Voi veți lua
Ei, ele vor fi	Ei, ele vor avea	Ei, ele vor ști	Ei, ele vor sta	Ei, ele vor lua

Eu voi da	Eu voi vrea	Eu voi bea	Eu voi scrie	Eu voi mânca
Tu vei da	Tu vei vrea	Tu vei bea	Tu vei scrie	Tu vei mânca
El, ea va da	El, ea va vrea	El, ea va bea	El, ea va scrie	El, ea va mânca
Noi vom da	Noi vom vrea	Noi vom bea	Noi vom scrie	Noi vom mânca
Voi veți da	Voi veți vrea	Voi veți bea	Voi veți scrie	Voi veți mânca
Ei, ele vor da	Ei, ele vor vrea	Ei, ele vor bea	Ei, ele vor scrie	Ei, ele vor mânca

Lecția 10 (Урок 10)

Cum întrebăm? (Як питаємо?)

Cine	<i>Хто</i>	Cine este în sală?
Ce	<i>Що</i>	Ce se află pe masă?
Cu cine	<i>З ким</i>	Cu cine ați venit?
Cu ce	<i>З чим / На чому</i>	Cu ce ați ajuns?
Despre cine	<i>Про кого</i>	Despre cine este vorba?
Despre ce	<i>Про що</i>	Despre ce discutăm?
Spre cine	<i>До кого / У сторону кого</i>	Spre cine merg?
Spre ce	<i>До чого / У сторону чого</i>	Spre ce mă îndrept?
Către cine	<i>До кого</i>	Către cine v-ați adresat?
Pentru cine	<i>Для кого</i>	Pentru cine e cadoul?
Pentru ce	<i>Для чого</i>	Pentru ce îl certați?
La cine	<i>У / В кого</i>	La cine e pașaportul?
Fără cine	<i>Без кого</i>	Fără cine nu puteți?
Fără ce	<i>Без чого</i>	Fără ce nu puteți scrie?
De ce	<i>Чому</i>	De ce nu învățați?
Unde	<i>Де</i>	Unde sunteți?
De unde	<i>Звідки</i>	De unde ați scos?
Când	<i>Коли</i>	Când plouă?
De când	<i>З яких пір / Відколи</i>	De când sunteți aici?
Cum	<i>Як</i>	Cum vă numiți?
Care	<i>Який / Яка / Яке</i>	Care este numele dvs.?
Cât / Câtă / Câți / Câte	<i>Скільки</i>	Cât costă? / Câtă răbdare? / Câți bani? / Câte cereri?
Cui	<i>Кому</i>	Cui trebuie să dau?
Încotro	<i>Куди</i>	Încotro plecați?
Până când	<i>До яких пір</i>	Până când rămâneți în București?
De la cine	<i>Від кого</i>	De la cine să iau certificatul?
Lângă cine	<i>Біля кого</i>	Lângă cine să mă așez?
După cine	<i>За ким / Після кого</i>	După cine urmez?
Dintre cine	<i>Між ким</i>	Dintre cine trebuie să aleg?
Până unde	<i>До якого місця</i>	Până unde trebuie să citesc?
În ce mod	<i>Яким чином</i>	În ce mod se poate prezenta doamna?
În ce loc	<i>В якому місці</i>	În ce loc v-ați oprit?

Întrebare: unde?

Răspuns: aici, acolo, departe, aproape, la dreapta, la stânga, în față, în spate.

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: când?

Răspuns: acum, atunci, devreme, târziu, ieri, astăzi, mâine.

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: cum?

Răspuns: bine, rău, ușor, greu, altfel, frumos, urât.

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: cât?

Răspuns: mult, puțin, destul (suficient).

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: cine?

Răspuns: eu, tu, el, ea, noi, dumneavoastră, nimeni.

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: cu cine?

Răspuns: cu mine, cu tine, cu noi, cu ei, cu părinții.

Întrebați și răspundeți: –? –

Întrebare: ce?

Răspuns: nimic.

Întrebați și răspundeți: –? –

Exerciții (Вправи):

1) Completați întrebările. (Заповніть питання.)

- a) vă numiți? Mă numesc
- b) ești? Sunt la birou.
- c) sunteți dvs.? Sunt
- d) e afară? E cald.
- e) este el? Este soțul meu.
- f) Cu vă îmbrăcați mâine?
- g) mai faceți?

2) Completați formularul de mai jos, repede, corect și frumos! (Заповніть нижче-поданий бланк, швидко, правильно та гарно!)

Numele și prenumele (Прізвище та ім'я):

Data nașterii (Дата народження):

Locul nașterii (Місце народження):

Cetățenia (Громадянство):

Naționalitatea (Національність):

Studii (Освіта):

Locul de muncă (Місце роботи):

Domiciliul stabil (țara, orașul, strada) (Постійне місце проживання, країна, місто, вулиця):

Data sosirii (Дата прибуття):

Data plecării (Дата від'їзду):

Act de identitate (seria, numărul) (Посвідчення особи, серія, номер):

Semnătura (Підпис):

Lecția 11 (Урок 11)

Familie, rude (Сім'я, родичі)

Forme de feminin

Mamă (pl. <i>mame</i>)	Мама / Мати (мн. <i>мами</i> / <i>матері</i>)
Bunică (<i>bunici</i>)	Бабуся (<i>бабусі</i>)
Străbunică (<i>străbunici</i>)	Прабабуся (<i>прабабусі</i>)
Soție (<i>soții</i>)	Дружина (<i>дружини</i>)
Fiică (<i>fiice</i>)	Донька (<i>доньки</i>)
Nepoată (<i>nepoate</i>)	Онука / Племянница (<i>онуки</i> / <i>племянницы</i>)
Soră (<i>surori</i>)	Сестра (<i>сестри</i>)
Mătușă (<i>mătuși</i>)	Тітка (<i>тітки</i>)
Fată (<i>fete</i>)	Дівчина (<i>дівчата</i>)
Verișoară (<i>verișoare</i>)	Двоюродна сестра (<i>двоюродні сестри</i>)
Adolescentă (<i>adolescente</i>)	Підліток (ж. р.) (<i>підлітки</i>)
Tânără (<i>tinere</i>)	Молода (<i>молоді</i>)
Bătrână (<i>bătrâne</i>)	Стара (<i>старі</i>)
Cumnată (<i>cumnate</i>)	Своячка (<i>своячки</i>)
Nașă (<i>nașe</i>)	Хрещена мати (<i>хрещені матері</i>)
Soacră (<i>soacre</i>)	Свекруха / Теща (<i>свекрухи</i> / <i>тещі</i>)
Văduvă (<i>văduve</i>)	Вдова (<i>вдови</i>)
Mamă vitregă (<i>mame vitrege</i>)	Мачуха (<i>мачухи</i>)
Fiică vitregă (<i>fiice vitrege</i>)	Пасербиця (<i>пасербиці</i>)
Necăsătorită (<i>necăsătorite</i>)	Неодружена (<i>неодружені</i>)
Logodită (<i>logodite</i>)	Заручена (<i>заручені</i>)
Căsătorită (<i>căsătorite</i>)	Одружена (<i>одружені</i>)
Doamnă (<i>doamne</i>)	Пані
Mireasă (<i>mirese</i>)	Наречена (<i>наречені</i>)
Divorțată (<i>divorțate</i>)	Розлучена (<i>розлучені</i>)

Forme de masculin

Tată (<i>tați</i>)	Тато / Батько (<i>тати / батьки</i>)
Bunic (<i>bunici</i>)	Дідусь (<i>дідусі</i>)
Străbunic (<i>străbunici</i>)	Прадід (<i>прадіди</i>)
Soț (<i>soți</i>)	Чоловік (<i>чоловіки</i>)
Fiu (<i>fii</i>)	Син (<i>сини</i>)
Nepot (<i>nepoți</i>)	Онук / Племянник (<i>онуки / племянники</i>)
Frate (<i>frați</i>)	Брат (<i>брати</i>)
Unchi	Дядько (<i>дядьки</i>)
Băiat (<i>băieți</i>)	Хлопець (<i>хлопці</i>)
Văr (<i>veri</i>)	Двоюродный брат (<i>двоюродні брати</i>)
Adolescent (<i>adolescenți</i>)	Підліток (<i>підлітки</i>)
Tânăr (<i>tineri</i>)	Молодий (<i>молоді</i>)
Bătrân (<i>bătrâni</i>)	Старий (<i>старі</i>)
Cumnat (<i>cumnați</i>)	Шурин (<i>шурины</i>)
Naș (<i>nași</i>)	Хрещений батько (<i>хрещені батьки</i>)
Socru (<i>socri</i>)	Свекор / Тесть (<i>свекри / тесті</i>)
Văduv (<i>văduvi</i>)	Вдівець (<i>вдівці</i>)
Tată vitreg (<i>tați vitregi</i>)	Вітчим (<i>вітчими</i>)
Fiu vitreg (<i>fii vitregi</i>)	Пасинок (<i>пасинки</i>)
Necăsătorit (<i>necăsătoriți</i>)	Неодружений (<i>неодружені</i>)
Logodit (<i>logodiți</i>)	Заручений (<i>заручені</i>)
Căsătorit (<i>căsătoriți</i>)	Одружений (<i>одружені</i>)
Domn (<i>domni</i>)	Пан (<i>пани</i>)
Mire (<i>miri</i>)	Наречений (<i>наречені</i>)
Divorțat (<i>divorțați</i>)	Розлучений (<i>розлучені</i>)

Părinți	Батьки
Membrul (membrii) familiei	Член (члени) сім'ї
Rudă (rude)	Родич (родичі)
Gemeni	Близнюки
Nuntă	Весілля
Botez	Хрестини
Zi de naștere	День народження
Aniversare	Ювілей
Singur / Singură la părinți	Один / Одна у батьків

Proverbe (Приказки):

- 1) Fata caută un băiat frumos, mama caută o familie bună.
- 2) Rufele murdare se spală în familie.
- 3) Familia înseamnă să fim împreună și la bine și la rău.
- 4) Familia este cea pe care ți-o alegi nu cea în care te naști.
- 5) Așa cum îți tratezi părinții, o să te trateze și pe tine copiii tăi.
- 6) Poartă-te cu părinții tăi, precum ai dori să se poarte și copiii tăi cu tine.
- 7) Cu orice preț, căsătorește-te. Dacă îți găsești o soție bună vei deveni foarte fericit. Dar dacă îți vei găsi una rea, atunci vei deveni un filozof.
- 8) Frate, frate, dar brânza-i pe bani.
- 9) Familia este școala în care ești profesor și elev.
- 10) Fiecare pasăre își iubește cuibul.

Exercițiu (Вправа): Întrebați și răspundeți. (Запитайте і дайте відповідь.)

- 1) Aveți frați sau surori?
- 2) Câți membri are familia dvs.?
- 3) Unde locuiesc părinții dvs.?
- 4) Cine din familia dvs. locuiește în străinătate?
- 5) Cât de des vă întâlniți cu toată familia?
- 6) Unde vă întâlniți cu toată familia?
- 7) Cu cine din familia dvs. vorbiți foarte des?
- 8) Unde locuiesc bunicii dvs.?
- 9) Cine din familia dvs. locuiește la țară?
- 10) Cine din familie are un animal de companie?

Familia mea și eu **(Моя сѣм'я та я)**

Mă numesc Ana Iliescu. Am vârsta de 27 (douăzeci și șapte) de ani. M-am născut la data de 26 (douăzeci și șase) iulie 1991 (o mie nouă sute nouăzeci și unu) în orașul Cernăuți. În prezent, nu muncesc, pentru că sunt studentă la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București. *Familia mea este ca o casă construită cărămidă cu cărămidă (părinții, eu și sora mea).* Datorită familiei am devenit ceea ce sunt. Familia mea este formată din patru membri: mama, tata, sora mea și eu. Împreună formăm o familie fericită. Pe mama mea o cheamă Irina. Ea are 55 (cincizeci și cinci) de ani. Mama mea este profesoară de limba română la Liceul „Mihai Viteazul” din București. Ei îi place foarte mult să lucreze cu copiii, iar copiii o îndrăgesc pentru că este o profesoară bună. Acasă, mama mea se comportă cu mine și cu sora mea la fel ca și cu oricare dintre elevii săi, când vine vorba de școală. Ne verifică temele și ne pune să învățăm, deoarece, spune ea, fără școală un om nu poate realiza nimic în viață. Pe tatăl meu îl cheamă Vasile, el are 57 (cincizeci și șapte) de ani. Tatăl meu este inginer la o firmă de construcții. El muncește foarte mult, de dimineața până seara, motiv pentru care nu ajunge devreme acasă. Cu el îmi petrec timpul, mai ales la sfârșit de săptămână. Atunci, mergem împreună la țară, la grătar. Sora mea, Natalia, este mai mică decât mine și e elevă în clasa a doua. Ea are opt ani. Uneori, mă gândesc ce bine ar fi fost dacă aș fi avut și eu un frate mai mare, care să fie alături de mine tot timpul. Toți cei patru membri ai familiei formăm o familie unită și încercăm să ne bucurăm de timpul petrecut împreună. În funcție de sezon, mergem împreună în excursii la munte, la mare sau la țară, la bunici. Am fost chiar și în străinătate. Cred că cea mai frumoasă excursie cu familia mea a fost în România, la Mangalia și la Constanța. A fost o vacanță ca-n povești, pe care eu nu o voi uita niciodată. Sunt foarte mândră de familia mea și le doresc tuturor să aibă o astfel de familie.

Exerciții (Вправи):

a) Descrieți o persoană din familia voastră sau un prieten. Specificați: caracteristici fizice și psihice, vârsta, profesia și locul de muncă, hobby-uri etc.

b) Prezentați și descrieți orașul dvs. în cinci propoziții.

Exercițiu (Вправа): Răspundeți la următoarele întrebări. (Дайте відповіді на наступні питання.)

1. Aveți familie?
2. Câți membri are familia dvs.?
3. Aveți frați sau surori?
4. Aveți frați sau sunteți singur (-ă) la părinți?
5. Cum îi cheamă pe părinții dvs.?
6. Ce vârstă au? (Câți ani au?)
7. Cu ce se ocupă?
8. Locuiți cu părinții sau singur (-ă)?
9. Care este limba voastră maternă?
10. Ce școală ați absolvit (terminat)?
11. Ce studii aveți?(medii sau superioare) Unde ați învățat?
12. Ce limbă vorbiți acasă?
13. De unde sunt părinții dvs.?
14. Aveți rude care locuiesc sau lucrează în România?
15. Domiciliul dvs.?(țara, orașul sau satul și strada) / Unde locuiți?
16. Stați la țară sau la oraș?
17. Din ce oraș sunteți?
18. Starea civilă. Sunteți căsătorit (-ă)?
19. Cu ce vă ocupați în timpul liber?
20. Copiii sunt minori sau majori?
21. Cum îi cheamă și câți ani au?
22. Când aveți ziua de naștere?
23. Părinții sunt tineri sau bătrâni (în vârstă)?
24. Câte limbi străine cunoașteți?
25. Ce profesii au părinții dvs.? Unde lucrează?
26. Studiați sau lucrați?
27. Ce pasiuni aveți?
28. Ce program aveți la serviciu?

29. Aveți program încărcat?
30. Ce faceți sâmbăta? Aveți liber?
31. La ce oră vă culcați?
32. La ce oră vă treziți?
33. Ce program aveți, de obicei?
34. Vă ocupați cu sportul?
35. Ce venit aveți pe an / pe lună?
36. Ce post ocupați?
37. Ce vă place în profesia pe care o faceți? Explicați!
38. Doriți să vă cumpărați sau să închiriați o garsonieră?
39. Unde doriți să vă faceți vacanța la mare sau la munte?
40. Unde v-ați hotărât să vă petreceți timpul liber?
41. De unde ați primit cererea (invitația, scrisoarea)?
42. Copiii merg la creșă, grădiniță sau la școală?
43. Cu ce mijloc de transport ați ajuns?
44. Cu ce ați venit?
45. Cu cine ați venit?
46. Aveți mașină?

FORMULAR <i>Бланк</i>	MODEL <i>Зразок</i>	COMPLETAȚI <i>Заповніть</i>
Nume	Burduja	
Prenume	Natalia	
Țara	România	
Naționalitatea	româncă	
Cetățenia	română	
Vârsta	26	
Ocupația	profesor	
Adresa	Titu Maiorescu 9, ap. 4	
Telefon	0754488176	

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile libere de mai jos cu numele membrilor familiei voastre. (Заповніть вільний простір іменами членів вашої сім'ї.)

Vă prezint familia mea (Представляю вам мою сім'ю)

Eu mă numesc Pe mine mă cheamă
Mama se numește Pe mama o cheamă
Tata se numește Pe tata îl cheamă
Fiul se numește Pe fiul îl cheamă
Fiica se numește Pe fiica o cheamă
Sora mea se numește Pe sora mea o cheamă
Fratele meu se numește Pe fratele meu îl cheamă
Bunicul meu se numește Pe bunicul meu îl cheamă
Bunica mea se numește Pe bunica mea o cheamă
Soțul meu se numește Pe soțul meu îl cheamă
Soția mea se numește Pe soția mea o cheamă

Exprimarea vârstei (Виразення віку)

Exercițiu (Вправа): Scrieți cu litere cifrele de mai jos. (Напишіть буквами нижчеподані цифри.)

Exemplu (Приклад): Eu am 20 de ani. – Eu am douăzeci de ani.

Tu ai 13 ani. –
El are 5 ani. –
Ea are 10 ani. –
Noi avem câte 18 ani. –
Voi aveți câte 16 ani. –
Ei au câte 25 de ani. –
Ele au câte 31 de ani. –
Am 17 ani. –
Am 35 de ani. –
Tu ai 27 de ani. –
Am 50 de ani. –
El are 14 ani. –
Am 21 de ani. –
Ea are 16 ani. –
Ele au 57 de ani. –

Exerciții (Вправи):

a) Completați. (Заповніть.)

Model (Зразок): Sora soțului meu este mea. Sora soțului meu este **cumnata** mea.

1. Tatăl soțului meu este meu.
2. Mama mamei mele este mea.
3. Tatăl tatălui este meu.
4. Eu și Cristi-Marian suntem căsătoriți. Eu sunt lui, iar el este meu.
5. Mihai pentru bunicii lui este lor.
6. Ioana pentru bunicii ei este lor.
7. Dacă Ana e mama mea, eu sunt ei.
8. Dacă Ilie e bunicul meu, eu sunt lui.
9. Dacă Mihai e fiul meu, eu sunt lui.
10. Dacă Cristi-Marian e soțul meu, eu sunt lui.
11. Mama surorii mele este mea.
12. Mama mea este unchiului meu.
13. Sora mamei mele este mea.
14. Tatăl verișorului meu este meu.

b) Completați dialogul „Familia” cu verbul *a avea*. (Заповніть діалог «Сім'я» дієсловом мати.)

Ionuț: Doamna Ioana, copii?

Ioana: Da, un fiu și două fiice. Fiul este elev în clasa a opta, iar fiicele merg la grădiniță.

Ionuț: Câți ani copiii dumneavoastră?

Ioana: Fiul 15 ani, iar fiicele mele sunt gemene și 3 ani. Dar tu Ionuț familie?

Ionuț: Da, o familie, nu la fel de mare ca și a dvs. doar doi copii, un băiat și o fată. Fiul este mai mare cu 2 ani decât fiica, el 8 ani, ea 6 ani. Fiul merge, în toamnă, în clasa a doua, iar fiica în clasa întâi.

Ioana: Felicitările mele, Ionuț. Mă bucur foarte mult că ne-am întâlnit și am vorbit. Sper să ne mai vedem.

Ionuț: Pe curând, doamna Ioana, transmiteți salutări familiei dvs.

Ioana: Toate cele bune!

Lecția 12 (Урок 12)

Ora (Година)

Ce oră e? / Cât e ceasul? / Cât e ora? (Котра година?)

Este ora trei **fix**. (Рівно третя година.)

E două **fără un sfert**. (Чверть до третьої.)

E aproape șapte **fix**. (Майже сьома година рівно.)

E ora șase și **un sfert**, trebuie să ne grăbim. (15 хв. на 7-у, потрібно поспішити.)

Eu am ajuns cu **o jumătate** de oră mai **devreme**. (Я прибув / -ла на півгодини раніше.)

El a ajuns cu o oră mai **târziu**. (Він прибув на годину пізніше.)

Noi am ajuns la **zece și douăzeci și opt de minute**. (Ми прибули о 10-й 28 хв.)

Îmi puteți acorda **cincisprezece minute**? (Можете мені приділити 15 хв.?)

Mă găsiți mereu la serviciu, între orele două și patru. (Знайдете мене завжди на роботі між 2-ю та 4-ю годинами.)

Întâlnirea e la nouă fără un sfert, nu uitați. (Зустріч за 15 хв. о 9-й, не забудьте.)

Mâine după masă la cinci putem pleca din oraș. (Завтра після обіду о 5-й годині можемо виїжджати з міста.)

Trenul sosește în jurul orei trei. Vom ajunge la timp la gară. (Потяг прибуває приблизно о 3-й. Ми прибудемо вчасно на вокзал.)

Citiți ora și scrieți-o cu litere. (Прочитайте годину та напишіть її буквами.)

6:11; 7:29; 8:30; 10:40; 11:33; 12:00; 13:30; 14:51; 15:15; 17:59; 03:12; 13:15; 12:45; 04:55.
01:35; 10:25; 07:50; 04:30; 06:05; 17:30; 12:15; 07:00; 14:45; 20:45; 20:30; 20:15; 20:00.
19:50; 19:40; 10:30.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Lecția 13 (Урок 13)

Urări, felicitări (Побажання, вітання)

Distracție plăcută!	Приємно розважитись!
Vacanță plăcută!	Приємних канікул!
Vă (te) felicit!	Вітаю вас (тебе)!
Crăciun fericit!	Веселого Різдва!
Sărbători fericite!	Веселих свят!
Mult succes (noroc)!	Багато удачі!
Însănătoșire grabnică!	Швидкого одуження!
La mulți ani!	Многая літ!
Felicitări.	Вітання.

Rețineți! (Запам'ятайте!)

La mulți ani! (Cu ocazia aniversărilor, de Crăciun, de Revelion)

Felicitări! (La Nuntă, Botez)

Casă de piatră! (La Nuntă)

Să vă trăiască! (La Botez, Aniversarea copilului)

Întrebări uzuale (Повсякденні питання)

Unde este un birou de informații?	Де знаходиться бюро інформацій?
Unde este?	Де є? (однина)
Unde sunt?	Де є? (множина)
Unde se găsesc ...?	Де знаходяться ...?
Se găsesc aici ...?	Знаходяться тут ...?
Îmi puteți recomanda ...?	Можете мені порадити ...?
E permis ... aici?	Дозволено тут ...?
Cum vă place?	Як вам подобається?
Ce-i asta?	Що це?
Ce înseamnă asta?	Що це означає?
Ce clădire e asta?	Що це за будівля?

Cum se numește ...?	Як називається ...?
Unde mergeți?	Куди йдете?
De ce ați venit?	Чому прийшли / приїхали?
Ce doriți?	Що бажаєте?
Ce se întâmplă aici?	Що тут відбувається?
Ce s-a întâmplat?	Що трапилося?
Cine-i aici?	Хто тут?
Cine sunteți dvs.?	Хто ви?

Comunicare (Спілкування)

Vorbiți românește?	Розмовляєте румунською?
Vorbește cineva românește aici?	Розмовляє хтось румунською тут?
Engleza? / În engleză?	Англійською?
Franceza? / În franceză?	Французькою?
Germana? / În germană?	Німецькою?
Eu vorbesc puțin ucraineana.	Я розмовляю трохи українською.
Mă înțelegeți?	Ви мене розумієте?
Înțeleg tot.	Розумію все.
N-am înțeles nimic.	Нічого не зрозумів / зрозуміла.
Vorbiți, vă rog, mai rar.	Говоріть, будь ласка, повільніше.
Cum se pronunță acest cuvânt?	Як вимовляється це слово?
Vorbesc corect?	Розмовляю правильно?
Vă rog să notați asta.	Будь ласка, занотуйте це.
Vă rog să mă corectați dacă fac greșeli!	Будь ласка, виправте мене, якщо помиляюсь!
Anul trecut.	Минулого року.
Anul viitor.	Наступного року.

Anul curent.	Поточний рік.
Peste doi ani.	Через два роки.
Acum doi ani.	Два роки тому.
Un an în urmă.	Рік назад.
Săptămâna trecută.	Минулого тижня.

Întrebări legate de drum (*Питання пов'язані з дорогою*)

Care este drumul cel mai apropiat la ...?	Яка найближча дорога до ...?
Ce distanță e de aici până la ...?	Яка відстань звідси до ...?
Câți kilometri sunt?	Скільки кілометрів?
Câți kilometri sunt până la orașul următor?	Скільки кілометрів до наступного міста?
Îmi puteți arăta drumul pe hartă?	Можете мені показати дорогу на карті?
În ce direcție e / se află ...?	У якому напрямку є / знаходиться ...?
Să merg drept înainte?	Іти прямо вперед?
Trebuie să mă întorc?	Маю повернутись?
Unde duce drumul acesta?	Куди веде ця дорога?

La frontieră (*На кордоні*)

Când sosim la frontieră?	Коли прибуваємо на кордон?
Controlul de vamă și pașapoarte!	Паспортний і таможений контроль!
Pașapoartele, vă rog!	Паспорти, будь ласка!
Pașaportul dvs.	Ваш паспорт.
Acest pașaport nu este valabil.	Цей паспорт недійсний.

Completați acest formular.	Заповніть цей бланк.
Vreau să iau legătura cu ...	Хочу зв'язатися з ...
Ce să fac acum?	Що мені робити зараз?
Bine. Totul e în regulă.	Добре. Все в порядку.
De unde îmi iau pașaportul?	Звідки мені взяти паспорт?
Mi se poate prelungi viza?	Можна мені подовжити візу?
Data nașterii.	Дата народження.
Locul nașterii.	Місце народження.
Starea civilă.	Сімейний стан.
Domiciliu.	Постійне місце проживання.
Înălțime.	Зріст.
Unde are loc?	Де має місце / Де відбувається?
Aveți ceva?	У вас є / Маєте щось?
Cine eliberează documentele?	Хто видає документи?
Câți bani aveți?	Скільки у вас грошей?
Deschideți, vă rog!	Відкрийте, будь ласка!
Puteți închide.	Можете закрити.
Nu am nimic de declarat.	Не маю нічого задекларувати.
Cât am de plătit?	Скільки маю заплатити?
Documentele dvs.	Ваші документи.
Permisul de conducere.	Водійське посвідчення.
Aveți nevoie de documentele noastre?	Вам потрібні наші документи?
Semnătura dvs.	Ваш підпис.
Am nevoie de pașapoartele dvs.	Мені потрібні ваші паспорти.

Călătorie plăcută! – Приємної подорожі!

Lecția 14 (Урок 14)

Mijloace de transport (Транспортні засоби)

Autobuz	Автобус
Autocar	Автобус (рейсовий, великий)
Tren	Потяг
Troleibuz	Тролейбус
Motocicletă	Мотоцикл
Bicicletă	Велосипед
Avion	Літак
Maxi-taxi	Маршрутка
Microbuz	Мікроавтобус
Camion	Вантажівка
TIR	Фура
Tramvai	Трамвай
Automobil	Автомобіль
Barcă	Човен
Metrou	Метро
Mașină de pompieri	Пожежна машина
Ambulanță / Salvare	Швидка допомога / Швидка
Vapor	Пароплав
Transport în comun	Міський транспорт
Căruță	Віз
Tractor	Трактор
Elicopter	Гелікоптер
Furgonetă	Фургон

Cu ce ați venit? (На чому приїхали?) – *Am venit cu*

Cu ce ați ajuns? (На чому приїхали?) – *Am ajuns cu*

Exercițiu (Вправа): Găsiți în tabel 10 cuvinte care denumesc mijloace de transport.
 (Знайдіть в таблиці 10 слів, які називають транспортні засоби.)

A	F	G	X	V	L	B	S	E	A
V	A	P	O	R	E	Ă	P	B	M
I	O	Î	C	N	L	U	T	A	B
O	P	M	A	Ș	I	N	Ă	R	U
N	C	T	B	P	C	S	A	C	L
D	A	B	A	L	O	N	F	Ă	A
G	M	H	M	J	P	L	A	Z	N
Ă	I	Z	V	B	T	A	X	I	Ț
M	O	R	T	R	E	N	O	D	Ă
D	N	X	V	B	R	L	A	G	E

Exercițiu (Вправа): Completați cu denumirile mijloacelor de transport. (Заповніть назвами транспортних засобів.)

Lecția 15 (Урок 15)

Expresii utile (Корисні вислови)

Pe mai târziu!	Пе май тîрзіу!	До зустрічі / скорої зустрічі!
Îmi permiteți să mă prezint.	Ймь пермітець си ми презінт.	Дозвольте мені представитися.
Mulțumesc foarte mult!	Мулцумеск фоарте мулт!	Величезне дякую!
Pentru puțin.	Пентру пуцін.	Нема за що.
Mă scuzați!	Ми скузаць!	Вибачте мене!
În sănătatea dvs.	Йн синитатя думнявоастри.	За ваше здоров'я.
Vă rog să mă ajutați.	Ви рог си ми скузаць.	Будь ласка, допоможіть мені.
Cum se spune în limba română?	Кум се спуне йн лімба ромїни?	Як сказати румунською мовою?
Cum se numește aceasta?	Кум се нумеште ачяста?	Як це називається?
Vorbiți mai rar, vă rog.	Ворбіць май рар, ви рог.	Говоріть повільніше, будь ласка.
Vă rog să repetați.	Ви рог си репетаць.	Повторіть, будь ласка.
Nu îmi place.	Ну ймь плаче.	Мені не подобається.
M-am rătăcit.	М-ам ритичіт.	Я загубився (-лася).
De unde sunteți? (Sunt din ...)	Де унде сунтець? (Сунт дін ...)	Звідки Ви? (Я з ...)
Cum este vremea astăzi?	Кум есте время астизь?	Яка сьогодні погода?
Este frig (foarte cald) astăzi.	Єсте фріг (фоарте калд) астизь.	Холодно (спекотно) сьогодні.
Orice întrebare.	Орьче йнтребаре.	Будь-яке питання.
Este destul de târziu (devreme).	Єсте дестул де тîрзіу (девреме).	Доволі пізно (рано).
Prea scump (ieftin).	Пря скуп (єфтін).	Занадто дорого (дешево).
Doresc să cumpăr ...	Дореск си кумпир ...	Бажаю купити ...
Pot să văd ceva mai bun?	Пот си вид чева май бун?	Можу побачити щось краще?

Pot să văd ceva mai ieftin?	Пот си вид чева май ефтин?	Можу побачити щось дешевше?
Am rezervare.	Ам резерваре.	Маю бронювання.
Aș dori ...	Аш дорі ...	Я хотів (-ла) би / б ...
Pot să văd meniul?	Пот си вид меніул?	Можу подивитися меню?
Nota de plată, vă rog.	Нота де плати, ве рог.	Рахунок, будь ласка.
Unde găsec un hotel?	Унде гисеск ун хотел?	Де можу знайти готель?
Aveți vreo întrebare pentru mine?	Авець врьо йнтребаре пентру міне?	У вас є до мене якесь питання?
De unde pot lua această cerere?	Де унде пот луа ачясти черере?	Звідки можу взяти цю заяву?
Cred că sunt bolnav (-ă).	Кред ки сунт болнав (-и).	Здається що я хворий (-а).
Cât se poate de repede.	Кйт се поате де репедє.	Якомога швидше.
Vă rog, ajutați-mă cu bagajele.	Ви рог, ажутаці-ми ку багажеле.	Будь ласка, допоможіть мені з багажем.
De unde pot lua un taxi?	Де унде пот луа ун таксі?	Звідки можу взяти таксі?
Cât costă biletul până la ...?	Кйт кости білетул пїни ла ...?	Скільки коштує білет до ...?
Unde pot să schimb banii?	Унде пот си скімб банії?	Де можу обміняти гроші?
Unde se află cea mai apropiată bancă?	Унде се афли чя май апропіати банки?	Де знаходиться найближчий банк?
Îmi acceptați cecul?	Ймь акчептаць чекул?	Приймаєте мій чек?
Cât costă un timbru poștal?	Кйт кости ун тімбру поштал?	Скільки коштує одна поштова марка?
Unde se află o farmacie?	Унде се афли о фармачіє?	Де знаходиться аптека?
Vă rog să mă lăsați la ...	Ви рог си ми лисаць ла ...	Будь ласка, залиште мене у / в / на ...
Imediat.	Імедіат.	Одразу, негайно.
Un moment.	Ун момент.	Одну мить.
Pardon!	Пардон!	Вибачте!
Oprește (Oprîți)!	Опреште (Опріць)!	Зупини (Зупиніть)!
Fiți atenți!	Фіць атенць!	Будьте уважні!
Grăbiți-vă!	Грибіці-ви!	Поспішіть!
Continuați!	Контінуаць!	Продовжуйте!

Mergeți mai departe.	Мерджець май департе.	Ідіть далі.
Frecvent.	Фреквент.	Часто.
Început.	Йнчепут.	Початок.
Sfârșit.	Сфйршіт.	Кінець.
Ați auzit?	Аць аузіт?	Чули?
Arătați foarte bine!	Аритаць фоарте біне!	Виглядаєте дуже добре!
Dacă aș fi știut!	Даки аш фі штіут!	Якби я знав (знала)!
Ar trebui!	Ар trebui!	Потрібно б!
Recent / nu demult / de ceva timp.	Речент / ну демулт / де чева тімп.	Нещодавно.

Formule elementare II (Базові формули II)

Intrați!	Заходьте!
Dezbrăcați-vă!	Раздягайтесь!
Treceți!	Проходьте!
Luați loc / Stați jos / Așezați-vă!	Сідайте!
Veniți / Treceți încoace!	Ідіть / Проходьте сюди!
Nu ați vrea să ...?	Не хотіли б ...?
Nu sunt împotriva / Nu obiectez.	Не заперечую.
Idee extraordinară (excelentă).	Чудова ідея.
Minunat / Superb!	Чудово!
Este imposibil.	Неможливо.
Vă convine?	Вас влаштовує?
Dați-mi un telefon / Sunați-mă!	Подзвоніть мені!
Ne-am înțeles / Am căzut de acord.	Домовилися.
Rămâneți cu bine / Adio!	Прощайте!
Nu trebuie.	Не потрібно.
Perfect / Minunat / Extraordinar.	Чудово.
O idee bună.	Хороша ідея.
Nu se poate / E imposibil.	Не може бути.
Eventual / Posibil / Probabil.	Можливо.
N-are sens / N-are rost.	Нема змісту.

Cred / Consider.	Вважаю.
Ezit / Mă îndoiesc / Sunt în dubii / Am îndoieli.	Сумніваюсь.
Într-adevăr / Oare / Parcă / E posibil.	Насправді / Невже / Можливо.
Explicați-mi, vă rog, ce scrie aici?	Поясніть мені, будь ласка, що тут пише?
Trebuie să plec.	Маю йти.
Cum așa?	Як так?
Sper.	Сподіваюсь.
M-ați înțeles greșit.	Ви мене неправильно зрозуміли.
Vreau să spun că ...	Я хочу сказати, що ...
Ideea este că / Chestia este că ...	Справа в тому, що ...
Cu alte cuvinte.	Іншими словами.
Eu am răspuns.	У мене є відповідь.
Nu sunt împotrivă.	Я не проти.
Eu într-adevăr (pe bune) vreau să știu.	Я насправді хочу знати.
Apropo.	До речі.
Mai bine nu trebuie.	Краще не треба.
Aceasta nu-i obligatoriu.	Це не обов'язково.
Spor la treabă!	Удачі в роботі!
Încă nu m-am hotărât.	Ще не вирішив (-ла).
Aș vrea să merg în străinătate.	Я хотів (-ла) би поїхати за кордон.
Ce mai faci?	Як справи?
Deranjez?	Заважаю?
Unde te duci?	Куди йдеш?
De unde ai venit?	Звідки прийшов / прийшла?
Unde vrei să mergi?	Куди хочеш піти?
Când te întorci?	Коли повернешся?
Pot să rămân până mâine?	Можу залишитись до завтра?
Pot să stau cu tine?	Можу посидіти з тобою?
Mă înțelegi?	Ти мене розумієш?

Diferite expresii (*Різні вислови*)

Noapte bună! – На добраніч!

Bună! – Привіт!

Salută-l din partea mea. – Передай йому привіт від мене.

Rămâneți cu bine! – На все добре!

Ne vedem în curând! – Скоро побачимось!

Odihnă plăcută! – Приємно відпочити!

Vacanță plăcută! – Приємних канікул!

Distracție plăcută! – Приємно розважитись!

Succes / Noroc / Baftă! – Удачі!

Poftă bună! – Смачного!

Felicitări! – Вітаю!

La mulți Ani! – На многая літ!

Sănătate! – Здоров'я!

La revedere! – До побачення!

Cu plăcere! – Із задоволенням!

Așezați-vă! – Сідайте!

O să reușești! – У тебе все вийде!

Regrete / Scuze (*Вибачення*)

Regret. – Жалкую / Шкодную.

Din păcate. – На жаль.

Îmi pare rău. – Мені шкода.

Mii de scuze. – Тисячу вибачень.

Scuzați-mă! – Вибачте мене!

Cer iertare. – Прошу пробачення.

Iertați-mă de deranj. – Пробачте, що турбую вас.

Mă iertați că am întârziat. – Пробачте мене, що я запізнився / запізнилась.

Trebuie să recunosc că am greșit. – Маю визнати що помилився / помилилась.

Îți pare rău? – Ти шкодуєш?

Ce rușine! – Який сором!

Inutil. – Марно / Даремно.

Încetează! – Перестань!

Afirmații (Ствердження)

Da. – Так.

De acord. – Згіден / Згідна.

Desigur / Sigur. – Безумовно.

Fără îndoială. – Без сумнівів.

Neapărat. – Обов'язково.

E bine așa! – Так добре!

E adevărat? – Правда?

Aveți dreptate. – Ви праві / Маєте рацію.

Greșiți. – Помиляєтесь.

Sunteți vinovat (-ă). – Ви винні (-на).

La drept vorbind ... – По правді кажучи ...

Sunt convins (-ă) că ... – Я впевнений (а), що ...

Vă cred (credeți-mă). – Вірю вам (повірте мені).

Negații (Заперечення)

Nu. – Ні.

Nu vreau. – Не хочу.

Nu sunt de acord. – Я не згіден (-на).

În niciun fel. – Ні в якому разі.

Cu niciun preț. – Ні якою ціною.

Nu contează. – Не має значення.

Nu-i nimic. – Нічого (страшного) / Нічого нема.

Nu cred. – Не вірю.

Nu sunt convins. – Я не впевнений.

Nu reușesc să ... – Я не встигаю ...

Nu mai pot ... – Більше не можу ...

Niciodată. – Ніколи.

Nu depinde de mine. – Не залежить від мене.

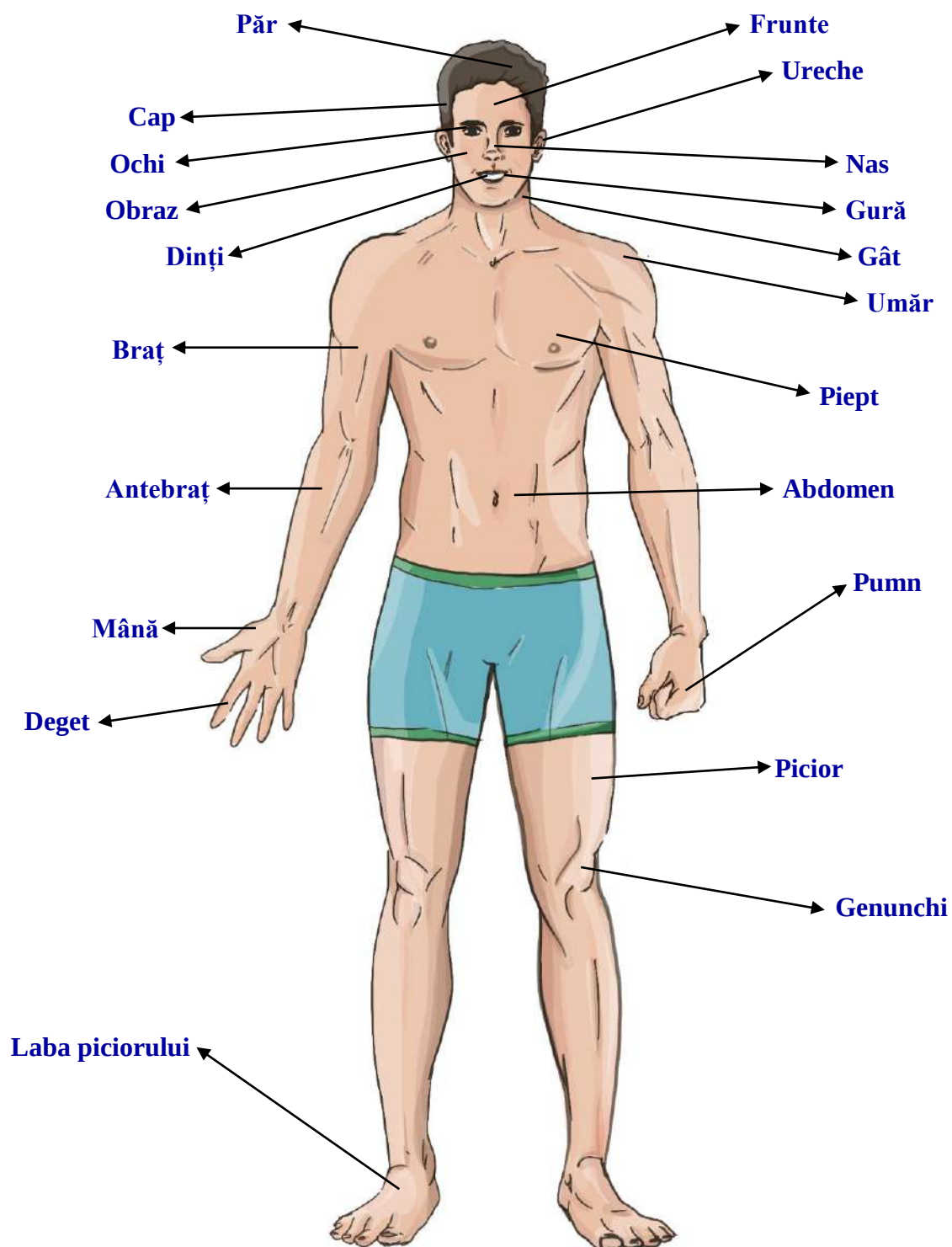
Nu voiam să vă jignesc. – Не хотів (хотіла) вас образити.

Nu merită. – Не варто.

N-aș vrea să insist. – Не хотів (хотіла) би / б наполягати.

Lecția 16 (Урок 16)

Să ne cunoaștem corpul! (Пізнаймо своє тіло!)

Care sunt părțile corpului?

(Які частини тіла є?)

Corpul omenesc – *Людське тіло*

Cap – голова

Frunte – чоло

Ochi – око / очі

De exemplu (Наприклад): **Ochi căprui (карі)** / **Ochi albaștri (блакитні)** / **Ochi gri (сірі)** / **Ochi verzi (зелені)** / **Ochi negri (чорні)**

Gene – вії

Sprâncene – брови

Nas – ніс

Gură – рот

Limbă – язик

Dinte (dinți) – зуб (зуби)

Față – обличчя

Obraz – щока

Mustață – вуса

Barbă – борода

Bărbie – підборіддя

Ureche – вухо

Păr – волосся (brunet / blond / negru / castaniu / șaten / roșcat)

Breton – чілка

Bucle – кучері

Coafură – зачіска

Gât – шия

Ceafă – потилиця

Spate – спина

Piept / Sân – груди

Pântece / Burtă – живіт

Buric – пупок

Umăr – плече

Mână (mâini) – рука (руки)

Piele – шкіра

Cot – лікоть

Palmă – долоня

Pumn – кулак

Deget (degete) – палець (пальці)

Degetul mare, arătător, mijlociu, inelar, mic – великий, вказівний, середній, підмізинний палець, мізинець

Unghie (unghii) – ніготь (нігті)

Picior (picioare) – нога (ноги)

Stomac – шлунок

Inimă – серце

Ficat – печінка

Alunițe – родимки

Plămâni – легені

Rinichi – нирки

Boală / Boli – Хвороба / Хвороби

Răceală – застуда

Durere de cap – головна біль

Durere de dinți – зубна біль

Durere de gât – біль в горлі

Durere de stomac – біль у шлунку

Gripă – грип

Pneumonie – запалення легень

Cancer – рак

Febră – температура

Mă doare – мене болить

Mă dor mușchii – мене болять м'язи

Mă supără – мене турбує

A respira – дихати

A strănuta – чхати

A tuși – кашляти

A tremura – тремтіти

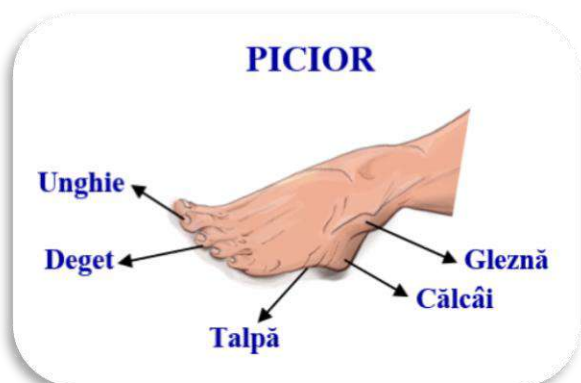
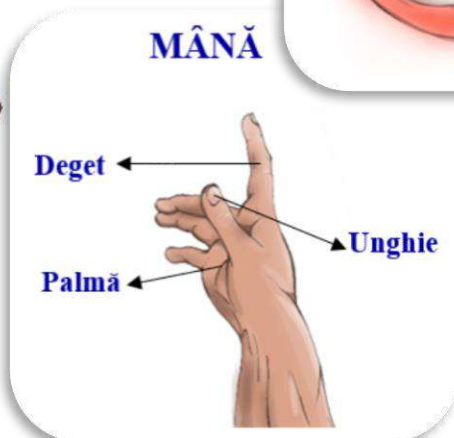
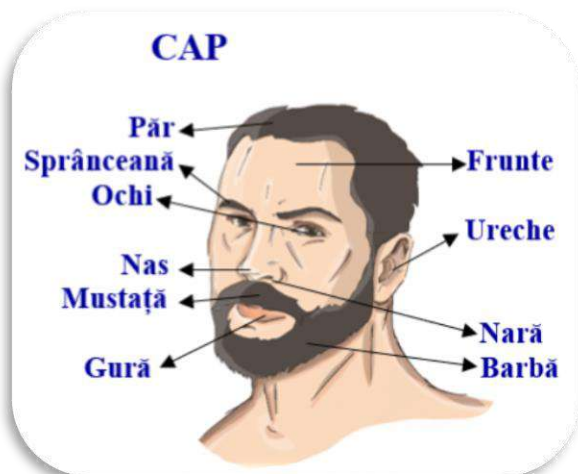
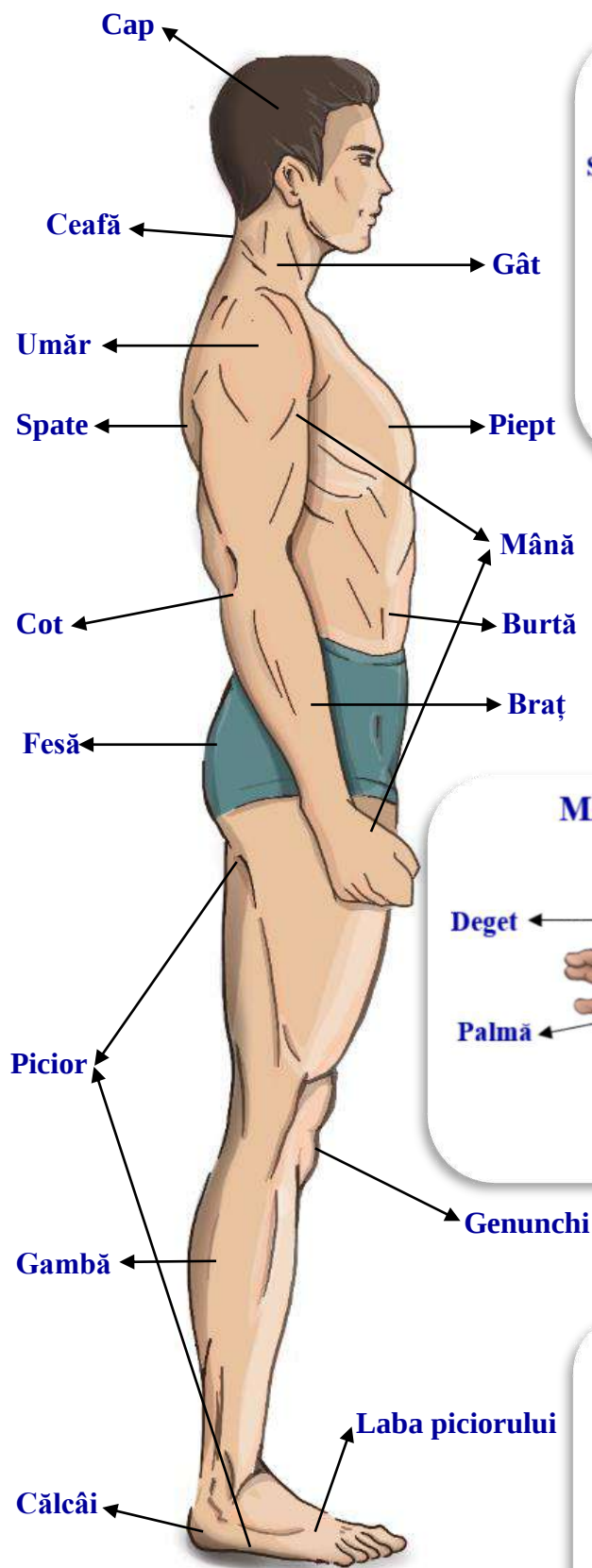
A sughita – ікати

A sforăi – хропіти

A răguși – охрипнути

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile libere cu verbul potrivit. (Заповніть вільний простір дієсловом.): strănută, tușești, tremurăm, sughii, răgușești, sforăie.

1. În România, când cineva, spunem „Noroc!”.
2. Dacă, trebuie să mergi la medic. E posibil să ai pneumonie.
3. Când ne e frig,
4. Când, e bine să bei multă apă sau să respiri câteva secunde.
5. Când, e bine să bei ceai cu lămâie.
6. În timp ce dorm, unele persoane foarte tare.

Întrebări (Питання). Încercați să răspundeți. (Спробуйте відповісти.)

- Cum vă simțiți?
- Ce aveți / Țineți în mână?
- Câte degete aveți la o mână? / Câte degete are o mână?
- Câte picioare aveți?
- Câte degete aveți la ambele mâini?
- Cu care mână scrieți?
- Câți ochi aveți?
- Câte urechi aveți?
- Ce culoare au ochii dvs.? / De ce culoare sunt ochii?
- De ce culoare este palma?
- Ce culoare are părul?
- Vă place să purtați părul lung sau scurt?
- Ce lungime are părul dvs.?
- Aveți păr lung sau scurt?
- De ce sunteți emoționat (-ă)?
- De ce aveți emoții?; Sunteți o fire emotivă?
- Sunteți odihnit(ă) sau obosit (-ă)?
- Scoateți mâinile din buzunar!
- Ce înălțime aveți?
- Sunteți înalt sau scund?
- Câte kilograme aveți? / Ce greutate aveți?
- Sunteți gras sau slab?
- Aveți semne de naștere?
- Faceți exerciții de gimnastică? De câte ori pe săptămână și unde?
- Ce sporturi preferați?
- De când / De cât timp purtați ochelarii?

Ghicitoare (Загадка):

Peste tot găsești în lume.

Cinci frați cu același nume. (Răspunsul: degetele)

Exercițiu (Вправа): Arătați părțile corpului și rugați colegul să le numească. (Покажіть частини тіла та попросіть свого колегу назвати їх.): *păr, ochi, picior, buză, ureche, nas, palmă, cot* etc.

Proverbe și frazeologisme (*Приказки та фразеологізми*):

Minte sănătoasă în corp sănătos! – У здоровому тілі здоровий дух.

Mai aproape dinții decât părinții. – Ближче зуби ніж батьки.

A închide ușa în nas. – Зачинити двері перед носом.

De vorbă bună nu te doare gura. – Від доброго слова язик не всохне.

A râde cu gura până la urechi. – Сміятися до вух.

Cine știe carte are patru ochi. – Хто знає аз та буки, тому і книги в руки.

A duce de nas. – Водити за ніс.

A fi cu un picior în groapă. – Стояти однією ногою в могилі.

A avea ochi la ceafă. – Мати очі на потилиці.

A scoate ochii. – Колоти очі.

A fi cu ochii-n patru. – Бути на сторожі.

A lega de mâini și de picioare. – Зв'язати руки й ноги.

A pune lacăt la gură. – Замок на рота повісити.

A fugi încotro vezi cu ochii. – Бігти куди очі глядять.

A-și lua tălpășița. – Накивати п'ятами.

A băga mâna în buzunarul altuia. – Лізти в чужу кишеню.

Trup și suflet. – Душа і тіло.

Așa e viața! – Таким є життя!

Mărul lui Adam. – Адамове яблуко.

Călcâiul lui Ahile. – Ахіллесова п'ята.

A se da cu capul de pereți. – Хоч головою об стіну бийся.

Cot la cot. – Пліч о пліч.

Se vede cu ochiul liber. – Бачити неозброєним оком.

A nu avea ureche muzicală. – Ведмідь на вухо наступив.

A-i se face părul găină. – Волосся дибом встає.

A băga cuiva mințile în cap. – Вправити / Вправляти мозок комусь.

A-și ține gura / A pune frâu la gură. – Тримати язик за зубами.

Mă doare în cot. – Все рівно / Мені по цимбалах.

A trăi pe picior mare. – Жити на широку / велику ногу.

A scoate castane din foc cu mâna altuia. – Загрібати жар чужими руками.

A șterge urmele. – Замітати сліди.

A vărsa lacrimi. – Лити сльози.

A-și bate capul. – Ламати голову.

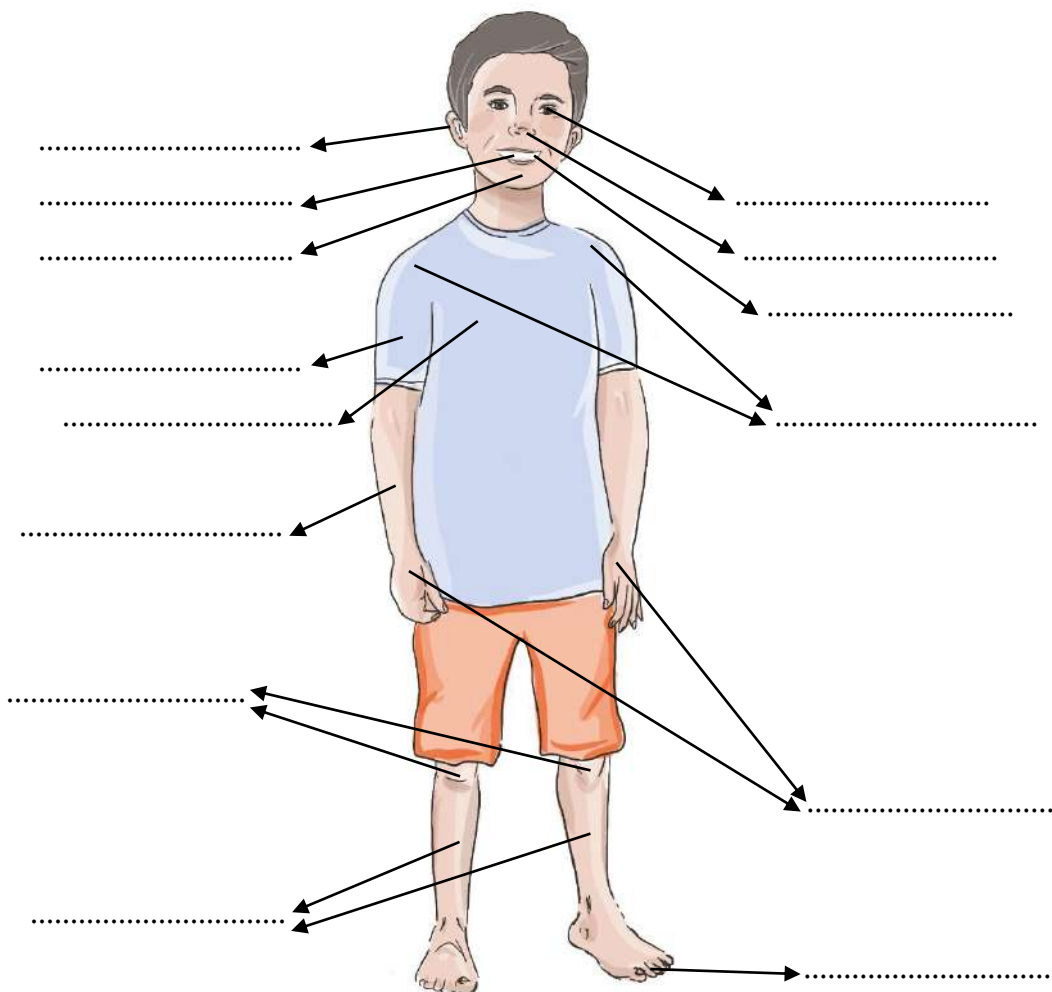
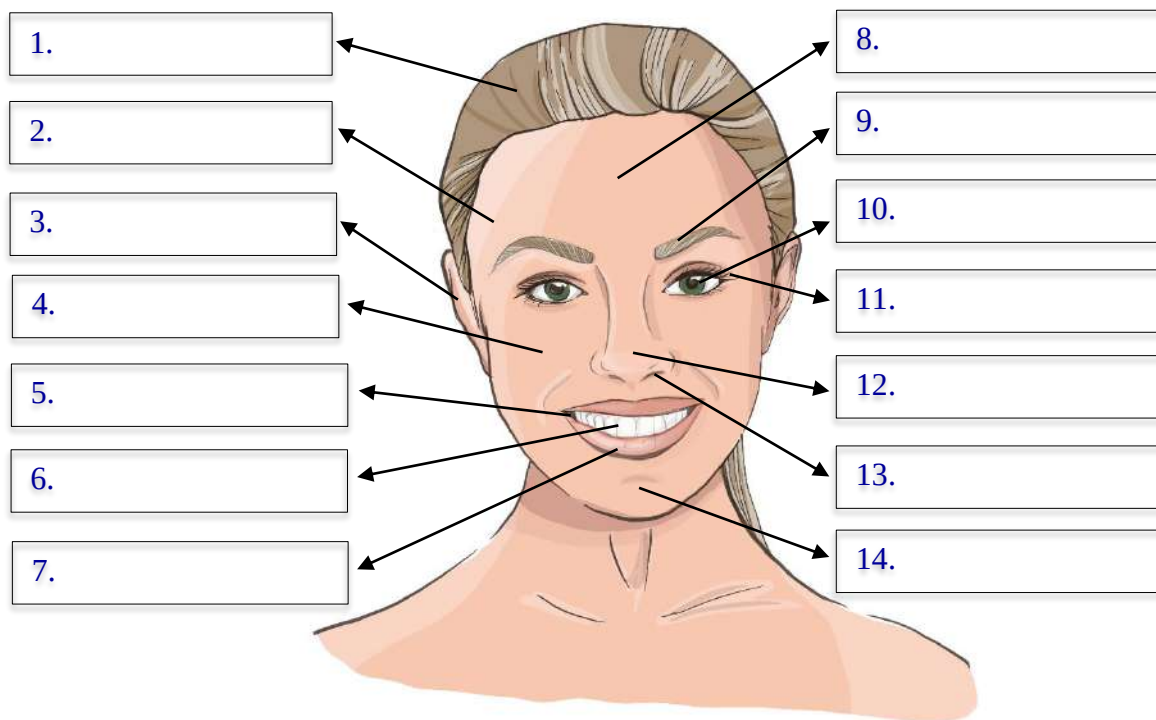
Au! Mă doare!
(Ау! Мені боляче!)

Exercițiu (Вправа): Mai jos avem 10 personaje. Spuneți ce credeți că le doare?
(Нижче у нас 10 персонажів. Що на вашу думку їх болить?)

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Exercițiu (Вправа): Completați cu denumirile corespunzătoare părților corpului.
 (Заповніть відповідними назвами частин тіла.)

Minte sănătoasă în corp sănătos!

(У здоровому тілі, здоровий дух!)

Dimineata, mă trezesc în jurul orei 7. Dorm în jur de 7-8 ore pe noapte. Mă ridic din pat și merg în baie. Deschid robinetul și fac duș cu apă caldă. Mă spăl cu săpun pe față, iar cu gel de duș, pe corp. Mă spăl cu șampon pe cap. Mă șterg cu prosopul. Mă usuc pe cap cu uscătorul de păr. Pun pastă de dinți pe periută și îmi spăl dinții (mă spăl pe dinți). Mă pieptăn. Mă uit în oglindă: am părul scurt, ochii albaștri, fața rotundă. Iau din dulap crema hidratantă și mă dau pe corp. Mă îmbrac în haine curate și iau micul dejun în bucătărie. La micul dejun, prefer cereale cu lapte, apoi, beau rapid o cafea și ies, ca să nu întârzii. Afară e frig. Mă îmbrac gros. Pe cap, îmi pun o căciulă, la gât – un fular. În picioare, îmi pun ghete. Îmi iau paltonul lung și îmi trag pe mâini mănușile de piele. Închid ușa cu cheia și plec repede la serviciu.

La doctor 1 (У лікаря 1)

Ioana: Bună ziua, domnule doctor!

Medicul: Bună ziua. Luați loc. Ce problemă aveți?

Ioana: Mă doare capul foarte tare și nu mă simt bine, mă simt foarte obosită.

Medicul: De cât timp aveți această senzație?

Ioana: De trei săptămâni, de când am început sesiunea la facultate.

Medicul: Se explică atunci.

Ioana: Ce pot să iau ca să mă simt mai bine?

Medicul: În primul rând, trebuie să vă relaxați, să nu fiți stresată, să dormiți și să vă hrăniți bine. Ar fi de ajutor să luați niște vitamine sau niște pastile pentru creșterea imunității.

Ioana: Îmi puteți da o rețetă?

Medicul: Da, sigur că da, imediat!

Ioana: Vă mulțumesc.

La doctor 2 (У лікаря 2)

Pacientul: Bună ziua, doamna doctor!

Doctorul: Bună ziua! Cu ce vă pot ajuta? Ce vă supără?

Pacientul: De câteva zile mă doare foarte tare spatele. Nu m-am putut mișca deloc.

Doctorul: Stați mult pe scaun?

Pacientul: Da, sunt inginer.

Doctorul: Trebuie să vă luați concediu câteva zile. Vă recomand să stați culcat mult timp și să faceți gimnastică. Este bine să faceți și o ședință de masaj.

Pacientul: Bine, am să încerc! Mulțumesc.

Doctorul: Sănătate multă.

Exercițiu (Вправа): Completați cu forma corectă a verbelor, ținând cont de propune). (Заповніть правильною формою дієслова, з урахуванням займенника.)

Eu

Dimineța, (a lua) micul dejun și (a merge) la birou. Acolo, (a lucra) și (a vorbi) la telefon cu niște clienți. La prânz, (a merge) singur sau cu niște colegi la restaurant. După-amiază, (a avea) o întâlnire. Seara, (a lua) cina acasă cu familia.

Tu

Dimineța, (a lua) micul dejun și (a merge) la birou. Acolo, (a lucra) și (a vorbi) la telefon cu niște clienți. La prânz, (a merge) singur sau cu niște colegi la restaurant. După-amiază, (a avea) o întâlnire. Seara, (a lua) cina acasă cu familia.

El

Dimineța, (a lua) micul dejun și (a merge) la birou. Acolo, (a lucra) și (a vorbi) la telefon cu niște clienți. La prânz, (a merge) singur sau cu niște colegi la restaurant. După-amiază, (a avea) o întâlnire. Seara, (a lua) cina acasă cu familia.

Dumneavoastră

Dimineța, (a lua) micul dejun și (a merge) la birou. Acolo, (a lucra) și (a vorbi) la telefon cu niște clienți. La prânz, (a merge) singur sau cu niște colegi la restaurant. După-amiază, (a avea) o întâlnire. Seara, (a lua) cina acasă cu familia.

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile libere cu echivalentul românesc. (Заповніть вільний простір румунським еквівалентом.)

1. Mă doare (голова)
2. Îl mănâncă (шкіра)
3. El (чихає) și (кашляє) tot timpul.
4. Am o (серце) și niște (легені) destul de sănătoși.
5. Pe Alexandra o doare în (спина)
6. Doamnele îngrijesc, în mod deosebit, (волосся) , (обличчя) (шкіра) și (нігті)
7. Pe Sergiu îl doare (коліно) de două săptămâni. Trebuie urgent să meargă la medic.
8. Dacă mergem mult timp pe jos, ne dor (ноги)

Exercițiu (Вправа): Răspundeți la întrebarea: „Ce faci dacă ...?”

(Дайте відповідь на питання: «Що робиш якщо ...?»)

Dacă ...	Atunci ...
te dor ochii	iei o pastilă și bei mult ceai
te doare un dinte	mergi la un masaj
te doare spatele	iei o pastilă
ți-ai rupt mâna	mergi la dentist
ai febră	mergi la oftalmolog
te doare capul	faci o radiografie

Sinonime (Синоніми):

Medic = Doctor

Trup = Corp

Exercițiu (Вправа): Alcătuiți un dialog pe tema „La doctor”. (Складіть діалог на тему «У лікаря».)

—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—

Lecția 17 (Урок 17)

Се purtăm ca să arătăm bine?

(Що ми носимо, щоб гарно виглядати?)

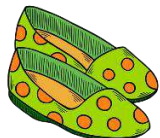
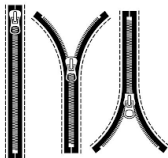
Haine / Îmbrăcăminte	Одяг	Картинка
Palton	Пальто	
Pelerină	Дощівник	
Geacă	Куртка	
Sacou	Піджак	
Vestă	Жилетка	
Blugi	Джинси	
Rochie	Сукня	
Halat	Халат	

Șort	Фартух	
Bluză	Блузка	
Pulover	Світер	
Jerseu	Трикотажна кофта	
Hanorac	Байка	
Fustă	Спідниця	
Pijama	Піжама	
Cămașă de noapte	Нічна сорочка	
Ciorapi	Шкарпетки / Панчохи	
Șosete	Шкарпетки	

Dresuri	Панчохи	
Colanți	Колготи / Лосини	
Căciulă	Шапка	
Glugă	Капюшон	
Fular	Шарф	
Eșarfă	Тонкий шарф	
Mănuși	Рукавиці	
Cămașă — cu mâneci lungi — cu mâneci scurte	Сорочка — з довгими рукавами — з короткими рукавами	
Pantaloni (lungi)	Штани / Брюки	
Pantaloni scurți	Шорти	

Cravată	Краватка	
Papion	Метелик	
Curea	Ремінь	
Tricou	Футболка	
Maiou	Майка	
Trening	Спортивний костюм	
Costum de baie	Купальник	
Lenjerie	Білизна	
Chiloți	Труси	
Sutien	Бюстгальтер	
Geantă / Poșetă	Сумка	

Ghiozdan / Rucsac	Рюкзак	
Șapcă	Фуражка / Кашкет	
Chipiu	Кепка	
Portmoneu	Портмоне	
Portofel	Гаманець	
Pălărie	Шляпа	
Umbrelă	Парасолька	
Valiză	Валіза	
Încălțăminte	Взуття	Картинка
Pantofi: bărbătești / de damă / de vară / cu tocuri	Туфлі: чоловічі / жіночі / літні / на підборах	
Adidași	Кросівки	

Teniși	Кеди	
Cizme	Чоботи	
Ghete	Черевики	
Balerini	Балетки	
Șiret (șireturi)	Шнурок (шнурки)	
Sandale	Сандали	
Papuci	Домашні капці	
Accesorii	Аксессуары	Картинка
Buzunar (buzunare)	Кишення (кишені)	
Fermoar	Блискавка / Застібка	
Nasture (nasturi)	Гудзик (гудзики)	

Guler	Комір	
În dungi	У полоску	
În carouri	Клітчатий	
Bretele	Бретельки	
Buline	Горошок	
Inel Verighetă	Перстень Обручка	
Brățară	Браслет	
Colier	Кольє	
Cercei	Сережки	
Mărime	Розмір	
Aspru / Aspră	Жосткий / Жостка	
Vaporos / Vaporoasă	Повітряний / Повітряна	

Nuanță	Відтінок	
Incolor / Incoloră	Безкольоровий	
Material	Матеріал	
Model	Модель	
Nou / Nouă	Новий / Нова	
Uzat / Uzată	Зношений / Зношена	
Tare	Міцний (-а) / Твердий (-а)	
Moale	М'який / М'яка	
Călcat / Călcată	Прасований / Прасована	
Șifonat / Șifonată	Пом'ятий / Пом'ята	
Pată	Пляма	
Pereche	Пара	
Strâmt / Strâmtă	Тісний / Тісна	
Bijuterie	Біжутерія	

Cuier 	Umeraș 	Dulap
Raft 	Cutie 	Sacoșă / Pungă

Exercițiu (Вправа): Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

блакитна сорочка	синя краватка
чорні шкарпетки	сірий піджак
жовті туфлі	сірі штани
коричневий світер	червона сукня
зелена блузка	біле пальто

Exercițiu (Вправа): Răspundeți la întrebările de mai jos. (Дайте відповіді на нижчеподані запитання.)

În ce sunteți îmbrăcat (-ă)? – Sunt îmbrăcat (-ă) în:

În ce sunteți încălțat (-ă)? – Sunt încălțat (-ă) în:

Ce purtați? – Port

Ce poartă? – El, ea poartă

Ce mărime purtați la cămașă? – Port mărimea

Verbe (Дієслова)

Eu (Я)	El, ea (Він, вона)	Voi, dvs. (Ви)
Mă îmbrac Одягаюся	Se îmbracă Одягається	Vă îmbrăcați Одягаєтесь
Mă dezbrac Роздягаюся	Se dezbracă Роздягається	Vă dezbrăcați Роздягаєтесь
Mă închei Застібаюся	Se încheie Застібається	Vă încheiați Застібаєтесь
Mă deschei Розтібаюся	Se descheie Розтібається	Vă descheiați Розтібаєтесь
Port Ношу	Poartă Носить	Purtați Носите
Mă încalț Взуваюся	Se încalță Взувається	Vă încălțați Взуваєтесь
Mă descalt Роззуюваюся	Se descaltă Роззуювається	Vă descălțați Роззуюваєтесь
Scot Витягую	Scoate Витягує	Scoateți Витягуєте
Dau jos Знімаю	Dă jos Знімає	Dați jos Знімаєте
Cos Шию	Coase Шие	Coaseți Шиєте
Curăț Чищу	Curăță Чистить	Curățați Чистите
Spăl Мию	Spală Мие	Spălați Мисте

Usuc Сушу	Usucă Сушить	Uscați Сушите
Probez Міряю	Probează Міряє	Probați Міряєте
Calc Прасую	Calcă Прасує	Călcați Прасуєте
Cumpăr Купую	Cumpără Купує	Cumpărați Купуєте

Ghicitoare (Загадка):

În mânășă sau ciorap câte degete încap? (У рукавицю або в шкарпетку скільки пальців вміщуються?) *Răspuns. (Відповідь):* (5).

Proverbe (Приказки):

A-și da cămașa de pe el. – Віддавати останню сорочку.

Măsoară de zece ori și taie o dată. – Десять (в українській мові «сім») разів відміряй, один раз відріж.

Exercițiu (Вправа): Traduceți exemplele de mai jos. (Перекладіть нижчеподані приклади.)

1. Rochia are buline albastre.
2. Cămașa are mâneci lungi.
3. Fusta este scurtă.
4. Tricoul este larg.
5. Pantalonii sunt negri.
6. Blugii sunt comozi.
7. Noi purtăm pantaloni scurți vara.
8. Puloarele nu au nasturi.
9. Salopetele au bretele.
10. Hanoracul are fermoar.
11. Costumul este gri.
12. Paltonul îți ține de cald iarna.
13. Geaca are două buzunare.
14. Eu port maiou pe sub cămașă.
15. Șosetele au dungă.

16. Ciorapii sunt elastici.
17. Tu îți iei halatul după ce faci duș?
18. Acestea sunt pijamale din bumbac.
19. Mama poartă cămașă de noapte când doarme.
20. Șapca este roșie.
21. Căciula port iarna când este frig.
22. Am fular la gât.
23. Mănușile se fac din lână.
24. Bebelușii poartă mănuși cu un deget.
25. Cravata este roșie.
26. Papioanele sunt elegante.
27. Cureaua este din piele.
28. În portofel ținem bani.
29. Umbrela mă protejează de ploaie.
30. Rucsacul este greu.
31. Geanta este mică.
32. Valiza are două roți.
33. Ceasul are limbi.
34. Nasturele este mare.
35. Fermoarul este tras.
36. Adidașii au șireturi.
37. Catarama este argintie.
38. Unii blugi au cinci buzunare.
39. Tălpile sunt făcute din cauciuc.
40. Ochelarii de soare ne protejează ochii.
41. Costumul de baie îl luăm la mare.
42. Am cumpărat pantofi noi.
43. Sandalele sunt drăguțe.
44. Tenișii sunt ușori.
45. Când ajung acasă, mă încălț cu papuci.
46. Șlapii se poartă vara la plajă.
47. Când plouă noi purtăm cizme de cauciuc.
48. Cizmele se poartă iarna.

Exercițiu (Вправа): Găsiți 16 obiecte de îmbrăcăminte care se află în tabelul de mai jos. (Знайдіть 16 предметів одягу, які знаходяться у нижчеподаній таблиці.)

V	E	S	T	Ă	G	P	H	C	Q
A	O	B	L	U	Z	Ă	J	U	S
M	Ș	A	P	C	Ă	L	E	R	L
F	U	S	T	Ă	N	T	C	E	I
U	T	M	A	C	I	O	R	A	P
L	I	A	I	M	Ă	N	U	Ș	I
A	E	D	O	H	A	L	A	T	B
R	N	F	R	C	O	S	T	I	M
V	P	I	J	A	M	A	B	U	O
R	O	C	H	I	E	E	Ș	A	L

Lecția 18 (Урок 18)

Cum este timpul / vremea?
(Яка погода?)

Soare	Сонце
Vânt	Вітер
Bate vântul	Дує вітер
Aer	Повітря
Cald	Тепло
Frig	Холодно
Rece	Холодний
Răcoare	Прохолодно
Nor (nori)	Хмара (хмари)
Stea	Зірка
Ploaie	Дощ
Plouă	Дощить / Іде дощ
Precipitații	Опади
Tună	Гремить
Tunet	Грім
Grindină	Град
Furtună	Гроза / Буря
Curcubeu	Веселка
Fulg (fulgi)	Сніжинка (сніжинки)
Ninsoare	Сніг
Ninge	Падає сніг
Ceață	Туман
Zăpadă	Сніг
Om de zăpadă	Сніговик
Ger	Мороз

Viscol	Завірюха / Метелиця
Polei	Ожеледиця
Rouă	Роса
Fulger	Блискавка
Fulgeră	Блискає
Umbră	Тінь
Răsărit	Схід
Apus	Захід
Caniculă	Спека

Ce vreme e azi? (bună sau rea) – Яка сьогодні погода? (добра чи погана)
Cum este afară? – Як на вулиці?
E posomorât (-ă)! – Пасмурний (-а)! / Пасмурно!
E frumos / frumoasă! – Гарний (-а)! / Гарно!
E urât (-ă)! – Поганий (-а) (негарна)!
E minunat (-ă)! – Чудовий (-а)!
Afară este foarte frumos. – На вулиці дуже гарно.
Cer senin. – Ясне небо.
Cer înnorat. – Хмарне небо.
E foarte frig. – Дуже холодно.
Temperatură ridicată / scăzută. – Висока / низька температура.
Temperatura scade / crește. – Температура спадає / зростає.
Este cald / frig! – Тепло / холодно!
E vreme schimbătoare. – Мінлива погода.
Plouă cu găleata. – Ллє як з відра.
Ieri noapte a nins. – Учора вночі йшов сніг.
E secetă. – Засуха.

Exercițiu (Вправа): Completați căsuțele de mai jos. (Заповніть нижчі клітинки.)

Întrebări și răspunsuri (Питання та відповіді):

1) *Câte zile are o săptămână? / Câte zile sunt într-o săptămână?*

O săptămână are șapte zile. / Într-o săptămână sunt șapte zile.

2) *Numiți zilele săptămânii.*

Luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă și duminică.

3) *Câte zile are o lună? / Câte zile sunt într-o lună?*

O lună are aproximativ treizeci de zile. / Într-o lună sunt treizeci de zile.

4) *Câte săptămâni are o lună?*

O lună are patru săptămâni.

5) *Cum se numește prima zi a săptămânii?*

Prima zi a săptămânii se numește luni.

6) *Cum se numește ultima zi a săptămânii? / Cum se numește a 7-a zi a săptămânii?*

Ultima zi a săptămânii se numește duminică. A 7-a zi a săptămânii se numește duminică.

7) *Ce urmează după marți?*

După marți urmează miercuri.

8) *Câte luni are un an? / Câte luni sunt într-un an?*

Un an are douăsprezece luni. / Într-un an sunt douăsprezece luni.

9) *Câte anotimpuri are un an?*

Un an are patru anotimpuri.

10) *Câte zile are un an?*

Un an are, de obicei, trei sute șazeci și cinci de zile.

11) *În ce secol suntem?*

Suntem în secolul douăzeci și unu.

12) *Câte luni are un anotimp?*

Un anotimp are trei luni.

13) *Cum se numesc anotimpurile?*

Iarna, primăvara, vara și toamna.

14) *Cum se numesc lunile anului?*

Ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie.

15) *Care sunt lunile de vară? / Cum se numesc lunile de vară?*

Iunie, iulie și august.

16) *Cu ce lună începe anul?*

Anul începe cu luna ianuarie.

17) *Cu ce lună se termină anul?*

Anul se termină cu luna decembrie.

18) *Cum se numește prima lună de primăvară?*

Prima lună de primăvară se numește martie.

19) *Cum se numește ultima lună de toamnă?*

Ultima lună de toamnă se numește noiembrie.

20) *Cum se numesc lunile de primăvară? / Care sunt lunile de primăvară?*

Lunile de primăvară sunt: martie, aprilie și mai.

21) *Care sunt lunile de toamnă?*

Lunile de toamnă sunt: septembrie, octombrie și noiembrie.

22) *Cum se numesc lunile de iarnă?*

Lunile de iarnă se numesc: decembrie, ianuarie și februarie.

23) *Care este anotimpul dvs. preferat și de ce?*

Anotimpul meu preferat este primăvara, pentru că atunci m-am născut și îmi place că nu este nici foarte cald, nici foarte frig, copacii înfloresc, iar păsările ciripesc.

24) *Ce an este acum? / Anul curent / În ce an suntem?*

Două mii douăzeci și trei (2023).

25) *Când este an bisect?*

Când februarie are 29 de zile, o dată la patru ani.

26) *Când e an bisect, februarie are 29 de zile?*

Da.

27) *Ce an a fost acum doi ani?*

2021.

28) *Ce zi e azi? / În ce zi suntem azi?*

Astăzi este marți.

29) *Ce lună e acum? / În ce lună suntem?*

Acum e luna iunie.

30) *Ce anotimp e acum?*

Acum e vară.

31) *Ce an a fost anul trecut?*

Anul trecut a fost anul 2022.

32) *Ce an va fi peste 3 ani?*

Peste 3 ani va fi anul 2026.

Lecția 19 (Урок 19)

Aparate de uz casnic (Побутові прилади)

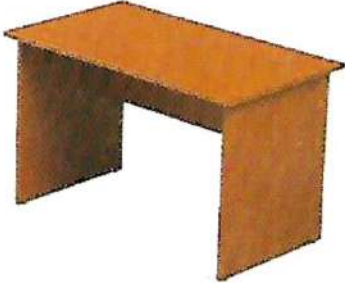
Denumirea aparatului	Traducere	Imagine
Televizor	Телевізор	
Telefon	Телефон	
Frigider	Холодильник	
Congelator	Морозилка	
Cuptor cu microunde	Мікрохвильова піч	
Mixer	Міксер	
Mașină de tocat carne	М'ясорубка	
Ceainic	Чайник	
Uscător de păr	Фен	

Aragaz	Газова плита	
Aspirator	Пилосмоктувач	
Mașină de spălat	Пральна машина	
Calorifer	Батарея	
Reșou / Plită electrică	Електроплита	
Fier de călcat	Праска	
Aer condiționat	Кондиціонер	
Calculator / Computer	Комп'ютер	
Laptop	Ноутбук	
Imprimantă	Принтер	
Priză	Розетка	

Mobilier / Mobilă	Меблі
Masă	Стіл
Scaun	Стілець
Fotoliu	Крісло
Pat	Ліжко
Canapea	Канапа
Noptieră	Тумбочка
Dulap	Шафа
Sertar	Шуфляда
Biblioteca	Книжкова шафа
Etajeră cu cărți	Полиця з книгами
Raft	Полиця
Covor	Килим
Perdea	Штора
Jaluzele	Жалюзі
Vitrină	Вітрина
Birou	Письмовий стіл
Oglindă	Дзеркало
Coș de gunoi	Смітник

Exercițiu (Вправа): Scrieți mai jos ce mobilă aveți în casa / apartamentul dvs.?
 (Напишіть нижче, які меблі маєте у вашому будинку / у вашій квартирі?)

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

		
Masă	Scaun	Fotoliu
		
Canapea	Cuier	Noptieră
		
Taburet	Birou	Pat
		
Covor	Pătuț	Bancă

Exercițiu (Вправа): Scrieți cum se numesc obiectele din imaginile de mai jos?
(Напишіть як називаються предмети які зображені нижче?)

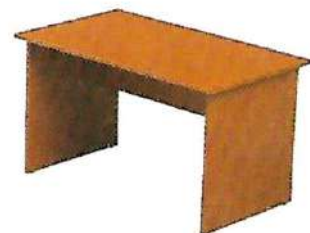

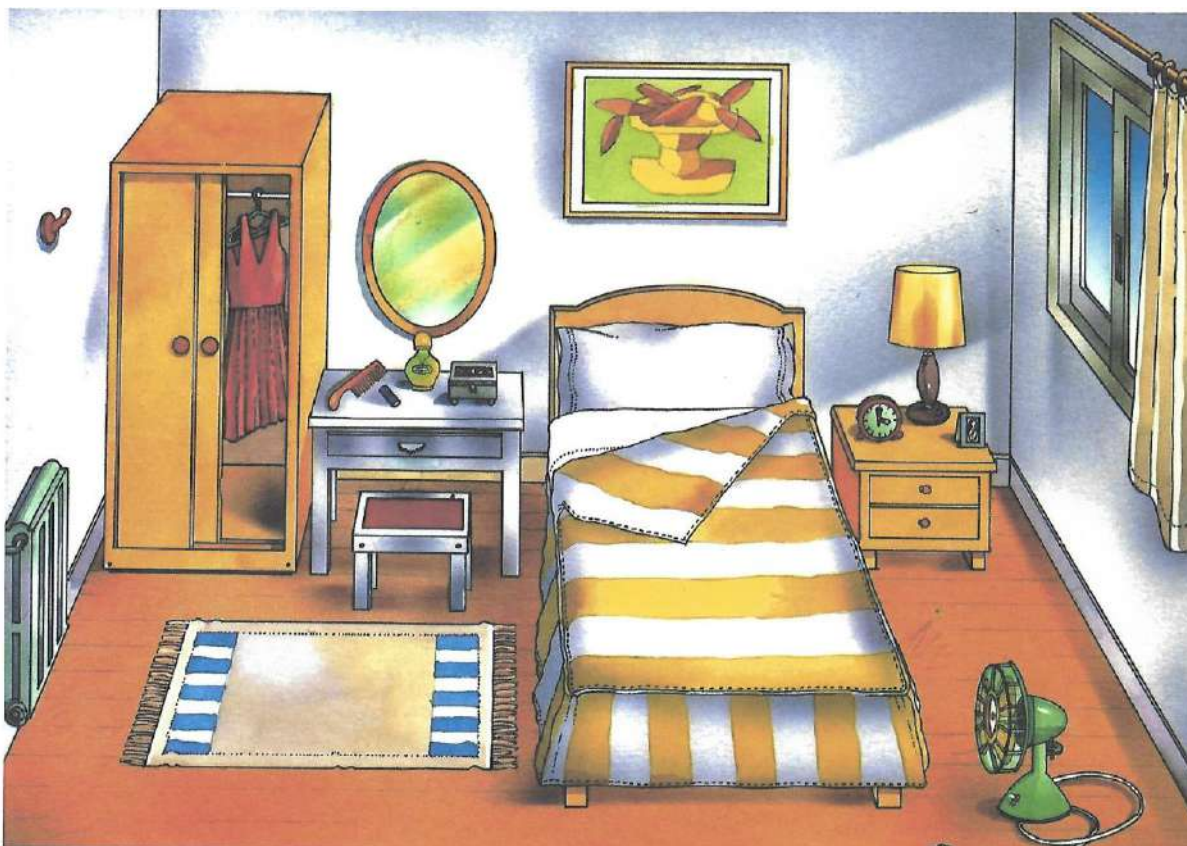

Exercițiu (Вправа): Ce obiecte vedeți în imaginea de mai sus? (Які предмети бачите у вищеподаному зображенні?)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Exercițiu (Вправа): Ce obiecte vedeți în imaginea de mai sus? (Які предмети бачите у вищеподаному зображенні?)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

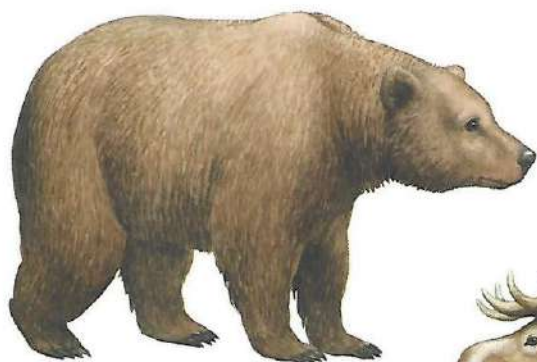
Lecția 20 (Урок 20)

Animale (Тварини)

<i>Animale domestice</i>	<i>Домашні тварини</i>
Bou	Бик
Taur	Телець
Vacă	Корова
Vițel	Теля
Cal	Кінь
Armăsar	Жеребець
Iapă	Кобила
Mânz	Жеребець
Măgar	Віслик
Ponei	Поні
Porc	Свиня (ч.р.)
Scroafă	Свиня (ж.р.)
Capră	Коза
Țap	Козел
Ied	Козеня
Oaie	Вівця
Berbec	Баран
Miel	Ягня
Iepure	Заєць / Кролик
Câine	Собака
Cățel	Щеня
Motan	Кіт
Pisică	Кішка
Pisoi	Котеня
Șoarece	Миша
Hamster	Хом'як
Cârțiță	Кріт
Porcușor de Guineea	Морська свинка

Animale sălbatice	<i>Дикі тварини</i>
Elefant	Слон
Hipopotam	Гіпопотам
Rinocer	Носоріг
Leu	Лев
Tigru	Тигр
Leopard	Леопард
Panteră	Пантера
Zebră	Зебра
Jaguar	Ягуар
Maimuță	Мавпа
Lup	Вовк
Vulpe	Лисиця
Urs	Ведмідь
Cerb	Олень
Bursuc	Борсук
Nevăstuică	Ласка
Veveriță	Білка
Căprioară	Косуля / Кізочка
Arici	Їжак
Balenă	Кит
Cangur	Кенгуру
Focă	Тюлень
Raton	Єнот
Broască	Жаба
Broască țestoasă	Черепаха
Cămilă	Верблюд
Lamă	Лама
Pinguin	Пінгвін
Mistreț	Дикий кабан
Bivol	Буйвіл
Castor	Бобер

Girafă	Жирафа
Elan	Лось
Râs / Linx	Рись
Nurcă	Норка

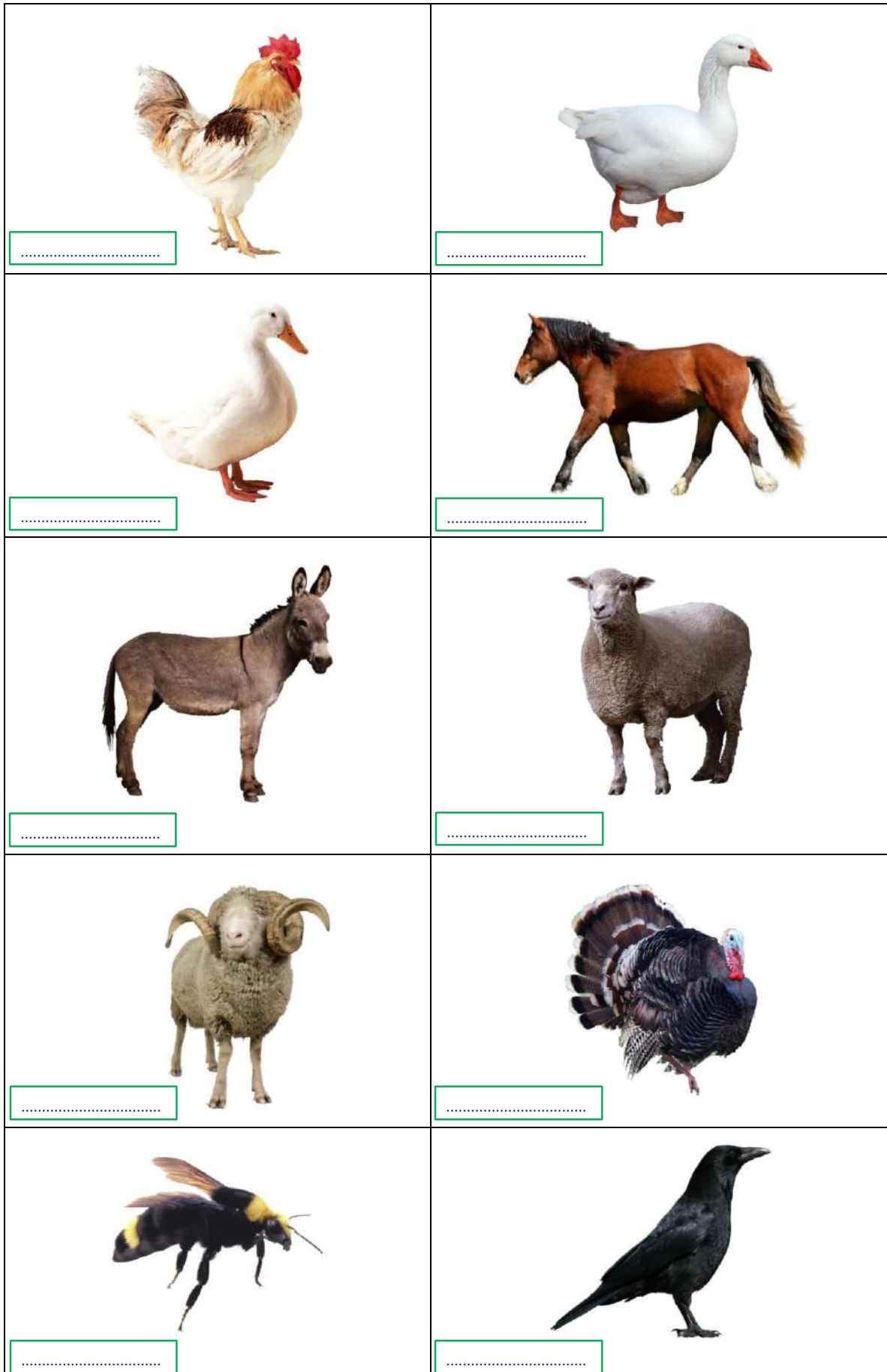
Păsări	<i>Птахи</i>
Găină	Курка
Cocoș	Півень
Pui	Курча
Gâscă	Гусь
Rață	Качка
Curcan	Індик
Porumbel	Голуб
Prepeliță	Перепілка
Privighetoare	Соловей
Vrabie	Горобець
Ciocănitore	Дятел
Pescăruș	Чайка
Rândunică	Ластівка
Cuc	Зозуля
Botroș	Снігур
Păun	Павич / Пава
Papagal	Папуга
Cioară	Ворона
Cocor	Журавель
Stârc	Чапля
Barză	Лелека
Struț	Страус
Bufniță	Сова
Lebădă	Лебідь
Vultur	Орел
Liliac	Кажан
Pelican	Пелікан
Flamingo	Фламінго
Fazan	Фазан
Șoim	Сокіл
Pupăză	Одуд

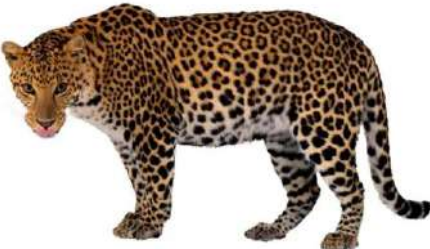
Insecte	<i>Комахи</i>
Furnică	Мураха
Albină	Бджола
Viespe	Оса
Fluture	Метелик
Libelulă	Бабка
Gândac	Жук
Gândac de bucătărie	Тарган
Greier	Коник / Цвіркун
Muscă / Gâză	Муха
Țânțar	Комар
Buburuză	Сонечко
Păianjen	Павук
Vierme	Черв'як
Păduche	Воша
Purice	Блоха
Melc	Равлик
Bondar	Джміль

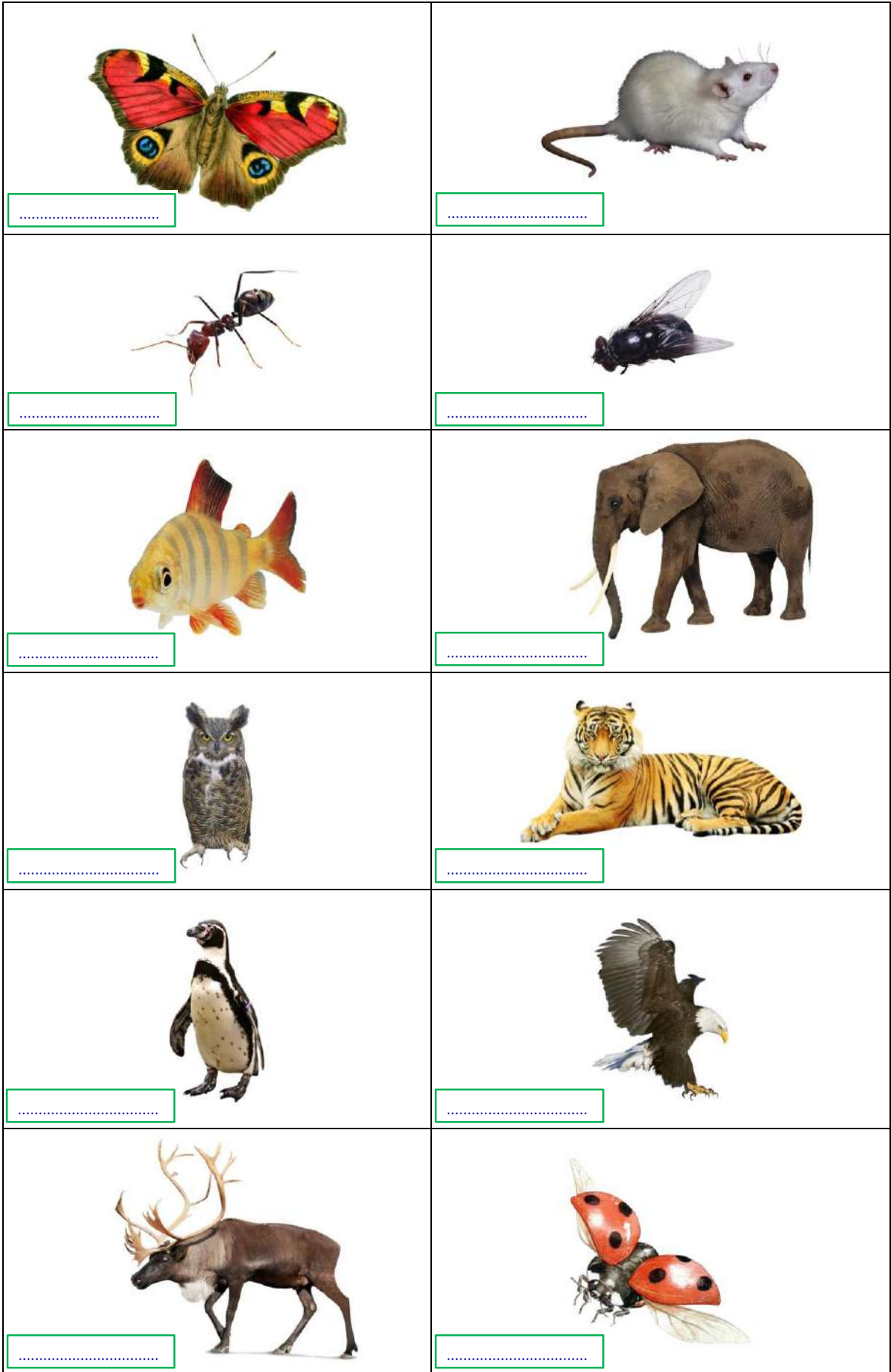
Pești	<i>Риби</i>
Ton	Тунець
Rechin	Акула
Scumbrie	Скумбрія
Știucă	Щука
Somon	Сьомга
Homar	Омар
Crevete	Креветка
Crab	Краб
Caracatiță	Восьминіг
Crap	Сазан
Biban	Окунь
Păstrăv	Форель

Exercițiu (Вправа): Scrieți denumirile animalelor, păsărilor și insectelor de mai jos.
(Напишіть назви нижчеподаних тварин, птахів і комах.)

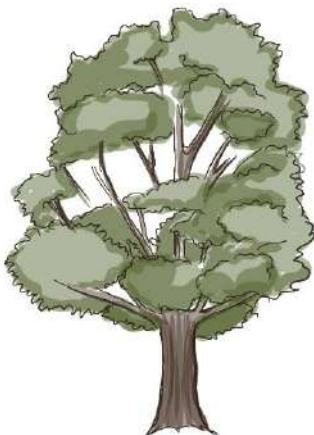
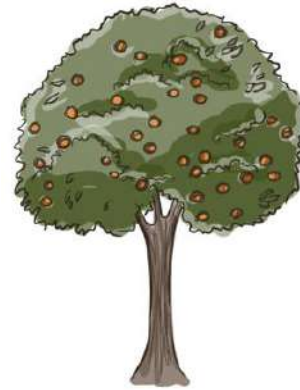

Сорасі (Дерева)

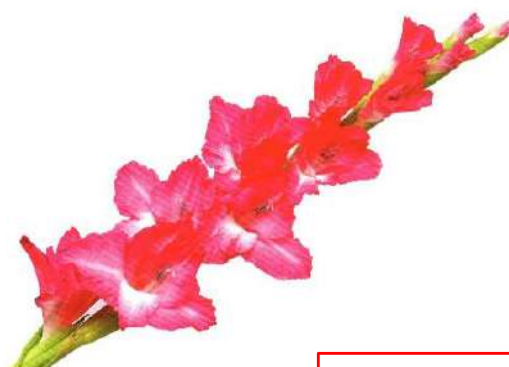
Stejar	Дуб
Fag	Бук
Mesteacăn	Береза
Arțar	Клен
Frasin	Ясен
Salcie	Верба
Plop	Тополя
Brad	Ялинка
Molid	Біла ялиця
Pin	Сосна
Tei	Липа
Castan	Каштан
Salcâm	Акація
Dud	Тулове дерево / Шовковиця

Plante (*Рослини*)

Păpădie	Кульбаба
Lalea	Тюльпан
Liliac	Бузок
Trandafir	Троянда
Garoafă	Гвоздика
Bujor	Півонія
Orhidee	Орхідея
Margaretă	Маргаритка
Crin	Лілія
Narcisă	Нарцис
Crizantemă	Хризантема
Panseluță	Братки
Brândușă	Пролісок
Ghiocel	Підсніжник
Crăiță	Чорнобривець
Călin	Калина
Gladiolă	Гладіолус
Mușcată	Пеларгонія
Zambilă	Гіацинт
Nufăr	Водяна лілія
Nu-mă-uita	Незабудка
Floarea soarelui	Соняшник
Mușetel	Ромашка
Toporaș / Viorea	Фіалка
Floare	Квітка
Frunză	Листок / Лист
Iarbă	Трава
Sămânță	Насіння
Buruiană	Бур'ян
Ramură	Вітка / Гілка
Tufiș	Кущ

Exercițiu (Вправа): Scrieți denumirile florilor. (Напишіть назви квітів.)

Lecția 21 (Урок 21)

Legume (Овочі)

Cartof (<i>cartofi</i>)	Картопля (<i>картоплі</i>)
Roșie (<i>roșii</i>)	Помідор (<i>помідори</i>)
Fasole	Фасоль
Mazăre	Горох
Varză (<i>verze</i>)	Капуста (<i>капусти</i>)
Conopidă (<i>conopide</i>)	Цвітна капуста
Morcov (<i>morcovi</i>)	Морква (<i>моркви</i>)
Castravete (<i>castraveți</i>)	Огірок (<i>огірки</i>)
Ardei gras (<i>ardei grași</i>)	Солодкий перець (<i>солодкі перці</i>)
Ceapă (<i>cepe</i>)	Цибуля (<i>цибулі</i>)
Usturoi	Часник
Salată verde	Салат
Pătrunjel	Петрушка
Mărar	Кріп
Ridiche (<i>ridichi</i>)	Редька (<i>редис</i>)
Sfeclă (<i>sfeclă</i>)	Буряк (<i>буряки</i>)
Vânătă (<i>vinete</i>)	Баклажан (<i>баклажани</i>)
Ciupercă (<i>ciuperci</i>)	Гриб (<i>гриби</i>)
Dovleac (<i>dovleci</i>)	Гарбуз (<i>гарбузи</i>)
Bostan (<i>bostani</i>)	Гарбуз (<i>гарбузи</i>)
Dovlecel (<i>dovlecei</i>)	Кабачок (<i>кабачки</i>)
Hrean	Хрін
Porumb	Кукурудза
Broccoli	Брокколі
Spanac	Шпинат
Urzici	Кропива
Praz	Цибуля-порей
Salată chinezească	Китайська / Пекинська капуста

Fructe (Фрукти)

Măr (<i>mere</i>)	Яблуко (яблука)
Pară (<i>pere</i>)	Груша (груши)
Strugure (<i>struguri</i>)	Виноград (виногради)
Cireșă (<i>cireșe</i>)	Черешня (черешні)
Vișină (<i>vișine</i>)	Вишня (вишні)
Piersică (<i>piersici</i>)	Персик (персики)
Pepene galben (<i>pepeni galbeni</i>)	Диня (дині)
Pepene verde (<i>pepeni verzi</i>)	Кавун (кавуни)
Caisă (<i>caise</i>)	Абрикос (абрикоси)
Prună (<i>prune</i>)	Слива (сливи)
Gutuie (<i>gutui</i>)	Айва (айви)
Căpșună (<i>căpșuni / căpșune</i>)	Полуниця (полуниці)
Fragă (<i>fragi</i>)	Суниця (суниці)
Mură (<i>mure</i>)	Ожина (ожини)
Zmeură (<i>zmeure</i>)	Малина (малини)
Coacăză (<i>coacăze</i>)	Смородина (смородини)
Nucă (<i>nuci</i>)	Горіх (горіхи)
Nucă de cocos (<i>nuci de cocos</i>)	Кокосовий горіх (кокосові горіхи)
Alune de pădure	Лісні горіхи
Arahide	Арахіс
Portocală (<i>portocale</i>)	Апельсин (апельсини)
Mandarină (<i>mandarine</i>)	Мандарин (мандарини)
Lămâie (<i>lămâi</i>)	Лимон (лимони)
Lime	Лайм
Avocado	Авокадо
Banană (<i>banane</i>)	Банан (банани)
Ananas	Ананас
Kiwi	Ківі
Mango	Манго
Rodie (<i>rodii</i>)	Гранат (гранати)
Grapefruit	Грейпфрут

Kaki	Хурма
Afine	Чорниця
Fructul pasiunii	Маракуйя
Agriș	Агрус

Veselă (Посуд)

Farfurie (farfurii)	Тарілка (тарілки)
Ceașcă (cești)	Чашка (чашки)
Castron de supă (castroane de supă)	Супова миска (супові миски)
Oală (oale)	Кастрюля (кастрюлі)
Capac (capace)	Кришка (кришки)
Tavă / Platou (tăvi / platouri)	Піднос (підноси)
Pahar (pahare)	Склянка (склянки)
Cană (căni)	Кружка (кружки)
Ceainic (ceainice)	Чайник (чайники)
Furculiță (furculițe)	Вилка (вилки)
Cuțit (cuțite)	Ніж (ножі)
Lingură (linguri)	Ложка (ложки)
Linguriță (lingurițe)	Ложечка (ложечки)
Polonic (polonice)	Половник (половники)
Fund (funduri)	Стільниця / Кухонна дошка (стілниця / кухонні дошки)
Tigaie (tigăi)	Сковорода / Пательня (сковороди / пательні)

Ghicatori (Загадки):

E rotundă și e proprie! Ghici ce e? (Cana)

Cu picioarele în vânt și cu barba în pământ. (Ceapa)

Nu le știe chiar pe toate,

Însă-i prima la bucate!

Le amestecă cum știe,

Ți le pune în farfurie (Lingura)

Mama sau bunica îl face,

Îl frământă și îl coace,

Cu stafide, nuci sau mac

Ați ghicit! E... (Cozonacul)

În grădina de legume (*В овощево́м сады́*)

Exerciții (Вправи):

a) Priviți cu atenție lista de mai jos și puneți în două coloane separate **legumele** și **fructele**. (Подивіться уважно на нижчеподаний список і поставте у два різні стовпчики овочі та фрукти.)

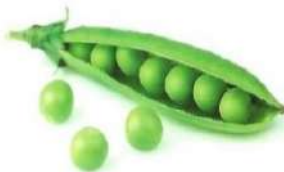
**1. cartofi 2. ceapă 3. usturoi 4. căpșuni 5. cireșe 6. varză 7. portocală 8. roșie 9. piersică
10. castravete 11. fasole 12. banană 13. măr 14. pară 15. mazăre 16. morcov 17. ardei 18. prună
19. lămâie 20. rodie.**

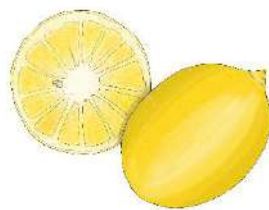
[illegible]

b) Traduceți următoarele cuvinte și introduceți-le în tabelul de mai jos. (Перекладіть наступні слова та вставте їх у нижню таблицю.)

1. Огірок;
2. Квасоля;
3. Часник;
4. Кріп;
5. Цибуля;
6. Баклажан;
7. Айва;
8. Кабачок.

[illegible]

Lecția 22 (Урок 22)

Poftă bună! (Смачного!)

Mesele zilei (Приѐм їжі)

Micul dejun – сніданок

Prânzul – обід

Cina – вечеря

Ce mâncați la micul dejun, la amiază și seara?

Cu ce să vă mai serveșc?

Cum comandăm mâncare și băutură? (Як замовляємо їжу та напої?)

Aș dori să văd meniul. – Бажаю подивитись меню.

Aș vrea o cafea, vă rog. – Хотіла б кави, будь ласка.

Vreau un suc de portocale, vă rog. – Хочу один апельсиновий сік, будь ласка.

Aș vrea doar o salată. – Я хотіла б тільки салат.

Puteți să îmi aduceți ... – Можете мені принести ...

sare – сіль

pipер – перець

pâine – хліб

zahăr – цукор

miere – мед

ketchup – кетчуп

muștar – гірчиця

maioneză – майонез

unt – масло

șervețel – серветка

Nota de plată – рахунок

Proverb (Приказка):

Pofta vine mâncând. – Апетит приходить під час їжі.

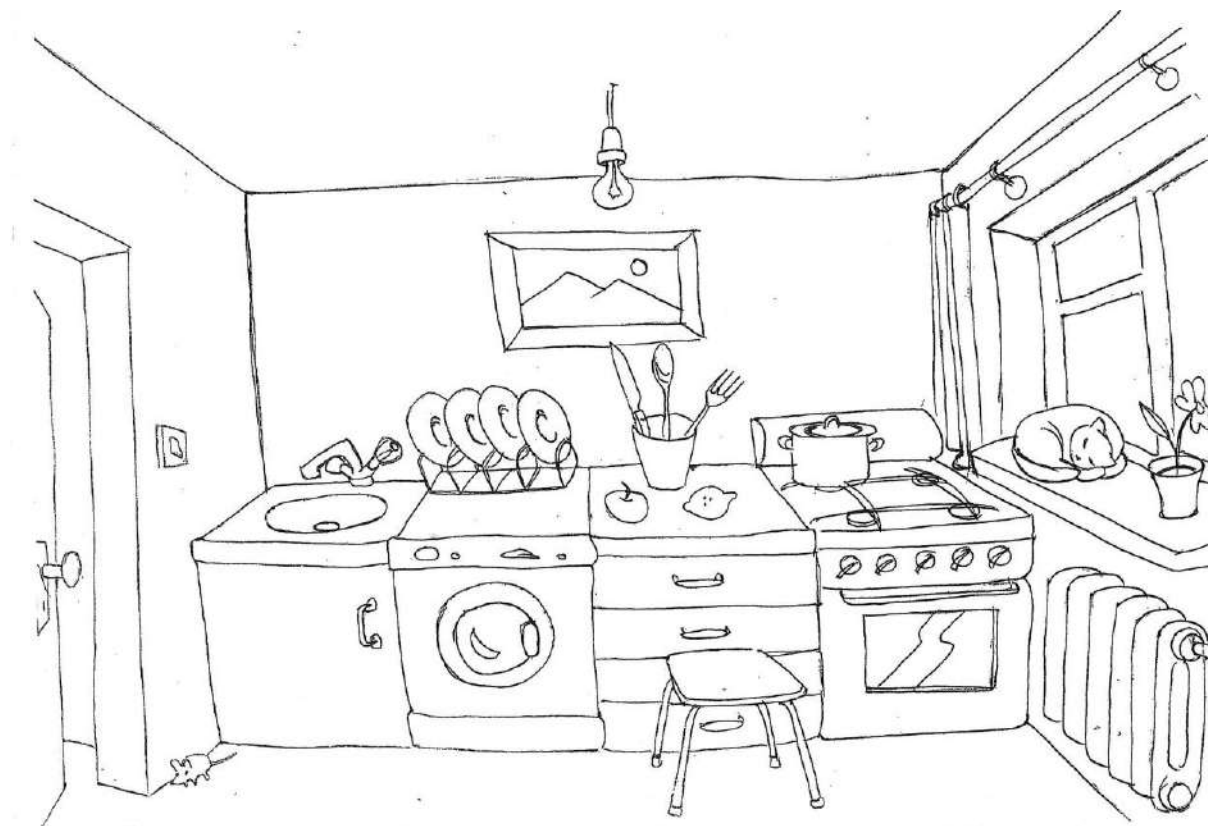
				
Miere	Castron	Bucată de tort	Bomboane	Înghețate
				
Sandvici/ Sendviș	Cașcaval	Pizza	Salată	Pâine
				
Salam	Cartofi prăjiți	Pește	Porumb	Carne
				
Ouă	Piper	Sare	Mazăre	Răzătoare
				
Fund	Hamburger	Pui	Ulei (de floarea soarelui)	Ciocolată

				
Unt	Plăcintă	Biscuiți	Pahar cu suc și pai	Tort
				
Carafă	Lapte condensat	Ceașcă de ceai	Farfurie	Tigaie
				
Oală	Ceașcă	Ceainic	Pahar	Cană

Exercițiu (Вправа): Găsiți 16 fructe și legume ascunse în tabel. (Знайдіть 16 овочів та фруктів, які сховані в таблиці.)

S	A	L	A	T	Ă	M	Ă	R	A
T	R	B	A	N	A	N	E	C	L
R	O	P	R	U	N	Ă	V	I	U
U	Ș	A	O	C	V	E	B	R	N
G	I	R	Z	Ă	H	F	A	E	Ă
U	E	Ă	N	C	R	I	M	A	A
R	O	D	I	E	S	T	E	Ș	R
E	G	I	P	A	M	U	R	Ă	D
D	I	P	E	P	E	N	E	L	E
R	J	A	F	Ă	G	U	T	U	I

Exercițiu (Вправа): Scrieți sub imagine ce se află în bucătărie? (Напишіть під зображенням що знаходиться на кухні?)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

Lecția 23 (Урок 23)

Verbe importante (*Важливі дієслова*)

Forma de <i>infinitiv</i>	Forma cu eu (I-a особа, одн.)	Forma cu el / ea (III-a особа, одн.)	Forma cu voi / dvs. (II-a особа, множ.)
A intra Заходити	Intru	Intră	Intrați
A ieși Виходити	Ies	Iese	Ieșiți
A trece Проходити	Trec	Trece	Treceți
A întreba Питати	Întreb	Întreabă	Întrebați
A răspunde Відповідати	Răspund	Răspunde	Răspundeți
A începe Починати	Încep	Începe	Începeți
A termina Закінчувати	Termin	Termină	Terminați
A arăta Показувати	Arăt	Arată	Arătați
A se așeza Сідати	Mă așez	Se așează	Vă așezați
A se ridica Вставати	Mă ridic	Se ridică	Vă ridicați
A ridica mâna Піднімати руку	Ridic mâna	Ridică mâna	Ridicați mâna
A lua loc Сідати	Iau loc	Ia loc	Luați loc
A lua Брати	Iau	Ia	Luați

A da Давати	Dau	Dă	Dați
A primi Отримувати	Primesc	Primește	Primiți
A sta jos Сидіти	Stau jos	Stă jos	Stați jos
A sta Сидіти / Стояти	Stau	Stă	Stați
A rămâne Залишатися	Rămân	Rămâne	Rămâneți
A se dezbrăca Роздягатися	Mă dezbrac	Se dezbracă	Vă dezbrăcați
A se îmbrăca Одягатися	Mă îmbrac	Se îmbracă	Vă îmbrăcați
A urca Піднімати	Urc	Urcă	Urcați
A coborî Спускати	Cobor	Coboară	Coborâți
A hotărî Вирішувати	Hotărâsc	Hotărâște	Hotărâți
A semna Підписувати	Semnez	Semnează	Semnați
A repeta Повторювати	Repet	Repetă	Repetăți
A studia Вивчати	Studiez	Studiază	Studiați
A învăța Вчити	Învăț	Învăță	Învățați
A merge Їхати / Ити	Merg	Merge	Mergeți
A pleca Їхати / Вирушати	Plec	Pleacă	Plecați
A se opri Зупинятися	Mă opresc	Se oprește	Vă opriți

A se porni Відправлятися	Mă pornesc	Se punește	Vă porniți
A veni Приходити	Vin	Vine	Veniți
A munci Працювати	Muncesc	Muncește	Munciți
A lucra Працювати	Lucrez	Lucrează	Lucrați
A ști Знати	Știu	Știe	Știți
A cunoaște Знати	Cunosc	Cunoaște	Cunoașteți
A preda Викладати	Predau	Predă	Predați
A citi Читати	Citesc	Citește	Citiți
A scrie Писати	Scriu	Scrie	Scrieți
A uita Забувати	Uit	Uită	Uitați
A se uita Дивитися	Mă uit	Se uită	Vă uitați
A înțelege Розуміти	Înțeleg	Înțelege	Înțelegeți
A face Робити	Fac	Face	Faceți
A completa Заповнювати	Completez	Completează	Completați
A menționa Зазначати	Menționez	Menționează	Menționați
A demonstra Демонструвати	Demonstrez	Demonstrează	Demonstrați
A transmite Передавати	Transmit	Transmite	Transmiteți

A șterge Витирати	Șterg	Șterge	Ștergeți
A deschide Відкривати	Deschid	Deschide	Deschideți
A închide Закривати	Închid	Închide	Închideți
A aduce Приносити	Aduc	Aduce	Aduceți
A duce Носити / Відносити	Duc	Duce	Duceți
A vorbi Розмовляти	Vorbesc	Vorbește	Vorbiți
A spune Казати	Spun	Spune	Spuneți
A zice Казати	Zic	Zice	Ziceți
A numi Називати	Numesc	Numeste	Numiți
A chema Називати / Кликати	Chem	Cheamă	Chemați
A ajuta Допомагати	Ajut	Ajută	Ajutați
A felicita Вітати	Felicit	Felicită	Felicități
A călători Подорожувати	Călătoresc	Călătorește	Călătoriți
A ajunge Прибувати	Ajung	Ajunge	Ajungeți
A sosi Прибувати	Sosesc	Sosește	Sosiți
A vrea Хотіти	Vreau	Vrea	Vreți
A dori Бажати	Doresc	Dorește	Doriți

A locui Жити / Проживати	Locuiesc	Locuiește	Locuiți
A domicilia Мати постійне місце проживання	Domiciliez	Domiciliază	Domiciliați
A scoate Витягувати	Scot	Scoate	Scoateți
A traduce Перекладати	Traduc	Traduce	Traduceți
A scuza Вибачати	Scuz	Scuză	Scuzați
A afla Дізнаватися	Aflu	Află	Aflați
A ierta Пробачати	Iert	Iartă	Iertați
A se apropia Наближатися	Mă apropii	Se apropie	Vă apropiați
A aștepta Чекати	Aștept	Așteaptă	Așteptați
A se naște Народжуватися	Mă nasc	Se naște	Vă nașteți
A strânge Збирати	Strâng	Strânge	Strângeți
A întoarce Повертати	Întorc	Întoarce	Întoarceți
A întârzia Запізнюватися	Întârzii	Întârzie	Întârziati
A crește Рости / Вирощувати	Cresc	Crește	Creșteți
A absolvi Закінчувати (школу / університет)	Absolv	Absolvă	Absolviți
A asculta Слухати	Ascult	Ascultă	Ascultați

A căuta Шукати	Caut	Caută	Căutați
A găsi Знаходити	Găsesc	Găsește	Găsiți
A cumpăra Купувати	Cumpăr	Cumpără	Cumpărați
A plăti Платити	Plătesc	Plătește	Plătiți
A vinde Продавати	Vând	Vinde	Vindeți
A pune Класти / Ставити	Pun	Pune	Puneți
A folosi Використовувати	Folosesc	Folosește	Folosiți
A întrebuința Використовувати	Întrebuințez	Întrebuințează	Întrebuințați
A lipsi Бути відсутнім	Lipsesc	Lipsește	Lipsiți
A absenta Бути відсутнім	Absentez	Absentează	Absentați
A amâna Відкладати	Amân	Amână	Amânați
A fi prezent Бути присутнім	Sunt prezent (-ă)	Este prezent (-ă)	Sunteți prezent (-ă)
A ține Тримати	Țin	Ține	Țineți
A trage Тягнути	Trag	Trage	Trageți
A împinge Штовхати	Împing	Împinge	Împingeți
A evalua Оцінювати	Evaluez	Evaluează	Evaluati
A examina Оцінювати	Examinez	Examinează	Examinați

A aprecia Оцінювати	Apreciez	Apreciază	Apreciați
A lăsa Залишати	Las	Lasă	Lăsați
A gândi Думати	Gândesc	Gândește	Gândiți
A rezolva Вирішувати	Rezolv	Rezolvă	Rezolvați
A observa Помічати	Observ	Observă	Observați
A împrumuta Позичати	Împrumut	Împrumută	Împrumutați
A striga Кричати	Strig	Strigă	Strigați
A întrerupe Перебивати	Întrerup	Întrerupe	Întrerupeți
A decide Вирішувати	Decid	Decide	Decideți
A se simți Почувати себе	Mă simt	Se simte	Vă simțiți
A număra Рахувати	Număr	Numără	Numărați
A oferi Пропонувати	Ofer	Oferă	Oferiți
A construi Будувати	Construiesc	Construiește	Construiți
A urma Слідувати	Urmez	Urmează	Urmați
A acorda Давати	Acord	Acordă	Acordați
A elibera Видавати	Eliberez	Eliberează	Eliberați
A tăcea Мовчати	Tac	Tace	Tăceți

A discuta Обговорювати	Discut	Discută	Discutați
A urmări Слідкувати	Urmăresc	Urmărește	Urmăriți
A prezenta Представляти / Презентувати	Prezint	Prezintă	Prezentați
A suna Дзвонити	Sun	Sună	Sunați
A telefona Дзвонити / Телефонувати	Telefonez	Telefonează	Telefonați
A continua Продовжувати	Continui	Continuă	Continuați
A decupa Вирізати	Decupez	Decupează	Decupați
A transcrie Переписувати	Transcriu	Transcrie	Transcrieți
A stăpâni Володіти	Stăpânesc	Stăpânește	Stăpâniți

Formarea participiului și a perfectului compus (Утворення дієприкметника та складеного перфекта)

Румунська мова має лише один вид дієприкметника – дієприкметник минулого часу. Ця віддієслівна форма з ознаками дієслова і прикметника утворюється від кореня дієслова за допомогою наголошених суфіксів: **-at, -it, -ut, -ât, -s** (*mâncat, locuit, văzut, hotărât, scris*). Запам'ятайте, що дієприкметники змінюється за родами і числами як прикметники, які мають чотири закінчення, і завжди узгоджуються з іменниками, означенням яких вони є: **o ușă închisă** – *зачинені двері*, **un oraș distrus** – *зруйноване місто*.

Якщо дієслово закінчується на -e , забираються останні дві букви і ставиться -s		Наприклад: merge – mers traduce – tradus unge – uns împinge – împins
--	--	--

Якщо дієслово закінчується на -a, -i, -î додається буква -t	$a + t = at$ $i + t = it$ $\hat{i} + t = \hat{at}$	Наприклад: lucra – lucrat munci – muncit coborî – coborât
--	--	---

Дієприкметник використовується при утворенні форм минулого часу, який називається **perfect compus** (складений перфект). Форми цього часу складаються із змінюваних за особами і числами форм допоміжного дієслова (**am, ai, a, am, ați, au**).

Наприклад:

A merge

Eu **am mers**
 Tu **ai mers**
 El, ea **a mers**
 Noi **am mers**
 Voi **ați mers**
 Ei, ele **au mers**

A traduce

Eu **am tradus**
 Tu **ai tradus**
 El, ea **a tradus**
 Noi **am tradus**
 Voi **ați tradus**
 Ei, ele **au tradus**

A unge

Eu **am uns**
 Tu **ai uns**
 El, ea **a uns**
 Noi **am uns**
 Voi **ați uns**
 Ei, ele **au uns**

A împinge

Eu **am împins**
 Tu **ai împins**
 El, ea **a împins**
 Noi **am împins**
 Voi **ați împins**
 Ei, ele **au împins**

A lucra

Eu **am lucrat**
 Tu **ai lucrat**
 El, ea **a lucrat**
 Noi **am lucrat**
 Voi **ați lucrat**
 Ei, ele **au lucrat**

A munci

Eu **am muncit**
 Tu **ai muncit**
 El, ea **a muncit**
 Noi **am muncit**
 Voi **ați muncit**
 Ei, ele **au muncit**

A coborî

Eu **am coborât**
 Tu **ai coborât**
 El, ea **a coborât**
 Noi **am coborât**
 Voi **ați coborât**
 Ei, ele **au coborât**

A semna

Eu **am semnat**
 Tu **ai semnat**
 El, ea **a semnat**
 Noi **am semnat**
 Voi **ați semnat**
 Ei, ele **au semnat**

Exemple de participii (Приклади дієприкметників):

Eu am **mers** acasă.

Tu ai **uns** pâinea cu unt și dulceată.

El a **tradus** tot textul.

Ea a **împins** ușa.

Noi am **lucrat** împreună.

Voi ați **muncit** în weekend?

Ei au **coborât** scările.

Maria nu a **mers** azi la școală.

Marian nu a **uns** bine pâinea.

Profesoara nu a **tradus** lecția nouă.

Colega nu a **împins** ușa frigiderului.

Prietenii nu au **lucrat** deloc la proiect.

Costel și Vlad nu au **muncit** în weekend.

Colegii mei nu au mai **coborât** scările.

Exercițiu (Вправа): Traduceți propozițiile în limba română. (Перекладіть речення на румунську мову.)

1. Ми приїхали разом з України.
2. Що ви побачили в музеї?
3. Скільки часу ти вчив мову?
4. Де твоя сестра перетнула кордон?
5. Я знайшла свідоцтво про народження.
6. Мої батьки вже були тут у вас.

Formarea timpului viitor al verbelor (Утворення майбутнього часу дієслів)

Літературна форма майбутнього часу утворюється за допомогою особливих особових форм (**voi, vei, va, vom, veți, vor**) та інфінітива відмінюваного дієслова, без частки **a**.

Наприклад:

A merge

Eu **voi** merge

Tu **vei** merge

El, ea **va** merge

Noi **vom** merge

Voi **veți** merge

Ei, ele **vor** merge

A traduce

Eu **voi** traduce

Tu **vei** traduce

El, ea **va** traduce

Noi **vom** traduce

Voi **veți** traduce

Ei, ele **vor** traduce

A munci

Eu **voi** munci

Tu **vei** munci

El, ea **va** munci

Noi **vom** munci

Voi **veți** munci

Ei, ele **vor** munci

A coborî

Eu **voi** coborî

Tu **vei** coborî

El, ea **va** coborî

Noi **vom** coborî

Voi **veți** coborî

Ei, ele **vor** coborî

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile punctate cu formele de viitor ale verbelor din paranteze. (Заповніть пропуски формами дієслів майбутнього часу, що в дужках.)

1. Săptămâna viitoare tu (a avea) prima lecție de română.
2. Mâine eu (a veni) mai devreme la serviciu.
3. Cum (a fi) vremea în zilele următoare?
4. Prietenii mei (a pleca) poimâine în SUA.
5. Noi (a verifica) cu atenție mașina dumneavoastră.
6. Autobuzul (a pleca) din stație la ora 4:30.

Exercițiu (Вправа): Completați spațiile punctate cu formele de perfect compus ale verbelor din paranteze. Traduceți propozițiile în limba ucraineană. (Заповніть пропуски формами дієслів складеного перфекта, що в дужках. Перекладіть речення на українську мову.)

1. El (a cumpăra) din librărie niște cărți. 2. Tu (a arăta) pașaportul? 3. Voi (a lua) flori pentru mamele voastre de 8 Martie? 4. Această mașină (a costa) 5000 de euro. 5. În sală (a fi) 10 mese și 20 de scaune. 6. (a apărea) un model nou de telefon, tu l-..... (a vedea)? 7. Eu (a dormi) numai patru ore, sunt obosită. 8. Dumneavoastră (a discuta) această problemă cu părinții lui? 9. Marian și Andrei (a juca) fotbal toată ziua. 10. Noi (a răspunde) deja la întrebare. 11. Ei (a ajunge) la timp la ședință. 12. Profesoara (a explica) elevilor tema nouă. 13. Tu (a putea) traduce tot textul? 14. Luni (a rămâne) singur acasă. 15. Ei (a închide) magazinul la ora 22:00 fix. 16. Ieri, noi..... (a veni) mai repede la serviciu. 17. Raluca (a pleca) cu prietenii la munte. 18. Tata (a repara) toată după-amiaza tractorul vecinului nostru. 19. Vremea (a fi) excelentă. 20. Nici eu nu (a ști) unde trebuia să ajungem. 21. Tu (a încerca) să înveți de unul singur? 22. Mama (a face) mereu niște prăjituri delicioase. 23. Poștașul (a aduce) scrisorile tale. 24. Ei (a mânca) împreună la un restaurant. 25. Ea (a urca) în autobuzul nr. 5. 26. Unde (a locui) părinții tăi? 27. Vara trecută, eu (a da) mai multe examene. 28. Dvs. i-..... (a scrie) vreun mesaj?

Lecția 24 (Урок 24)

Exemple de enunțuri cu verbe importante (Приклади речень з важливими дієсловами)

Intrați în sală!	Зайдіть в зал!
Ieșiți, vă rog!	Вийдіть, будь ласка!
Treceți strada!	Перейдіть вулицю!
Întrebați ceva!	Запитайте щось!
Răspundeți corect!	Дайте правильну відповідь!
Începeți discuția!	Почніть розмову!
Terminați școala!	Закінчуєте школу!
Arătați pașaportul!	Покажіть паспорт!
Așezați-vă la loc!	Сідайте на місце!
Ridicați-vă în picioare!	Встаньте на ноги!
Luați certificatul!	Візьміть свідоцтво!
Dați un răspuns!	Дайте одну відповідь!
Primiți complimentele mele!	Прийміть мої компліменти!
Stați înăuntru!	Стійте всередині!
Rămâneți liniștit / calm!	Залишайтеся спокійним!
Vă dezbrăcați greu!	Ви важко роздягаєтеся!
Vă îmbrăcați repede!	Ви одягаєтеся швидко!
Urcați pe scări!	Піднімайтеся по сходах!
Coborâți pe jos!	Спускайтеся пішки!
Comisia hotărăște!	Комісія вирішує!
Semnați cererea!	Підпишіть заяву!
Repetăți lecția!	Повторіть урок!
Studiați cu cineva?	Вивчаєте з кимось?
Învățați limba română!	Вчіть румунську мову!
Mergeți acasă!	Ідіть додому!
Plecați la serviciu!	Ідіть на роботу!
Opriți-vă la farmacie!	Зупиніться в аптеці!

Mâine vă porniți la București?	Завтра відправляєтесь в Бухарест?
Veniți mâine!	Прийдіть завтра!
Munciți mult!	Багато працюєте!
Lucrați puțin!	Мало працюєте!
Știți foarte bine!	Знаєте дуже добре!
Cunoașteți destul de bine!	Знаєте достатньо добре!
Predați copiilor?	Викладаєте дітям?
Citiți cartea!	Читайте книгу!
Scrieți invitația.	Пишете запрошення.
Uitați cuvintele?	Забуваєте слова?
Vă uitați la film!	Дивитесь фільм!
Înțelegeți întrebarea?	Розумієте питання?
Faceți cunoștință!	Знайомтесь!
Completați chitanța.	Заповніть квитанцію.
Menționați domiciliul.	Зазначте постійне місце проживання.
Demonstrați că aveți cunoștințe bune.	Демонструєте що маєте хороші знання.
Transmiteți microfonul!	Передайте мікрофон!
Ștergeți mesajul!	Видаліть повідомлення!
Deschideți ușa!	Відкрийте двері!
Închideți geamul!	Зачиніть вікно!
Aduceți actele!	Принесіть документи!
Duceți geanta!	Віднесіть сумку!
Vorbiți românește?	Розмовляєте румунською?
Spuneți imnul pe de rost!	Скажіть гімн на пам'ять!
Ziceți jurământul!	Скажіть присягу!
Numiți sărbătoarea!	Назвіть свято!
Chemați persoana!	Покличте особу!
Ajutați pe cineva.	Допоможіть комусь.
Felicitati doamna!	Привітайте пані!
Călătoriți cu mașina?	Подорожуєте машиною?
Ajungeți devreme.	Прибуваєте рано.
Sosiți târziu.	Прибуваєте пізно.

Vreți suc cu prăjitură?	Хочете сік із тістечком?
Doriți cetățenia română?	Бажаєте румунське громадянство?
Locuiți în oraș?	Живете в місті?
Domiciliați în Ucraina?	Маєте постійне місце проживання в Україні?
Scoateți mâinile din buzunar!	Витягніть руки з кишені!
Traduceți din ucraineană.	Перекладіть з української.
Scuzați greșelile făcute.	Вибачте за зроблені помилки.
Aflați unde este etajul.	Дізнайтеся де є поверх.
Iertați-mă!	Пробачте мене!
Vă apropiați de oraș.	Прибуваєте до міста.
Așteptați la coadă (rând).	Почекайте в черзі.
Vă nașteți o singură dată.	Народжуєтесь один раз.
Strângeți hainele!	Зберіть одяг!
Întoarceți dosarul!	Поверніть папку!
Întârziați la oră.	Запізнюєтесь на урок.
Creșteți copii.	Ростите дітей.
Absolviți facultatea.	Закінчуєте факультет.
Ascultați muzica!	Слухайте музику!
Căutați copilul!	Шукайте дитину!
Găsiți telefonul!	Знайдіть телефон!
Cumpărați haine.	Купуйте одяг.
Plătiți cumpărăturile.	Розраховуйтеся за покупки.
Vindeți marfă ieftină.	Продаєте дешевий товар.
Puneți la loc lucrurile!	Поставте речі на місце!
Folosiți cuvinte străine.	Використовуєте іноземні слова.
Întrebuințați des cuvinte noi.	Використовуєте часто нові слова.
Lipsiți mâine?	Ви завтра відсутні?
Absentați des!	Ви часто відсутні!
Amânați întâlnirea!	Перенесіть зустріч!
Sunteți prezent la fiecare ședință!	Ви присутні на кожній зустрічі!
Țineți pumnii!	Тримайте кулаки!

Trageți de ușă!	Потягніть за двері!
Nu mă împingeți!	Не штовхайте мене!
Evaluați situația.	Оцініть ситуацію.
Examinați cunoștințele.	Оцініть знання.
Appreciați efortul.	Оцініть зусилля.
Repetati tema.	Повторіть тему.
Lăsați în pace!	Залиште в спокою!
Gândiți bine.	Думайте добре.
Rezolvați problema!	Вирішіть проблему!
Observați greșeala?	Помічаєте помилку?
Împrumutați niște bani.	Позичте гроші.
Omul strigă.	Людина кричить.
Întrerupeți discuția.	Перебиваєте розмову.
Decideți unde vă stabiliți cu domiciliul.	Вирішіть де залишитесь жити.
Vă simțiți rău?	Ви себе погано почуваете?
Numărați oamenii.	Порахуйте людей.
Oferiți ajutor.	Надайте допомогу.
Construiți casa.	Побудуйте будинок.
Urmați norocul.	Слідуйте удачі.
Acordați atenție.	Надайте/Зверніть увагу.
Eliberați certificatul.	Видаєте свідоцтво.
Tăceți din gură!	Замовкніть!
Discutați lucrarea.	Обговоріть роботу (письмову).
Urmăriți rândul.	Слідкуйте за рядком.
Prezentați proiectul.	Представте проєкт.
Sunați la telefon.	Подзвоніть по телефону.
Telefonați părinții.	Подзвоніть батькам.
Continuați mersul.	Продовжіть рух.
Decupați pozele cu foarfeca.	Обріжте фотографії ножицями.
Transcrieți actele de stare civilă.	Перепишіть документи офіційного стану.
Stăpâniți româna ca vorbitor nativ?	Володієте румунською як носій мови?

Exercițiu (Вправа): Găsiți în tabelul de mai jos 23 de verbe. (У нижчеподаній таблиці знайдіть 23 дієслова.)

L	U	A	Î	N	C	E	P	E	F
C	R	L	A	V	I	F	U	R	A
O	C	E	B	R	T	U	T	M	C
B	A	R	M	E	R	G	E	V	E
O	X	G	M	A	E	I	A	U	F
R	D	A	U	A	C	I	I	S	I
Î	I	C	R	V	E	N	E	T	Ș
S	C	R	I	E	N	B	Ș	A	T
P	L	E	C	A	U	O	I	T	I
M	O	A	U	L	C	I	T	I	X

1.	9.	17.
2.	10.	18.
3.	11.	19.
4.	12.	20.
5.	13.	21.
6.	14.	22.
7.	15.	23.
8.	16.	

Exercițiu greu (Складна вправа): Încercați să traduceți următoarele propoziții cu ajutorul dicționarilor. (Спробуйте перекласти наступні речення за допомогою словників.)

1. Acasă, ușa se încuie cu cheia de sus.	
2. Cine intră în casă descuie ușa?	
3. Azi, România și Ucraina încheie un contract de colaborare internațională.	
4. O persoană când vine la cineva, înainte de a da geaca jos, se descheie.	
5. Îmi place să o mângâi pe pisica mea.	
6. Ziua jurământului se apropie.	
7. Încerc să nu întârzii niciodată la ore.	
8. De Halloween, toți copiii sperie vecinii.	
9. Nu copiez tema de acasă de la nimeni.	
10. A invidia pe cineva nu e deloc bine.	
11. Eu fotografiez des natura.	
12. El înapoiază cadoul, pentru că nu îi place.	
13. Noi închiriem un apartament nou în centrul orașului.	
14. În anul 1860, Alexandru Ioan Cuza întemeiază prima universitate din România.	
15. Eu cu studenții mei pariem foarte rar, fiindcă ei știu că o să piardă.	
16. Studiez româna cum pot și când am timp.	
17. Un profesor ar trebui să aprecieze cunoștințele elevilor săi.	
18. În caiet, subliniez cu markerul sau pixul cuvintele importante.	
19. Tatiana expediază documentele pe e-mail.	
20. Șeful trebuie să îi premieze angajații săi pentru munca lor.	
21. Niciodată nu e târziu să schiezi.	
22. Orice problemă se poate remedia.	

Lecția 25 (Урок 25)

Citește și zâmbește! (Прочитай та посміхнись!)

Ce înseamnă?	Що означає?	Sunt de acord!	Я згіден / згідна!
Mai departe!	Далі!	Nu se poate!	Не можна!
Mai aproape!	Ближче!	Așteptați afară!	Почекайте на вулиці!
Încă o dată!	Ще раз!	Așteptați aici!	Почекайте тут!
Nu știu!	Не знаю!	Urcați!	Піднімайтесь!
Nu cunosc!	Не знаю!	Coborâți!	Спускайтесь!
Nu înțeleg!	Не розумію!	Altă dată.	Іншого разу / Інше число.
Am înțeles!	Зрозумів! / Зрозуміла!	Luați loc!	Сідайте!
Nu am văzut!	Не побачив / Побачила!	Stați jos!	Сідайте!
Nu văd!	Не бачу!	Așezați-vă!	Сідайте!
Nu am auzit!	Не почув / Почула!	Ridicați-vă!	Встаньте!
Nu aud!	Не чую!	Aș vrea să vă întreb ...	Хотів / Хотіла вас запитати ...
Nu găsesc!	Не знаходжу!	Ce căutați?	Що шукаєте?
Nu pot!	Не можу!	Pot să merg?	Можу йти?
Nu vreau!	Не хочу!	Semnați!	Підпишіть!
Nu am timp!	Не маю часу!	Veniți aici!	Ідіть сюди!
Nu țin minte!	Не пам'ятаю!	Faceți liniște!	Зробіть тишину!
Am uitat!	Забув / Забула!	Suficient!	Досить / Достатньо!
Nu-mi amintesc!	Не пригадую!	Destul!	Досить / Достатньо!
Mi-am adus aminte!	Згадав / Згадала!	Liber.	Вільний.
Amintiți-vă!	Пригадайте!	Am o întrebare.	Маю одне питання.
Mă gândesc ...	Думаю ...	Ajutați-mă!	Допоможіть мені!
Repetăți, vă rog!	Повторіть, будь ласка!	Puteți să mă ajutați?	Можете мені допомогти?
În orice zi!	У будь-який день!	Habar nu am!	Без поняття!

Lucruri personale.	Особисті речі.	Ocupat!	Зайнято!
În regulă.	У порядку.	Închideți telefonul!	Вимкніть телефон!
Ce trebuie să aduc?	Що потрібно принести?	Pe de rost!	На пам'ять!
Unde pot găsi?	Де можу знайти?	Ce ar trebui să fac?	Що потрібно зробити?
Măcar ceva.	Хоча б щось.	Cât trebuie să aștept?	Скільки потрібно чекати?
Pot să las? (pot lăsa)	Можу залишити?	În niciun caz.	У жодному випадку.
Pot să dau? (pot da)	Можу дати?	Mă interesează.	Мене цікавить.
Pot să iau? (pot lua)	Можу взяти?	Fiți atenți!	Будьте уважні!
Pot să pun? (pot pune)	Можу покласти?	Treceți!	Проходьте!
Pot să ies? (pot ieși)	Можна вийти?	Vorbiți mai tare!	Говоріть голосніше!
Pot să intru? (pot intra)	Можна зайти?	Așteptați un moment!	Почекайте один момент!
Am avut ...	Я мав / мала ...	Vorbiți mai rar!	Говоріть повільніше!
Am emoții!	Хвилююсь!	Cred că, da!	Думаю, що так!
Invers.	Навпаки.	Nu pot spune.	Не можу сказати.
Ce trebuie să fac?	Що маю зробити?	Nu pot zice.	Не можу сказати.
Toată lumea.	Всі люди.	Toți oamenii.	Всі люди.
Liniște în sală!	Тишина в залі!	Liniște, vă rog!	Тишина, будь ласка!
Foarte bine!	Дуже добре!	Nu-i vina mea.	Не моя провина.
Vă descurcați!	Ви справляєтесь!	Cam puțin.	Досить мало.
Ce părere ai?	Якої ти думки?	Glumești?	Жартуєш?
Să mergem!	Пішли!	Nemaipomenit!	Нечувано / Небачено!
Ce zi frumoasă!	Який гарний день!	Ascultați-mă!	Послухайте мене!
Pe curând!	До зустрічі!	Weekend plăcut!	Приємних вихідних!
Ne vedem!	Побачимось!	Când vă întâlniți?	Коли ви зустрічаєтесь?
Cum vă simțiți azi?	Як ви себе почуваете?	Merg la cursuri!	Іду / Їду на курси!

Lecția 26 (Урок 26)

Țări, naționalități și limbi (Країни, національності та мови)

Țara	Naționalitatea	Limba
România	român / româncă	română
Austria	austriac / austriacă	germană
Statele Unite ale Americii	american / americană	engleză
Marea Britanie (Anglia)	englez / englezoaică	engleză
Franța	francez / franțuzoaică	franceză
Grecia	grec / grecoaică	greacă
Portugalia	portughez / portugheză	portugheză
Polonia	polonez / poloneză	poloneză
Japonia	japonez / japoneză	japoneză
Italia	italian / italiană	italiană
Germania	neamț / nemțoaică	germană
Ucraina	ucrainean / ucraineancă	ucraineană
Turcia	turc / turcoaică	turcă
Egipt	egiptean / egipteancă	arabă
Republica Moldova	moldovean / moldoveancă	română
Bulgaria	bulgar / bulgăroaică	bulgară
Danemarca	danez / daneză	daneză
China	chinez / chinezoaică	chineză

Util (Корисно):

un român (один румун) – **doi români** (два румуна);

o româncă (одна румунка) – **două românce** (две румунки);

român – **română**;

românesc / **franțuzesc** / **chinezesc** / **englezesc**;

românește / **franțuzește** / **chinezește** / **englezește**;

rădăcini românești – румунські корні.

Exemple (Приклади): limba română, cetățenia română, pașaport românesc, produs românesc, mâncare românească, tricolorul românesc, leul românesc, mașină românească, vorbiți românește?

Exerciții (Вправи):

1) Completați spațiile libere cu ajutorul cuvintelor care denumesc naționalități, limbă, țări. (Заповніть вільний простір словами, які називають національність, мову, країну.)

- a) Prietenii mei sunt din Statele Unite ale Americii, deci ei vorbesc limba
- b) Pierre și Jean vin din Ei sunt francezi și vorbesc limba
- c) Am vizitat de curând România și l-am cunoscut pe Mihai care este și care vorbește limba
- d) Mi-ar plăcea mult să vizitez și Marele Zid Chinezesc, mai ales că am învățat limba
- e) Hans vine din Este și vorbește numai limba germană.

2) Răspundeți la întrebările de mai jos. (Дайте відповідь на нижчеподані питання.)

Model (Приклад): Ce limbă vorbesc englezii? – Ei vorbesc engleza / Ei vorbesc în limba engleză.

- 1) Ce limbă vorbesc austriecii? /
- 2) Ce limbă vorbesc francezii? /
- 3) Ce limbă vorbesc nemții? /
- 4) Ce limbă vorbesc italienii? /
- 5) Ce limbă vorbesc ucrainenii? /
- 6) Ce limbă vorbesc românii? /
- 7) Ce limbă vorbesc englezii? /
- 8) Ce limbă vorbesc turcii? /
- 9) Ce limbă vorbesc grecii? /

Rețineți! (Запам'ятайте!)

Ce naționalitate aveți? (Яка ваша національність?)
sau (або)

Care este naționalitatea dvs.? (Якої Ви національності?)

3) Puneți cuvintele îngroșate la feminin. (Поставте слова, які жирним шрифтом, у жіночий рід.)

El este **român**. – Ea este

Eu sunt **ucraínean**. – Eu sunt

Tu ești **italian**. – Tu ești

Eu sunt **francez**. – Eu sunt

Pe o scară de la 1 la 10 la ce nivel credeți că vă aflați cu limba română? (По шкалі від 1 до 10, на якому рівні румунської мови вважаєте що ви знаходитесь?)

Lecția 27 (Урок 27)

Cum întrebăm și cum răspundem? (Як питаємо та як відповідаємо?)

1. Cum vă numiți? / Cum vă cheamă? / Numele și prenumele dumneavoastră? / Cine sunteți dvs.? / Care este numele / prenumele dvs.? – Як Вас звати? / Прізвище та ім'я (Ваше) / Хто ви? / Яке ваше прізвище / ім'я?
2. Unde v-ați născut? / De unde sunteți? – Де ви народилися? / Звідки ви?
3. Când v-ați născut? – Коли ви народилися?
4. Ce vârstă aveți? / De ce vârstă sunteți? – Якого ви віку?
5. Vorbiți românește? / Cunoașteți româna? / Știți limba română? / Stăpâniți limba română? – Розмовляєте румунською? / Знаєте румунську? / Володієте румунською мовою?
6. De unde știți? / De unde cunoașteți? – Звідки знаєте?
7. Câți ani aveți? – Скільки Вам років? (Câți ani aveți acum șase ani? – Скільки років Вам було 6 років тому?)
8. Care este anul nașterii? / Anul nașterii. – Який рік народження?
9. Care este data nașterii? / Data nașterii. – Яка дата народження?
10. Sunteți căsătorit (-ă)? Ви одружений (-а)? / Starea civilă. – Сімейний стан.
11. Câți ani are soția / soțul? – Скільки років має дружина / чоловік?
12. Cu ce vă ocupați? – Чим займаєтеся? Cu ce se ocupă soțul / soția? – Чим займається чоловік / дружина?
13. Unde lucrați? / Unde munciți în momentul de față? – Де працюєте на даний момент?
14. În ce domeniu lucrați? – У якій галузі працюєте?
15. Aveți un loc de muncă? – У Вас є місце роботи?
16. Care este meseria dumneavoastră? / Ce meserie aveți? – Який у вас рід діяльності?
17. Aveți rude în România? – Маєте родичів у Румунії?
18. Ați mai fost în România până acum? / Ați mai vizitat România? / Ați fost în România înainte? / Ați fost vreodată (коли-небудь) în România? – Були до цього в Румунії?
19. În ce orașe și cu ce scop? – У яких містах та з якою ціллю?
20. Unde ați trecut frontiera / granița? – Де перетнули кордон?
21. Cu ce ați ajuns? / Cu ce ați venit și când? – На чому приїхали і коли?
22. Ce știți despre România? – Що знаєте про Румунію?
23. Ați încălcat vreodată legea? – Порушували коли-небудь закон?

Lecția 28 (Урок 28)

Explicații despre articolul hotărât din limba română (Пояснення про визначений артикль у румунській мові)

Singular (Однина)

Genul masculin	Genul neutru	Genul feminin
- l, -ul, - le	- l, -ul, - le	- a, -ua
cons. + -ul: domn – domnul, student – studentul, băiat – băiatul, om – omul, bărbat – bărbatul, copil – copilul.	cons. + -ul: pix – pixul, creion – creionul, scaun – scaunul, dicționar – dicționarul, laptop – laptopul, dulap – dulapul.	ă → -a: mamă – mama, fată – fata, țară – țara, masă – masa, fereastră – fereastra, geantă – geanta.
i + -ul: ochi – ochiul, ardei – ardeiul, arici – ariciul.	i + -ul: tramvai – tramvaiul, ceai – ceaiul.	e + -a: lege – legea, mare – marea.
e + -le: perete – peretele, președinte – președintele.	e + -le: nume – numele, prenume – prenumele.	ie → -ia: soție – soția, femeie – femeia, bucătărie – bucătăria.
u + -l: fiu – fiul, erou – eroul, leu – leul.	u + -l: tablou – tabloul, sacou – sacoul.	a, ea, i + -ua: zi – ziua, cafea – cafeaua.

Plural (Множина)

Genul masculin	Genul neutru	Genul feminin
- i	- le	- le
plural + i: domni – domnii, studenți – studenții, băieți – băieții, oameni – oamenii, bărbați – bărbații, copii – copiii, ochi – ochii, ardei – ardeii, arici – aricii, pereți – pereții, președinți – președinții, fii – fiii, eroi – eroii, lei – lei.	plural + le: pixuri – pixurile, creioane – creioanele, scaune – scaunele, dicționare – dicționarele, laptopuri – laptopurile, dulapuri – dulapurile, tramvaie – tramvaiele, ceaiuri – ceaiurile, nume, prenumele, tablouri – tablourile, sacouri – sacourile.	plural + le: mame – mamele, fete – fetele, țări – țările, mese – mesele, ferestre – ferestrele, genți – gențile, legi – legile, mări – mările, soții – soțiile, femei – femeile, bucătării – bucătăriile, zile – zilele, cafele – cafelele.

Exercițiu (Вправа): Puneți articolul hotărât la următoarele substantive, culoarea roșie indică genul feminin, culoarea albastră – masculin și cea verde – neutru. (Використайте визначений артикль до наступних іменників, червоний колір означає жіночий рід, синій – чоловічий, зелений – середній рід.)

MODEL: Masă	Masa	Mese	Mesele
Creion		Creioane	
Casă		Case	
Fată		Fete	
Student		Studenti	
Pom		Pomi	
Frate		Frați	
Noapte		Nopti	
Munte		Munți	
Clădire		Clădiri	
Curs		Cursuri	
Parc		Parcuri	
Băiat		Băieți	
Facultate		Facultăți	
Femeie		Femei	
Librărie		Librării	
Fotoliu		Fotolii	
Mașină		Mașini	
Stradă		Străzi	
Om		Oameni	
Ban		Bani	
Zi		Zile	
Cofetărie		Cofetării	
Stație (зупинка)		Stații	
Cafea		Cafele	
Pijama		Pijamale	
Măsea		Măsele	
Dinte		Dinți	
Hotel		Hoteluri	
Carte		Cărți	

Specialist		Specialiști	
Bărbat		Bărbați	
Magazin		Magazine	
Exercițiu		Exerciții	
Perete		Pereți	
Pașaport		Pașapoarte	
Act		Acte	
Document		Documente	

Exercițiu (Вправа): Răspundeți la întrebări folosind substantivele din paranteze cu articol hotărât. (Дайте відповідь на питання використовуючи іменники в душках із визначеним артиклем.)

De exemplu (Наприклад): Cine scrie? (un profesor) – Profesorul scrie.

- Cine pleacă? (un domn)
- Cine vorbește? (o studentă)
- Cine verifică lista? (niște colegi)
- Cine citește? (un profesor)
- Cine lucrează la calculator? (două colege)
- Cine ia cina la restaurant? (doi domni)
- Cine vede un film? (o familie)
- Cine ia un taxi? (două prietene)
- Cine ia cursul de limba română (doi studenți)
- Cine merge la sală? (doi cunoscuți)
- Cine bea o cafea? (o prietenă)
- Cine rezolvă problema? (doi ingineri)
- Cine scrie exercițiul? (un copil)
- Unde e (un telefon)?
- Unde este (un caiet) de română?

Rețineți! (Запам'ятайте!)

Після слів **mult, multă, mulți, multe, puțin, puțină, puțini, puține, cât, câta, câți, câte** уточнення не ставиться, наприклад: *Beau multă apă dimineața. Este puțin lapte în frigider. Câte mere doriți?*

Також, у випадку prepoziție (прийменник) + substantiv (іменник), не ставиться означений артикль, наприклад: *Găsiți unt în frigider. La magazin sunt reduceri.*

Lecția 29 (Урок 29)

Verbe care se termină în „i” (Дієслова які закінчуються на «і»)

Йде мова про дієслова, в початковій формі (інфінітив), із закінченням **-i** (*Este vorba de verbele care la infinitiv se termină în -i*): **a citi, a vorbi, a primi, a găsi, a sosi, a călători, a munci, a numi, a zâmbi.**

Eu – tema + -esc	Noi – forma de infinitiv + -m
Tu – tema + -ești	Voi / Dvs. – forma de infinitiv + -ți
El, ea – tema + -ește	Ei, ele – tema + -esc

De exemplu (Наприклад):

A citi – читати

A munci – працювати

Eu <i>citesc</i>	Noi <i>citim</i>		Eu <i>muncesc</i>	Noi <i>muncim</i>
Tu <i>citești</i>	Voi <i>citiți</i>		Tu <i>muncești</i>	Voi <i>munciți</i>
El, ea <i>citește</i>	Ei, ele <i>citesc</i>		El, ea <i>muncește</i>	Ei, ele <i>muncesc</i>

Exercițiu (Вправа): Conjugăți următoarele verbe, căutând traducerea lor în dicționare. (Провідмініайте наступні дієслова, переклад яких знайдете в словниках.)

A vorbi

A folosi

A primi

A găsi

A iubi

A zâmbi

A munci

A lipsi

A numi

A mulțumi

A greși

A murdări

A uni

A găti

A pregăti

A întâlni

A opri

A porni

A poposi

A călători

A sosi

A obosi

A reuși

A uimi

A glumi

A îmbătrâni

A răci

A aminti

A gândi

A privi

A plictisi

A lovi

A rățăci

A îmbolnăvi (pe cineva)

A însănătoși

A pedepsi

A feri

A roși

A albi

A cuceri

A servi

A defini

A șopti

A hrăni

A trezi

A dori

A plăti

A îndrăzni

A înflori

A cântări

A aerisi

Якщо перед **-i**, в інфінітивній формі, стоять **-u-**, **-ă-** / **-â-** або **-u-**, то під час дієвідмінювання буква **-i** залишається, тобто форми дієслова матимуть буквосполучення **-ui**, **-ăi/-âi**, **-oi**. (*Dacă -i de la infinitiv este precedat de -ă-, -o- sau -u-, adică apar grupurile -ui, -ăi / -âi, -oi-, în momentul conjugării -i se păstrează.*)

De exemplu (Наприклад):

A locui – жити / проживати

Eu *locuiesc*
 Tu *locuiești*
 El, ea *locuiește*
 Noi *locuim*
 Voi *locuiți*
 Ei, ele *locuiesc*

A trăi – жити

Eu *trăiesc*
 Tu *trăiești*
 El, ea *trăiește*
 Noi *trăim*
 Voi *trăiți*
 Ei, ele *trăiesc*

A răsfoi – перегортати

Eu *răsfoiesc*
 Tu *răsfoiești*
 El, ea *răsfoiește*
 Noi *răsfoim*
 Voi *răsfoiți*
 Ei, ele *răsfoiesc*

Exercițiu (Вправа): Traduceți și conjugați următoarele verbe. (Перекладіть та провідмініайте наступні дієслова.)

A alcătui

A construi

A prețui

A sfătui

A disprețui

A obișnui

A dăru

A instrui

A alcătui	A prețui	A disprețui	A dăru
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele
A construi	A sfătui	A obișnui	A instrui
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

Дієслова із закінченням **-i**, які у формі **Eu** (у першій особі однини) теперішнього часу не мають закінчення (нульове закінчення), відмінюються, зазвичай, за наступним правилом (*Verbele în -i, care la forma cu Eu (persoana I singular) a timpului prezent nu au terminație (terminația zero), se conjugă, de obicei, după următoarea regulă*):

Eu	-Ø: fug (<i>mîcau</i>), mint (<i>obmanu</i>)
Tu	-i: fugi (<i>mîcaei</i>), minți (<i>obmanuiei</i>)
El, ea	-e: fuge (<i>mîcae</i>), minte (<i>obmanuie</i>)
Noi	-im: fugim (<i>mîcăm</i>), mințim (<i>obmanuim</i>)
Voi	-iți: fugiți (<i>mîcați</i>), mințiți (<i>obmanuieți</i>)
Ei, ele	-Ø: fug (<i>mîcau</i>), mint (<i>obmanu</i>)

Більшість дієслів цієї групи мають індивідуальні парадигми, наприклад (*Majoritatea verbelor de acest tip au paradigme individuale, ca, de exemplu*): **a veni, a oferi, a acoperi, a auzi, a sprijini, a descoperi, a ieși, a dormi, a suferi**.

A veni Eu vin Tu vii El, ea vine Noi venim Voi veniți Ei, ele vin	A oferi Eu ofer Tu oferi El, ea oferă Noi oferim Voi oferiți Ei, ele oferă	A acoperi Eu acopăr Tu acoperi El, ea acoperă Noi acoperim Voi acoperiți Ei, ele acoperă
A auzi Eu Tu El, ea Noi Voi Ei, ele	A sprijini Eu Tu El, ea Noi Voi Ei, ele	A descoperi Eu Tu El, ea Noi Voi Ei, ele
A ieși Eu ies Tu ieși El, ea iese Noi ieșim Voi ieșiți Ei, ele ies	A dormi Eu dorm Tu dormi El, ea doarme Noi dormim Voi dormiți Ei, ele dorm	A suferi Eu sufăr Tu suferi El, ea suferă Noi suferim Voi suferiți Ei, ele suferă

Lecția 30 (Урок 30)

Verbe care se termină în „a” (Дієслова які закінчуються на «а»)

Йде мова про дієслова, в початковій формі (інфінітив) із закінченням **-a** (*Este vorba de verbele care la infinitiv se termină în -a*): **a lucra, a elibera, a desena, a forma, a visa.**

Eu	-ez: lucrez (<i>працюю</i>), desenez (<i>малюю</i>)
Tu	-ezi: lucrezi (<i>працюєш</i>), desenezi (<i>малюєш</i>)
El, ea	-ează: lucrează (<i>працює</i>), desenează (<i>малює</i>)
Noi	-ăm: lucrăm (<i>працюємо</i>), desenăm (<i>малюємо</i>)
Voi	-ți: lucrați (<i>працюєте</i>), desenați (<i>малюєте</i>)
Ei, ele	-ează: lucrează (<i>працюють</i>), desenează (<i>малюють</i>)

De exemplu (Наприклад):

A completa – заповнювати

A semna – підписувати

Eu <i>completez</i>	Noi <i>completăm</i>		Eu <i>semnez</i>	Noi <i>semnăm</i>
Tu <i>completezi</i>	Voi <i>completați</i>		Tu <i>semnezi</i>	Voi <i>semnați</i>
El, ea <i>completează</i>	Ei, ele <i>completează</i>		El, ea <i>semnează</i>	Ei, ele <i>semnează</i>

Exercițiu (Вправа): Conjuțați verbele. (Провідмініайте дієслова.)

A vizita

A asambla

A semna

A lucra

A progresa

A proteja

A corecta

A intenționa

A anula

A calcula

A visa

A îmbrățișa

A absenta

A aranja

A renova

A dicta

A păstra

A deranja

A forma

A urma

A organiza

A telefona

A funcționa

A micșora

A fuma

A stima

A semnaliza

A nota

A onora

A frâna

A cina

A elibera

A ceda

A controla

A decupa

A întrebuința

Дієслова із закінченням **-a**, які у формі **Eu** (у першій особі однини) теперішнього часу не мають закінчення (нульове закінчення), відмінюються, зазвичай, за наступним правилом (*Verbele în -a, care la forma cu Eu (persoana I singular) a timpului prezent nu au terminație (terminația zero), se conjugă, de obicei, după următoarea regulă*):

Eu	-Ø: schimb (мін ^{яю}), explic (пояс ^{нюю})
Tu	-i: schimbi (мін ^{яєш}), explici (пояс ^{нюєш})
El, ea	-ă: schimbă (мін ^{яє}), explică (пояс ^{нює})
Noi	-ăm: schimbăm (мін ^{яємо}), explicăm (пояс ^{нюємо})
Voi	-ați: schimbați (мін ^{яєте}), explicați (пояс ^{нюєте})
Ei, ele	-ă: schimbă (мін ^{яють}), explică (пояс ^{нюють})

Exercițiu (Вправа): Conjugati verbele. (Провідміняйте дієслова.)

A suna	A termina	A verifica	A asculta
Eu <i>sun</i>	Eu	Eu	Eu
Tu <i>suni</i>	Tu	Tu	Tu
El, ea <i>sună</i>	El, ea	El, ea	El, ea
Noi <i>sunăm</i>	Noi	Noi	Noi
Voi <i>sunați</i>	Voi	Voi	Voi
Ei, ele <i>sună</i>	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele
A observa	A urca	A aduna	A renunța
Eu <i>observ</i>	Eu	Eu	Eu
Tu <i>observi</i>	Tu	Tu	Tu
El, ea <i>observă</i>	El, ea	El, ea	El, ea
Noi <i>observăm</i>	Noi	Noi	Noi
Voi <i>observați</i>	Voi	Voi	Voi
Ei, ele <i>observă</i>	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

При дієвідмінюванні у таких дієсловах як (*În timpul conjugării, la verbele de tipul: a învăța, a prezenta, a cumpăra, a ierta, a usca, a căuta, a înota, a aștepta, a purta, a asista, a pleca, a număra, a alerga, a întreba, a încerca* особливність в тому, що відбувається чергування голосних та приголосних. (*particularitatea constă în faptul că au loc alternanțe vocalice și consonantice.*)

De exemplu (Наприклад): A cumpăra – купувати

Eu <i>cumpăr</i>	Noi <i>cumpărăm</i>
Tu <i>cumperi</i>	Voi <i>cumpărați</i>
El, ea <i>cumpără</i>	Ei, ele <i>cumpără</i>

A purta – носити

Eu <i>port</i>	Noi <i>purtăm</i>
Tu <i>porți</i>	Voi <i>purtați</i>
El, ea <i>poartă</i>	Ei, ele <i>poartă</i>

A învăța Eu <i>învăț</i> Tu <i>înveți</i> El, ea <i>învăță</i> Noi <i>învățăm</i> Voi <i>învățați</i> Ei, ele <i>învăță</i>	A prezenta Eu <i>prezint</i> Tu <i>prezinți</i> El, ea <i>prezintă</i> Noi <i>prezentăm</i> Voi <i>prezentați</i> Ei, ele <i>prezintă</i>	A ierta Eu <i>iert</i> Tu <i>ierți</i> El, ea <i>iartă</i> Noi <i>iertăm</i> Voi <i>iertați</i> Ei, ele <i>iartă</i>	A usca Eu <i>usuc</i> Tu <i>usuci</i> El, ea <i>usucă</i> Noi <i>uscăm</i> Voi <i>uscați</i> Ei, ele <i>usucă</i>
A căuta Eu <i>caut</i> Tu <i>cauți</i> El, ea <i>caută</i> Noi <i>căutăm</i> Voi <i>căutați</i> Ei, ele <i>caută</i>	A înota Eu <i>înot</i> Tu <i>înoți</i> El, ea <i>înoată</i> Noi <i>înotăm</i> Voi <i>înotați</i> Ei, ele <i>înoată</i>	A aștepta Eu <i>aștept</i> Tu <i>aștepți</i> El, ea <i>așteaptă</i> Noi <i>așteptăm</i> Voi <i>așteptați</i> Ei, ele <i>așteaptă</i>	A asista Eu <i>asist</i> Tu <i>asisti</i> El, ea <i>asistă</i> Noi <i>asistăm</i> Voi <i>asistați</i> Ei, ele <i>asistă</i>

Окрема категорія складається з дієслів, які також мають закінчення **-a**, але якщо перед **-a** стоїть **-i**, то при дієвідмінюванні залишається, тобто матимуть закінчення **-ia**. (O categorie aparte o formează verbele care se termină tot în **-a**, doar că această literă este precedată de **-i**, adică verbul se termină în grupul **-ia**.)

Такі дієслова як (Verbele de tipul): **a încuia, a descuia, a încheia, a descheia, a mângâia, a apropia, a întârzia, a înfuria, a speria** відмінюються наступним чином (se conjugă astfel):

De exemplu (Наприклад): A încuia – замикаєти

Eu <i>încui</i>	Noi <i>încuim</i>
Tu <i>încui</i>	Voi <i>încuiați</i>
El, ea <i>încuie</i>	Ei, ele <i>încuie</i>

A întârzia – запізнюватися

Eu <i>întârzii</i>	Noi <i>întârziem</i>
Tu <i>întârzii</i>	Voi <i>întârziați</i>
El, ea <i>întârzie</i>	Ei, ele <i>întârzie</i>

Exercițiu (Вправа): Traduceți și conjugați următoarele verbe. (Перекладіть та провідмініайте наступні дієслова.)

A descuia **A apropia**
A încheia **A întârzia**
A descheia **A speria**
A mângâia **A înfuria**

A descuia	A încheia	A descheia	A mângâia
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

A apropia	A întârzia	A speria	A înfuria
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

Дієслова (Verbele de tipul): **a aprecia, a schia, a copia, a remedia, a fotografia, a înapoia, a închiria, a studia, a sublinia, a expedia, a invidia, a întemeia, a paria, a premia** відмінюються наступним чином (*se conjugă astfel*):

De exemplu (Наприклад): **A aprecia** – оцінювати

Eu apreciez	Noi apreciem
Tu apreciezi	Voi apreciați
El, ea apreciază	Ei, ele apreciază

A studia – вивчати / навчатися

Eu studiez	Noi studiem
Tu studiezi	Voi studiați
El, ea studiază	Ei, ele studiază

Exercițiu (Вправа): Traduceți și conjugați următoarele verbe. (Перекладіть та провідмініайте наступні дієслова.)

A schia	A copia	A remedia	A fotografia
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

A înapoia	A închiria	A sublinia	A expedia
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

A invidia	A întemeia	A paria	A premia
Eu	Eu	Eu	Eu
Tu	Tu	Tu	Tu
El, ea	El, ea	El, ea	El, ea
Noi	Noi	Noi	Noi
Voi	Voi	Voi	Voi
Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele	Ei, ele

Exercițiu (Вправа): Încercați să traduceți următoarele propoziții cu ajutorul dicționarului. (Спробуйте перекласти наступні речення за допомогою словників.)

1. Nu copiez tema de acasă de la nimeni. 2. A invidia pe cineva nu e deloc bine. 3. Eu fotografiez des natura. 4. El înapoiază cadoul, pentru că nu îi place. 5. Noi închiriem un apartament nou în centrul orașului. 6. În anul 1860, Alexandru Ioan Cuza întemeiază prima universitate din România. 7. Eu cu studenții mei pariem foarte rar, fiindcă ei știu că o să piardă. 8. Studiez româna cum pot și când am timp. 9. Un profesor ar trebui să aprecieze cunoștințele elevilor săi. 10. În caiet, subliniez cu markerul sau cu pixul cuvintele importante.

Lecția 31 (Урок 31)

Verbe care se termină în „e” (Дієслова які закінчуються на «е»)

Йде мова про дієслова, в початковій формі (інфінітив), із закінченням **-e** (*Este vorba de verbele care la infinitiv se termină în -e*): **a începe, a alege, a face, a găsi, a obține.**

Eu	<i>încep</i>	-e cade (падає)
Tu	<i>începi</i>	+ -i
El, ea	<i>începe</i>	forma de infinitiv (інфінітивна форма)
Noi	<i>începem</i>	+ -m
Voi	<i>începeți</i>	+ -ți
Ei, ele	<i>încep</i>	la fel ca la forma cu Eu (так само як у формі „Eu”)

Reguli (Правила):

• Dacă infinitivul verbului are penultimele litere **t, d** sau **s**, la forma cu **Tu** (persoana a II-a singular), acestea se schimbă în **ți, z, ș + i**. (*Якщо інфінітив дієслова має передостанні букви t, d або s, у формі Tu ці змінюються на ți, z, ș + i.*)

De exemplu (Наприклад): A **transmite** (передавати) – tu **transmiți**, A **deschide** (відкривати) – Tu **deschizi**, A **coase** (шити) – Tu **coși**.

• Dacă infinitivul verbului conține în interiorul său grupul **-oa-**, la formele cu **Eu, Tu** și **Ei, ele** (persoanele I, a II-a, a III-a singular), acesta devine **-o-**. (*Якщо інфінітив дієслова містить у середині буквospoлучення -oa-, у формах Eu, Tu та Ei, ele змінюється на -o-.*)

De exemplu (Наприклад): A **scoate** (витягувати) – Eu **scot**, Tu **scoți**, Ei, ele **scot**.

• Dacă ultima silabă a infinitivului conține grupul de litere **-șt-**, la forma cu **Eu** (persoana I singular), acesta devine **-sc-**. (*Якщо в останньому складі інфінітива має буквospoлучення -șt-, у формах Eu, -șt- змінюється на -sc-.*)

De exemplu (Наприклад): A **cunoaște** (знати) – Eu **cunosc**.

• Dacă penultima literă a infinitivului este **-n-**, la forma cu **Tu** (persoana a II-a singular), aceasta **cade**. (*Якщо передостання буква інфінітива -n-, у формах Tu, ця буква падає.*)

De exemplu (Наприклад): A **ține** (тримати) – Tu **ții**; A **spune** – Tu **spui**.

Excepții (Винятки):

A scrie – писати

A umple – заповнювати

Eu scriu	Noi scriem		Eu umplu	Noi umplem
Tu scrii	Voi scrieți		Tu umpli	Voi umpleți
El, ea scrie	Ei, ele scriu		El, ea umple	Ei, ele umplu

A vinde – продавати

A descrie – описувати

Eu <i>vând</i>	Noi <i>vindem</i>		Eu <i>descriu</i>	Noi <i>descriem</i>
Tu <i>vinzi</i>	Voi <i>vindeți</i>		Tu <i>descrii</i>	Voi <i>descrieți</i>
El, ea <i>vinde</i>	Ei, ele <i>vând</i>		El, ea <i>descrie</i>	Ei, ele <i>descriu</i>

Exercițiu (Вправа): Traduceți și conjugați următoarele verbe. (Перекладіть та провідмініайте наступні дієслова.)

A începe	A întrece	A distruge
A cere	A ajunge	A admite
A introduce	A alege	A omite
A conduce	A răspunde	A respinge
A deduce	A bate	A cunoaște
A reduce	A tunde	A crește
A convinge	A dezbate	A naște
A trimite	A corespunde	A paște
A duce	A linge	A ține
A aduce	A mulge	A aparține
A scoate	A prinde	A conține
A stoarce	A unge	A obține
A întoarce	A face	A menține
A coase	A desface	A reține
A coace	A reface	A propune
A corupe	A preface	A pune
A atrage	A satisface	A compune
A parcurge	A depinde	A spune
A pricepe	A întinde	A presupune
A subînțelege	A ascunde	A îndispune
A pătrunde	A pierde	A depune
A înțelege	A șterge	A expune
A zice	A promite	A supune
A interzice	A transmite	A predisune
A prezice	A atinge	A rămâne
A dezice	A decide	A opune
A produce	A culege	A traduce
A trece	A cuprinde	A contrazice
A petrece		

Lecția 32 (Урок 32)

Exerciții (Вправи)

1. Alegeți verbul potrivit din tabelul de mai jos și puneți-l la forma de prezent. (Виберіть потрібне дієслово з нижчеподаної таблицки та поставте його у теперішній формі.)

- a) De ce Radu nu cu autobuzul?
- b) În fiecare dimineață, ele la stația Unirii.
- c) Cine după-amiază?
- d) Studenții din tramvai.
- e) Ionuț și Ioana spre facultate.
- f) Noi joi cu avionul la București.
- g) Cine acum din cameră?
- h) Ele cu autobuzul la facultate.
- i) Elevii cărțile recomandate de profesor.
- j) Toți studenții la etajul cinci.
- k) Noi la timp la cinema.
- l) Aceste fete la Facultatea de Litere.

a veni	a urca	a citi	a fugi
a pleca	a rămâne	a ajunge	a merge
a ieși	a coborî	a face	a învăța

2. Conjugăți următoarele verbe. (Провідмініайте наступні дієслова.)

A întreba

Eu cine este el.
Tu unde este farmacia.
El, ea cine cumpără pâine.
Noi cât costă merele.
Voi cum se numește.
Ei, ele ce cumpărăm.

A citi

Eu poezia.
Tu o carte nouă.
El, ea despre România.
Noi cuvinte noi.
Voi ceva interesant.
Ei, ele caietul lor.

A vedea

Eu o farmacie.
 Tu un polițist.
 El, ea o casă mare.
 Noi o rochie roșie.
 Voi niște fructe.
 Ei, ele un apartament.

A răspunde

Eu la telefon.
 Tu la mesaj.
 El, ea cu voce tare.
 Noi la întrebare.
 Voi la ușă.
 Ei, ele pentru cerere.

A cumpăra

Eu două pâini.
 Tu mâncare.
 El, ea un lapte.
 Noi o apă.
 Voi un suc.
 Ei, ele o casă.

A merge

Eu acasă.
 Tu în oraș.
 El la magazin.
 Noi în casă.
 Voi la universitate.
 Ei la piață.

A ieși

Eu din casă.
 Tu din cameră.
 Ea de la doctor.
 Noi pe stradă.
 Voi din mașină.
 Ei din clădire.

A scrie

Eu despre mine.
 Tu o scrisoare.
 El, ea pe hârtie.
 Noi în caiet.
 Voi și plecați.
 Ei, ele pe pereți.

A plăti

Eu hainele.
 Tu legumele.
 El, ea medicamentele.
 Noi televizorul.
 Voi pâinea.
 Ei, ele cumpărăturile.

A spăla

Eu un măr.
 Tu mâinile.
 El un pahar.
 Noi covorul.
 Voi cămașa.
 Ele legumele.

A fi

Eu student.
 Tu elev.
 Ea frumoasă.
 Noi la concert.
 Voi la oră.
 Ele afară.

A mulțumi

Eu pentru flori.
 Tu pentru cărți.
 El pentru caiete.
 Noi pentru haine.
 Voi pentru tot.
 Ele pentru înghețată.

A lua

Eu un bilet.
 Tu pașaportul.
 El valiza.
 Noi bagajele.
 Voi farfuriile.
 Ele creionul.

A da

Eu banii.
 Tu biletul.
 Ea o rețetă.
 Noi caietul.
 Voi cartea.
 Ei cadouri.

A vrea

Eu să citesc povestirea.
 Tu un bilet la București.
 El să semneze cererea.
 Noi cetățenie română.
 Voi să cunoașteți limba română.
 Ele câte o bucată de tort.

A avea

Eu un copil cuminte.
 Tu o geantă gri.
 Ea un măr roșu.
 Noi un copil mic.
 Voi un câine alb.
 Ei două fete.

3. Conjugăți verbele. (Провідмініайте дієслова.)

Eu ce fac?	Tu ce faci?	El (ea) ce face?	Noi ce facem?	Voi ce faceți?	Ei (ele) ce fac?
ajung		ajunge			
					locuiesc
		iartă		iertați	
			cunoaștem		
				cumpărați	cumpără
ascult					
				răspundeți	
	rămâi		rămânem		
		fotografiază			fotografiază
	spui				
	pleci	pleacă			
			coborâm		
				munciți	
studiez					
	dormi				dorm
iau			luăm		

Lecția 33 (Урок 33)

Adverbe (Прислівники)

Румунська має багато прислівників, серед них **mult** «багато», **puțin** «мало», **destul** «достатньо», **foarte** «дуже», **mai** «ще»: **avem mult** (маємо багато), **este puțin** (є мало), **foarte mult** (дуже багато), **foarte puțin** (дуже мало), **mai avem** (у нас ще є). Прислівник **prea** «дуже», «надто» вживається здебільшого при інших прислівниках, позначаючи надмірність ознаки: **prea mult** «надто багато», **prea repede** «надто швидко».

Exercițiu (Вправа): Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

1. Він розмовляє надто швидко.	1.
2. Тут немає нікого.	2.
3. Маєте час? – Дуже мало.	3.
4. У нас є зошити, є ще книжки?	4.
5. Що ще є на столі?	5.
6. У нас ще є дві лекції.	6.
7. Є ще достатньо часу.	7.
8. Він купив дуже багато овочів.	8.
9. Сьогодні надто спекотно (тепло).	9.
10. Паперу маємо достатньо.	10.

Exercițiu (Вправа): Traduceți în limba ucraineană. (Перекладіть українською мовою.)

1. Ieri a fost joi. Am cumpărat un cadou pentru fiul meu. Nu am cumpărat nimic pentru sora mea.	1.
.....
.....
2. Astăzi este marți. Pregătesc bagajele pentru mâine. Nu pregătesc multe bagaje.	2.
.....
3. Mâine va fi sâmbătă. Voi pleca acasă. Nu voi pleca singur. Trebuie să îmi verific actele.	3.
.....
.....

Câteva tipuri de adverbe (Декілька розрядів прислівників):

Adverbe de loc (Прислівники місця) <i>unde? – де?; de unde? – звідки?; încotro? – куди?; până unde? – до якого місця?; în ce loc? – в якій місці?</i>	Adverbe de timp (Прислівники часу) <i>când? – коли?; de când? – відколи?; până când? – до яких пір?</i>	Adverbe de mod (Прислівники способу дії) <i>cum? – як? în ce mod? – яким чином?</i>
acasă	acum	așa
acolo	atunci	astfel
aici	astăzi	bine
alături	aseară	rău
aproape	alaltăieri	altfel
departe	ieri	împreună
înainte	măine	separat
înapoi	dimineața	românește
afară	noaptea	repede
înăuntru	întotdeauna	încet
sus	niciodată	degeaba
jos	târziu	pe de rost
undeva	cândva	vara
peste tot	demult	ușor
oriunde	ziua	greu
în față	îndată	des
dincolo	devreme	rar
deasupra	la timp	pe neașteptate
în spate	poimăine	tare
încolo	oricând	omenește
începe	în curând	bărbătește

Exercițiu (Вправа): Înlocuiți întrebările cu adverbele potrivite. (Замініть питання відповідними прислівниками.)

1. (Când?) am fost la cumpărături. 2. Părinții tăi se vor întoarce (când?) în România? 3. Andreea este colega mea de clasă și învață (cum?) 4. Eu locuiesc (unde?) de serviciu. 5. Pentru că am învățat (cum?), am obținut rezultate slabe. 6. Nu avem temă pentru (când?) la limba română. 7. (Unde?) este o clasă cu mulți elevi noi. 8. (Când?) vom merge cu fiica noastră la stomatolog. 9. A greși este (cum?) 10. Pentru că (unde?) a plouat, am rămas (unde?)

Lecția 34 (Урок 34)

Antonime des folosite (Частовживані антоніми)

Mare (великий)	Mic (маленький)
Greu (важко)	Ușor (легко)
Gros (товстий)	Subțire (тонкий)
Tare (твердий)	Moale (м'який)
Gras (товстий)	Slab (худий)
Sănătos (здоровий)	Bolnav (хворий)
Sătul (ситий)	Flămând (голодний)
Optimist (оптиміст)	Pesimist (песиміст)
Darnic (щедрий)	Zgârcit (скупий / жадний)
Larg (широкий)	Strâmt (вузький)
Cald (теплий / тепло)	Rece / Frig (холодний / холодно)
Dulce (солодкий)	Acru / Iute (кислий / гострий)
Copt (спілий)	Crud (недоспілий / зелений)
Curat (чистий)	Murdar (брудний)
Transparent (прозорий)	Mat (матовий)
Uscat (сухий)	Ud / Umed (мокрый)
Ieftin (дешевий)	Scump (дорогий)
Nou (новий)	Vechi (старий)
Frumos (гарний)	Urât (негарний)
Bun (хороший / добрий)	Rău / Stricat (поганий / зіпсований)
Vesel (веселий)	Supărat / Trist (сумний)
Deștept (розумний)	Prost (дурний)
Tânăr (молодий)	Bătrân (старий)
Închis (зачинено)	Deschis (відчинено)
Noapte (ніч)	Zi (день)
Afară (зовні / на вулиці)	Înăuntru (всередині)
Mult (багато)	Puțin (мало)
Lung (довгий)	Scurt (короткий)
Împreună (разом)	Separat (окремо)

Sus (верх)	Jos (низ)
Față (обличчя)	Spate (спина)
Gol (пустий)	Plin (повний)
Înalt (високий)	Scund (низький)
Deasupra (зверху)	Dedesubt (під низом)
Lat (широкий)	Îngust (вузький)
Aspru (жорсткий)	Neted (гладкий / рівний)
Sincer (чесний)	Mincinos (брехливий)
Alb (білий)	Negru (чорний)
Minor (неповнолітній)	Major (повнолітній)
Simplu (просто)	Complicat (складно)
Inclus (включений)	Exclus (виключений / усунений)
Liber (вільний / вільно)	Ocupat (зайнятий / зайнято)
Blond (блондин)	Brunet (брюнет)
Drept (прямий)	Strâmb (кривий)
Fricos (боязливий)	Curajos (сміливий)
Rar (рідко)	Des (часто)
Repede (швидко)	Încet (повільно)
Bogat (багатий)	Sărac (бідний)
Fierbinte (гарячий)	Rece (холодний)

Exemplu de propoziție (Приклад речення): Eu **noaptea** dorm și luna strălucește, **ziua** mă trezesc, iar soarele-mi zâmbește. – *Я вночі сплю і місяць сяє, днем прокидаюсь, а сонце мені посміхається.*

Atenție! (Увага!)

Bătrân ≠ **Tânăr** (pentru persoane): Tata este bătrân / tânăr.

Vechi ≠ **Nou** (pentru lucruri): Revista de pe masă este veche / nouă.

Gras ≠ **Slab** (pentru persoane): Are un frate gras / slab.

Gros ≠ **Subțire** (pentru lucruri): Cartea este groasă / subțire.

Proverbe (Приказки):

Nu lăsa pe mâine ce poți face azi. – Не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні.

Cine merge încet, departe ajunge. – Тихіше їдеш, далі будеш.

Exercițiu (Вправа): Găsiți, după model, antonimele pentru următoarele adverbe. (Знайдіть, за зразком, антоніми для наступних прислівників.)

departe des în față la dreapta aici înăuntru întotdeauna devreme închis bine încet adevărat mult liber sus departe	târziu aproape tare jos rău deschis fals puțin ocupat la stânga acolo aproape în spate rar afară niciodată
--	--

Exercițiu (Вправа): Găsiți antonimele pentru imaginile de mai jos. (Знайдіть антоніми для нижчезображених картинок.)

Exercițiu (Вправа): Adăugați cuvinte la antonimele date și traduceți-le în limba română. (Додайте слова до поданих антонімів та перекладіть їх румунською мовою.)

Exemplu (Приклад): (важкий день – *zi grea*; легкий тест – *test ușor*; важка сумка – *geantă grea*; легка дорога – *drum ușor*; важке завдання – *sarcină grea*; легке тренування – *antrenament ușor*.)

Темний – Світлий

Сухий – Мокрий

Молодий – Старий

Солодкий – Кислий

Теплий – Холодний

Добрий – Поганий

Чистий – Брудний

Великий – Маленький

Дешевий – Дорогий

Пустий – Повний

Lecția 35 (Урок 35)

Adjective (Прикметники)

Форми та правила вживання прикметників

Прикметники румунської мови поділяються на 4 групи залежно від кількості наявних у них форм (з 4-ма формами, з 3-ма формами, з 2-ма формами та незмінної форми).

Прикметники першої групи мають окремі форми для чоловічого (*masculin*) і жіночого (*feminin*) роду в однині (*singular*) і в множині (*plural*) з наступними закінченнями:

Чоловічий рід однина	Жіночий рід однина	Чоловічий рід множина	Жіночий рід множина
приголосна, -и	+ -ă	+ -i	+ -e

Наприклад: **bun** (добрий / хороший), **bună** (добра / хороша), **buni** (добрі / хороші), **bune** (добрі / хороші); **mândru** (гордий), **mândră** (горда), **mândri** (горді), **mânde** (горді).

Прикметники узгоджуються в роді й числі з іменниками, яких вони стосуються.

Іменники середнього (*neutru*) роду в однині узгоджуються з формами прикметників чоловічого роду, а в множині – з формами жіночого роду, наприклад: **pix negru** (чорна ручка), **creion albastru** (синій олівець), **telefoane noi** (нові телефони), **mâini murdare** (брудні руки), **oameni frumoși** (гарні люди).

Прикметники другої групи мають лише три форми, тому що у множині спільна форма для обох родів, наприклад: **mic** (маленький), **mică** (маленька), **mici** (маленькі); **larg** (широкий), **largă** (широка), **largi** (широкі). У прикметників із суфіксом **-tor** також три форми, але інше співвідношення форм, у них дві форми для однини й множини чоловічого роду і одна форма для обох чисел у жіночому роді, наприклад: **strălucitor** (яскравий), **strălucitoare** (яскрава), **strălucitori** (яскраві), **strălucitoare** (яскраві).

До третьої групи належать наступні прикметники: **vechi** (старий), **mare** (великий), **verde** (зелений), **dulce** (солодкий) etc.

До четвертої групи належать прикметники незмінної форми:

Gri сірий / -a / -i	Bleu блакитний / -a / -i	Roz рожевий / -a / -i	Maro коричневий / -a / -i
Oranj помаранчевий / -a / -i	Turcoaz бірюзовий / -a / -i	Crem кремовий / -a / -i	Eficace дійовий / -a / -i
Vivace жвавий / -a / -i	Așa такий / -a / -i	Asemenea подібний / -a / -i	Cumsecade порядний / -a / -i

Atenție! (Увага!)

Вищезгадані прикметники не відмінюються.

Exercițiu (Вправа): Completați tabelul de mai jos cu formele potrivite ale adjectivelor. (Заповніть подану нижче таблицю відповідними формами прикметників.)

Masculin singular	Feminin singular: + -ă	Masculin plural: + -i	Feminin plural: + -e
Stimat		Stimați	
Iubit			
Scump			
Ne <u>g</u> ru	Ne <u>e</u> gră		
Uș <u>o</u> r	Uș <u>o</u> ară		Uș <u>o</u> are
Alb			
Uscat			
Umed		Ume <u>z</u> i	
Simplu			
Singur			
Cald			
Galben			
Urât			
Rotund			
Pătrat			
Vesel			
Comod			
Modern			
Supărat			
Harnic			
Înalt <u>t</u>		Înalt <u>ț</u> i	
Greu	Grea	Grei	Grele
Rău	Rea	Răi	Rele
Nou	Nouă	Noi	Noi
Larg	Largă	Largi	Largi
	o = oa	d = z	s = ș
	e = ea	t = ț	

Adjective importante
(Важливі прикметники)

Masculin singular	Feminin singular + -ă	Masculin plural + -i	Feminin plural + -e	Traducere
Stimat				поважний
Onorat				поважний
Scump				дорогий
Ieftin				дешевий
Iubit				любимий
Îndrăgostit				закоханий
Drăguț				миленький
Ușor	ușoare	ușori	ușoare	легкий
Greu	greă	grei	grele	важкий
Roșu	roșie			червоний
Galben				жовтий
Albastru	albastră			синій
Verde				зелений
Portocaliu	portocalie			помаранчевий
Violet				фіолетовий
Alb				білий
Negru	neagră			чорний
Înțeles	înțeleasă			зрозумілий
Îndrăzneț				сміливий
Întreg	întreagă	întregi	întregi	цілий
Isteț				знахідливий
Înțelept				розумний
Drept				прямий
Deștept				розумний
Prost				дурний
Gri				сірий
Roz				рожевий
Mov				фіолетовий

Bleu				блакитний
Maro				коричневий
Uscat		uscați		сухий
Ud		uzi		мокий
Umed				вологий
Simplu		simpli		простий
Complicat		complicați		складний
Singur				єдиний; самотійний
Cald		calzi		теплый
Rece	rece	reci	reci	холодный
Rotund				круглий
Pătrat				квадратний
Vesel				веселий
Supărat				сумний
Harnic				працьовитий
Leneș				лінивий
Înalt				високий
Scund				низький
Bun				хороший
Rău	rea	răi	rele	поганий
Vechi				старий
Nou				новий
Lung				довгий
Scurt				короткий
Mare				великий
Mic				маленький
Gros				товстий
Subțire				тонкий
Larg				широкий
Îngust				вузький
Obosit				втомлений

Odihnit				відпочивший
Bucuros				радісний
Fericit				щасливий
Surprins				здивований
Mirat				здивований
Uimit				вражений
Atent				уважний
Speriat				наляканий
Fricos				боязливий
Curajos				сміливий
Perfect				ідеальний
Calm				спокійний
Nervos				нервовий
Gol		goi		пустий; голий
Plin				повний
Unic	unică	unici	unice	унікальний
Liber				вільний
Ocupat				зайнятий
Curat				чистий
Murdar				брудний
A cru				кислий
Dulce				солодкий
Sănătos				здоровий
Bolnav				хворий
Minor	minoră			неповнолітній
Major	majoră			повнолітній
Preferat				улюблений
Încântat				приємний
Național				національний
Deosebit				особливий
Necesar				необхідний
Personal				особистий

Turistic				туристичний
Cunoscut				знайомий
Rezolvat				вирішений
Separat				окремий
Menționat				зазначений
Pregătit				підготовлений
Plăcut				приємний
Eliberat				виданий
Valabil				дійсний
Prezent				присутній
Devotat				відданий
Fidel				вірний
Credincios				віруючий
Proaspăt				свіжий
Însorit				сонячний
Răcoros				прохолодний
Puternic				сильний
Slab				худий
Gras				товстий
Sătul				ситий
Flămând				голодний
Tânăr				молодий
Bătrân				старий
Darnic				щедрий
Zgârcit				жадний / скупий
Frumos				гарний
Urât				негарний
Rușinos				сором'язливий
Confortabil				комфортний
Rupt				півваний
Stricat				зіпсований

Uitat				забутий
Dorit				бажаний
Obligat				обов'язковий
Castaniu				каштановий
Matur				зрілий
Imatur				незрілий
Impulsiv				імпульсивний
Sever				суворий
Exigent				вимогливий
Închis				зачинений
Deschis				відчинений
Sincer				щирий
Timid				сором'язливий
Tăcut				мовчазний
Principal				головний
Secundar				другорядний
Binevoitor	binevoitoare		binevoitoare	доброзичливий
Răbdător				терпеливий
Muncitor				працьовитий
Folositor				корисний
Următor				наступний
Bogat				багатий
Sărac				бідний
Clasic				класичний
Enorm				величезний
Colorat				кольоровий
Adânc				глибокий
Amărui				гіркий
Exact				точний
Somnoros				сонливий
Clar				чіткий
Senin				ясний

Posomorât				пасмурний
Plăcut				приємний
Puternic				сильний
Încăpățânat				впертий
Superior				вищий
Cunoscut				знайомий
Imens				величезний
Mândru				гордий
Lat				широкий
Familial				сімейний
Apropiat				близький
Cuminte				слухняний
Important				важливий
Pozitiv				позитивний
Negativ				негативний
Temporar				тимчасовий
Minunat				чудовий
Grozav				жахливий
Nemaipomenit				нечуваний
Diferit				різний
Difícil				складний
Gratuit				безкоштовний

Exercițiu (Вправа): Puneți adjectivele din paranteze la forma potrivită. (*Поставте прикметники що в дужках у потрібній формі.*)

De exemplu (Наприклад): Ieri am avut zi (*liber*). Ieri am avut zi *liberă*.

1. Lângă Mihai stă un student (*străin*) 2. Miercuri avem o zi (*plin*)
3. În sala de curs, avem cinci bănci (*alb*), o masă (*negru*) și zece scaune (*confortabil*) 4. Bogdan a început să citească o carte (*interesant*)
5. Copilul are o minge (*mic*) și (*roșu*) 6. Această cameră este destul de (*spațios*) 7. În București, sunt foarte multe magazine (*modern*)
8. Astăzi, Alexandra n-a venit la școală, ea este (*bolnav*) 9. Aici, portocalele sunt (*ieftin*), dar bananele sunt (*scump*) 10. Alin este

(*harnic*), iar colegul lui este puțin (*leneș*) 11. Această artistă este foarte (*frumos*) 12. Profesoarele noastre sunt foarte (*bun*) 13. Tata este (*bătrân*), iar mătușa este (*tânăr*) 14. Aseară, am văzut un film foarte (*interesant*)

Exercițiu (Вправа): Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

Порядна людина
 Важка вправа
 Сильна біль
 Маленький будинок
 Гарна сукня
 Молодий чоловік
 Молода сім'я
 Негарне питання
 Великий лист
 Новий костюм
 Старий чоловік
 Наступного року
 Минулого тижня

Exercițiu (Вправа): Asociați câte un substantiv cu următoarele adjective (Поєднайте іменники з наступними прикметниками): deștept, harnic, bun, frumos, leneș, cald, rece, dulce, liber, verde, galben, portocaliu, roșu, mare, mic, rotund, pătrat, sănătos, strâmt, scump, ieftin, tânăr, copt, nou, optimist.

De exemplu (Наприклад):

Pâine proaspătă (*Свіжий хліб*); Om sănătos (*Здорова людина*); Pământ umed (*Мокра земля*); Copil drăguț (*Мила дитина*); Zi însorită (*Сонячний день*); Dimineață răcoroasă (*Прохолодний ранок*);

.....;;;;;
;;;;;
;;;;;
;;;;;
;;;;

Exercițiu (Вправа): Completați propozițiile, folosind cuvintele date la forma potrivită. (Заповніть речення, використовуючи дані слова у правильній формі.)

a) Restaurantul e	bun	bună
b) Mâncarea e	scump	scumpă
c) Salata e	ieftin	ieftină
d) Hotelul e	frumos	frumoasă
e) Filmul e	interesant	interesantă
f) Vremea e	plăcut	plăcută
g) Cafeaua e	cald	caldă
h) Sucul e	proaspăt	proaspătă
i) Dulapul e	nou	nouă
j) Baia e	curat	curată
k) Pisica e	alintat	alintată

Exercițiu (Вправа): Completați propozițiile cu forma corectă a adjectivelor. (Заповніть речення правильною формою прикметників.)

1. Hainele ei sunt întotdeauna (*curat*) 2. Ea și-a cumpărat două rochii (*negru*), o bluză (*albastru*), două pulovere (*roz*), o geacă (*maro*), o pereche de pantofi (*negru*), o căciulă (*gri*), un costum de baie (*portocaliu*) cu buline, o fustă (*galben*) și o geantă (*roșu*) 3. Pijama ei este (*bleu*) Maria are o carte (*interesant*) 4. Prietenii mei au cumpărat o casă (*frumos*) și (*modern*) 5. Un băiat merge cu o bicicletă (*albastru*) 6. În orașul nostru străzile sunt (*îngust*) 7. Canapeaua (*nou*) este destul de (*confortabil*) 8. Copiii sunt (*atent*) la ce spune doamna învățătoare. 9. Camera mea este (*spațios*) 10. Exercițiile din carte sunt (*simplu*) și (*util*) 11. Radu are o soră (*înalt*) 12. Pereții din sala 43 sunt (*murdar*) 13. În clasă avem elevi (*deștept*) 14. Unchiul nostru este (*tânăr*) 15. Mașina noastră este (*veche*) 16. Vara ne îmbrăcăm cu haine (*subțire*) 17. Am uitat pe masă un pix (*scump*) 18. Această femeie poartă o rochie (*perfect*) 19. Am găsit în baie prosoape (*uscat*) 20. Am văzut un film (*interesant*) 21. Cafeaua este (*cald*) sau (*fierbinte*)

Lecția 36 (Урок 36)

Substantive (Іменники)

Masculin	Neutru	Feminin
consoană (приголосна)	consoană	-ă
bărbat чоловік, copil дитина, copac дерево; -or / -tor: profesor професор, scriitor письменник; -ar: pescar рибалка, veterinar ветеринар; -er: chelner офіціант, frizer перукар; -ic: paznic охоронець; -ist: jurnalist журналіст, specialist спеціаліст; -an / -ean: țăran селянин, american американець, orașean містянин, ucrainean українець; -ân: român румун; -ez: englez англієць, francez француз.	hotel готель, loc місце, scaun стілець; -ism: capitalism капіталізм; -ment / -mânt: parlament парламент, recensământ перепис населення; -ut: început початок; -aj: etaj поверх.	studentă студентка, casă будинок, ușă двері, mașină машина, fereastră вікно; -ară / -oară: secretară секретар (жінка), profesoară вчителька / професорка; -iță: chelneriță офіціантка; -istă: jurnalistă журналістка, specialistă спеціалістка; -ancă / -eană / -âncă: americană американка, țărancă селянка, moldoveancă молдаванка; româncă румунка, -ână: bătrână стара; -eză: japoneză японка; (-ez / -uz) oaică: chinezoaică китаянка, frânzuoaică французенка, englezoaică англійка.
-u	-u	-a/-ea (-ia)
ministru міністр, metru метр, fiu син, leu лев.	lucru річ / робота, teatru театр, tablou табло, birou бюро, fotoliu крісло.	pijama піжама, stea зірка, cafea кава.
-e	-e	-e
frate брат, iepure заєць / кролик, perete стіна, președinte президент, dinte зуб, munte гора.	nume прізвище, prenume ім'я.	carte книга, universitate університет, poveste казка; -toare: scriitoare письменниця; -oare: onoare честь; -are: mâncare їжа; -ere: plăcere приємність; -ire: fericire щастя; -âre: hotărâre рішення; -iune: națiune нація; -tate: universitate університет; -ie: bucătărie кухня; -ee: idee ідея.
-i	-i	-i
unchi дядько, ochi око, arici їжак, ardei перець, pisoi кошеня.	unghi кут, tramvai трамвай, ceai чай, ulei олія, cui цвях.	zi день, marți вівторок.

Substantivele masculine

Se determină prin numărare: „un” (la singular) și „doi” (la plural) **un băiat – doi băieți**.

Desinența zero (Ø): se termină în consoană: *bărbat, copac*.

Substantivele feminine

Se determină prin numărare: „o” (la singular) și „două” (la plural) **o casă – două case**.

Desinențe:

a) „-a”, „-ea”, „-ia”: *ciulama, stea, nuia (нуйа)*;

b) „-ă”: *fată, casă*;

Excepții: *popă, tată* (care sunt masculine);

c) „-are”, „-ere”, „-ire”, „-âre”: *urare, vedere (погляд), iubire, coborâre*;

d) „-ătate”, „-etate”, „-itate”: *bunătate, varietate, celebritate (слава)*;

e) „-iune”: *națiune, stațiune*;

Excepții: *perciune, tăciune* (care sunt masculine);

f) „-ie”: *femeie, baie*;

Excepții: lunile anului (*ianuarie, februarie* etc.) și *tataie* (care sunt masculine).

Substantivele neutre

Se determină prin numărare: „un” (la singular) și „două” (la plural) **un pix – două pixuri**.

Atenție! (Увага!)

Numele zilelor săptămânii sunt substantive feminine.

Numele lunilor anului sunt substantive masculine.

Numele literelor și cifrelor sunt masculine.

Exercițiu (Вправа): Completați cu (Заповніть з): un, o, doi, două.

- a) Aici este student.
- b) Aici sunt studente.
- c) Aici este masă.
- d) Aici lucrează avocați.
- e) Acolo scrie om.
- f) Aici este prieten.
- g) Acolo este fereastră.
- h) Aici sunt munți.
- i) Acolo vorbesc prietene.

Pluralul substantivelor
(*Множина іменників*)

Gen	Singular	Plural	Exemple	Excepții
Masculin	Ø	-i	ban – bani	om – oameni
	-u	-i	metru – metri	
	-e	-i	câine – câini	
	-i	-i	ardei – ardei	
Feminin	-ă	-e	studentă – studente	soră – surori noră – nurori mână – mâini oaie – oi
	-ă	-i	limbă – limbi	
	-e	-i	bere – beri	
	-a	-le	pijama – pijamale	
	-ie	-ii	familie – familii	
	-ie	-i	cheie – chei	
	Ø	Ø	vânzătoare – vânzătoare	
Neutru	Ø	-e	autobuz – autobuze	ou – ouă
	Ø	-uri	pix – pixuri	
	-u	-e	teatru – teatre	
		-uri -ii	tablou – tablouri exercițiu – exerciții	

Excepții (Винятки):

Masculin		Neutru		Feminin	
Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural
om	oameni	ou	ouă	soră	surori
copil	copii	ceai	ceaiuri	noră	nurori
fiu	fii	cap	capete / capi	stradă	străzi
tată	tați	zero	zerouri	mână	mâini
popă	popi	taxi	taxiuri	oaie	oi
erou	eroi	radio	radiouri	oglină	oglinzi
cal	cai	tramvai	tramvaie	marcă	mărci
leu	lei	cui	cuie	barcă	bărci
bou	boi	unghi	unghiuri	zi	zile

Exercițiu (Вправа): Scrieți în tabel, conform modelului, pluralul substantivelor și adăugați-le un adjectiv. (Напишіть у таблицку, за зразком, множину іменників та додайте до них прикметник.)

Substantive masculine <i>Іменники чоловічого роду</i>		
singular (однина)	plural (множина)	substantiv + adjectiv la plural
adidas	adidași	adidași originali
cartof		
nor		
ochi		
soare		
fluture		
câine		
motan		
musafir		
pitic		
specialist		
jurist		
manager		
bătrân		
bolnav		
bogat		
naș		
pumn		
consultant		
portar		
bebeluș		
brad		
înger		
papagal		
bucătar		
pas		
pom		
masterand		

ban		
rege		
polițist		
judecător		
secretar		
ardei		
invitat		
cumnat		
farmacist		
director		
părinte		
ginere		
pantof		
spaniol		
hoț		
lup		
laș		
ofițer		
cunoscut		
translator		
actor		
vultur		
chirurg		
șobolan		
scriitor		
general		
elefant		
șoarece		
egiptean		
italian		
colț		
țap		
burghez		

suedez		
măgar		
șofer		
controlor		
țânțar		
pilot		
gândac		
străin		

Substantive de genul neutru <i>Именники среднего рода</i>		
singular (однина)	plural (множина)	substantiv + adjectiv la plural
creion	creioane	creioane ascuțite
scaun		
pix		
tablou		
geam		
drum		
vânt		
lucru		
cuvânt		
film		
castron		
calculator		
caiet		
măr		
telefon		
buton		
hol		
birou		
covor		
pulover		
ghiozdan		
balon		

pahar		
dulap		
frigider		
raft		
cadou		
coș		
bec		
minut		

Substantive feminine <i>Іменники жіночого роду</i>		
singular (однина)	plural (множина)	substantiv + adjectiv la plural
țară	țări	țări dezvoltate
limbă		
patrie		
constituție		
masă		
fereastră		
foaie		
hârtie		
elevă		
studentă		
ușă		
mână		
casă		
tablă		
carte		
mamă		
soră		
bunică		
soție		
mătușă		
întrebare		
lumină		

fustă		
rochie		
vreme		
zi		
săptămână		
cană		
româncă		
ucraineancă		
apă		
barză		
bluză		
cămașă		
pagină		
cerere		
declarație		
vamă		
stradă		
înghețată		
inimă		
jucărie		
păpușă		
geacă		
geantă		
nuntă		
școală		
universitate		
sticlă		
vacanță		
sărbătoare		
iarbă		
fiică		
piatră		
noră		

față		
fată		
listă		
noapte		
lună		
floare		
culoare		
pâine		
pungă		
priză		
agrafă		
riglă		
podea		
căpșună		
banană		
roșie		

Câteva reguli de formare a pluralului (Де кілька правил при утворенні множини):

oa > o	floare > flori, școală > școli, boală > boli, foaie > foi.
ea > e	fereastră > ferestre, dimineață > dimineți, seară > seri.
a > e	masă > mese, fată > fete, față > fețe, iarnă > ierni.
a > ă	gară > gări, stradă > străzi, țară > țări, lucrare > lucrări, întâmplare > întâmplări, cetate > cetăți, carte > cărți, cană > cani, cămașă > cămăși.
ă > e	măr > mere (neutru), sâmbătă > sâmbete, număr > numere (neutru).
â > i	cuvânt > cuvinte (neutru), vână > vinete, vână > vine, venă > vene.

Lecția 37 (Урок 37)

România (Румынія)

Capitala României este București.

Așezarea: România este situată în sud-estul Europei.

Suprafața României este de 238.397 kilometri pătrați.

Președintele României este Klaus Werner Iohannis.

Prim-ministrul României este Ion-Marcel Ciolacu.

Steagul / Drapelul României are trei culori: roșu, galben și albastru.

Roșu simbolizează sângele.

Galben simbolizează spicul sau grâul.

Albastru simbolizează cerul.

Ziua Tricolorului este la data de **26 iunie**.

Imnul României se numește *Deșteaptă-te române*, versurile îi aparțin lui Andrei Mureșanu, iar muzica, lui Anton Pann (1848).

Ziua Imnului este la data de **29 iulie**.

Ziua Națională este: **1 (întâi) decembrie**.

Simbolurile României sunt: ziua națională, imnul, steagul / drapelul, stema și sigiliul.

Țările vecine ale României sunt: Bulgaria, Serbia, Ungaria, Ucraina și Republica Moldova.

România, din punct de vedere administrativ, este împărțită în 41 de județe și capitala București.

Populația: 19.053.815 (conform primelor rezultate ale Recensământului 2021).

Limba oficială: limba română.

Moneda națională: este leul (RON).

În anul **2004**, România a intrat în NATO. În anul **2007**, România a devenit stat membru al Uniunii Europene (UE).

Principalele orașe ale României: București, Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, Suceava, Brașov, Constanța, Galați, Oradea, Ploiești etc.

Munți: Carpații Occidentali (Munții Apuseni), Carpații Orientali (Munții Rodnei), Carpații Meridionali (Munții Bucegi, Munții Retezat).

Ape: Dunăre, Tisa, Mureș, Prut, Olt, Siret, Ialomița, Someș, Argeș, Jiu, Dâmbovița ș.a.

Mare: Marea Neagră.

Personalități istorice: Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza, Carol I, Regele Mihai etc.

Forma de guvernământ a României este Republica.

În anul **1877**, a fost proclamată Independența de stat a României.

România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil, democratic și social, stat de drept.

Îndatoririle unui cetățean român sunt: Fidelitatea față de țară, apărarea țării, plata contribuțiilor financiare, exercitarea cu bună credință a drepturilor și a libertăților astfel încât să nu fie afectate drepturile celorlalți.

Minitest:

- 1) Care este capitala României?
- 2) Cine este președintele României?
- 3) Cine este prim-ministrul României?
- 4) Când se sărbătorește ziua națională a României?
- 5) Câte culori are steagul României și care sunt acestea?
- 6) Câte simboluri are România? Numiți-le.
- 7) Subliniați numele țărilor cu care se învecinează România: Germania, Grecia, Polonia, Ungaria, Serbia, Italia, Ucraina, Slovacia, Franța, Republica Moldova, Bulgaria.
- 8) Enumerați apele curgătoare din România.
- 9) Enumerați câteva orașe mari din România.
- 10) Azi, câți lei e un euro?
- 11) Spuneți câteva prenume românești de femei și bărbați.
- 12) Ce vă place în România?
- 13) Cum se numește imnul României?
- 14) Unde se află România?
- 15) Ce mâncăruri tradiționale românești cunoașteți?

Imnul României (*Гімн Румунії*)

Ziua Imnului României: 29 iulie

Sinonime pentru verbul: *A se deștepta*

A se trezi din somn	A învia
A reveni la viață	A se scula din somn

Deșteaptă-te române!
(Прокинься румуне!)

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani.

Acum ori niciodată să dăm dovezi în lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte” strigă toți.

Preoți, cu cruce-n frunte, căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Întrebări și răspunsuri (Питання та відповіді):

Cum este clima în România?

Răspuns: Clima României este temperat-continentală, cu influențe mediteraneene.

Care este religia majoritară în România?

Răspuns: Religia majoritară în România este religia ortodoxă.

Care este cel mai important poet român?

Răspuns: Cel mai important poet român este Mihai Eminescu.

Dați câteva exemple de scriitori români.

Răspuns: Vasile Alecsandri, Mihail Sadoveanu, Camil Petrescu, Marin Preda.

Care este cel mai important dramaturg român?

Răspuns: Cel mai important dramaturg român este Ion Luca Caragiale.

Dați câteva exemple de poeți români.

Răspuns: Mihai Eminescu, George Coșbuc, George Topârceanu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga.

Care este cel mai important sculptor român?

Răspuns: Cel mai important sculptor român este Constantin Brâncuși (1876-1957). Opera lui a influențat sculptura modernă și designul industrial.

Numiți câteva dintre operele lui Constantin Brâncuși.

Răspuns: Poarta Sărutului, Masa Tăcerii și Coloana Infinitului (aflate la Târgu Jiu).

Care sunt cele mai importante sărbători ale românilor?

Răspuns: Cele mai importante sărbători ale românilor sunt: Crăciunul, când creștinii sărbătoresc nașterea lui Iisus Hristos, Paștele, când creștinii sărbătoresc învierea lui Iisus Hristos, 1 (întâi) Martie, când femeilor li se oferă măștișoare, 8 Martie, când femeilor li se oferă cadouri, alte sărbători religioase (Sfântul Nicolae, când copiilor li se oferă cadouri, Sfântul Andrei – ocrotitorul României, Sfântul Dumitru cel Nou – ocrotitorul orașului București etc.)

Care sunt mâncărurile tradiționale românești?

Răspuns: Sarmalele, drobul de miel, mămăliga cu brânză și smântână, ciorba de perișoare, saramura de pește, plăcinta cu brânză, pasca, papanășii, cozonacul și altele.

Ce sărbătorește românii pe 25 decembrie în fiecare an?

Răspuns: La data de 25 decembrie, creștinii din România sărbătorește Crăciunul (nașterea lui Iisus Hristos).

Ce dansuri populare românești cunoașteți?

Răspuns: Hora, Sârba, Alunelul, Bătuta, Perinița, Brâul, Călușul, Brașoveanca, Ciuleandra.

Dați exemple de clădiri monumentale din București.

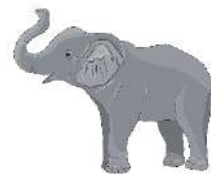
Răspuns: Cele mai importante clădiri din București sunt: Palatul Victoria, Palatul Cotroceni (sediul Președinției Române), Palatul Parlamentului (sediul Parlamentului României), Biblioteca Națională a României, Banca Națională a României, Biblioteca Centrală Universitară, Opera Națională Română, Palatul primăriei (sediul Primăriei Municipiului București), Ateneul Român etc.

Dați exemple de îmbrăcăminte specifică portului popular românesc.

Răspuns: Ie (cămașă femeiască făcută din pânză țesută), catrință, ițari (pantaloni bărbățești), brâu, năframă, suman.

Exercițiu (Вправа): Scrieți în fiecare pătrățel prima literă a cuvintelor ilustrate. Veți descoperi un proverb românesc. (Напишіть в кожний квадратик першу букву відображеного слова. Знайдете румунську приказку: Ласкавим словом багато досягнеш.)

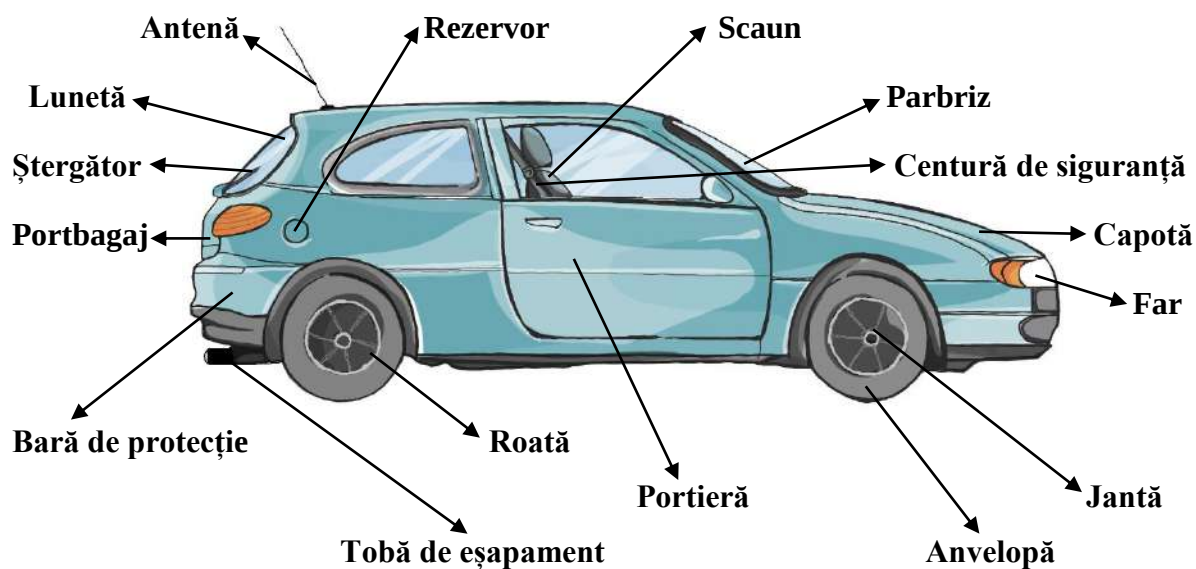

Lecția 38 (Урок 38)

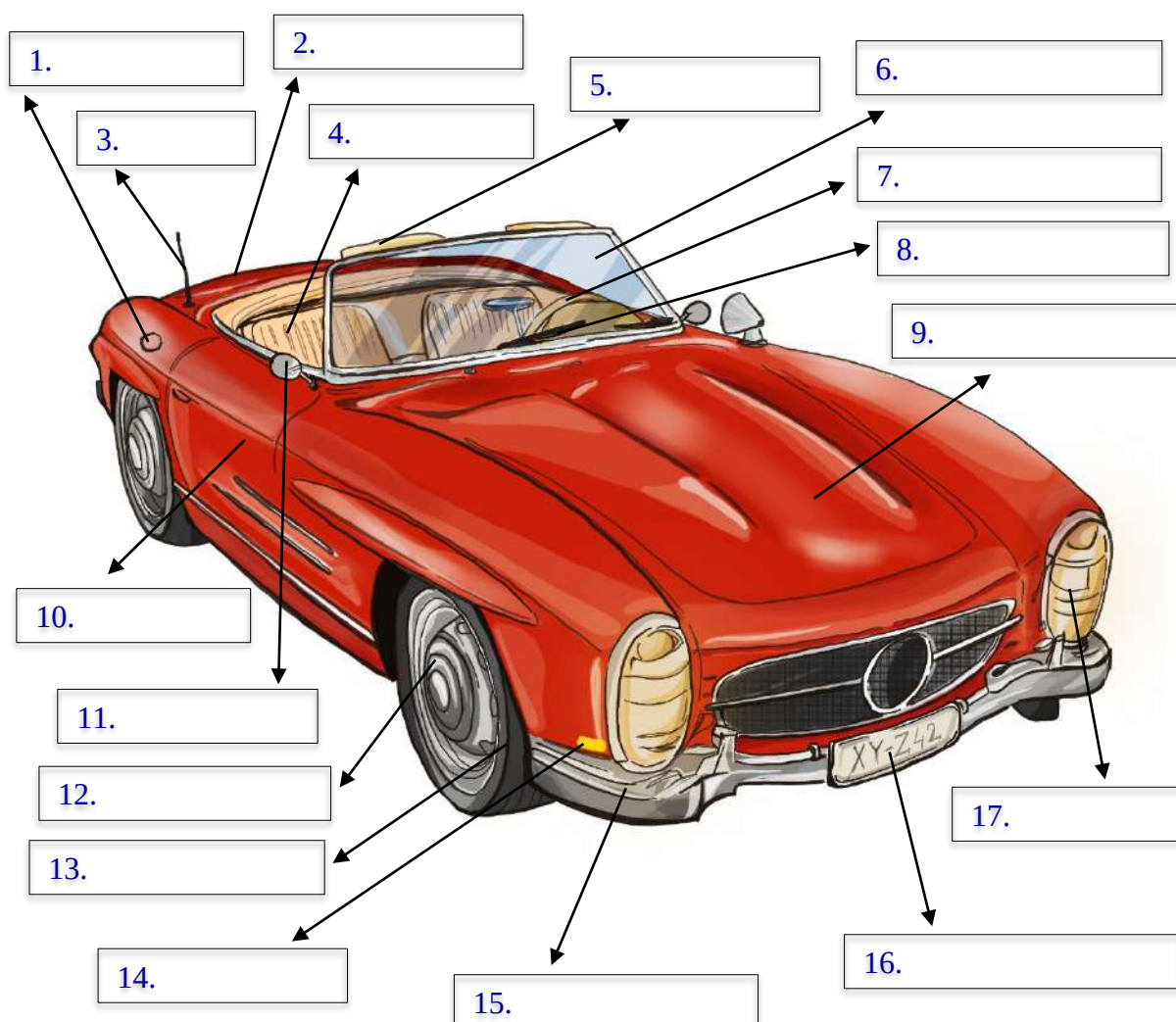
Părți componente ale mașinii (Частини машини)

Oglindă retrovizoare	Дзеркало заднього виду
Ștergătoare	Щітки склоочисника
Indicator de combustibil	Вказівник рівня палива
Vitezometru	Спідометр
Oglinzi laterale	Бокові дзеркала
Aer condiționat	Кондиціонер
Claxon	Сигнал
Torpedou	Бардачок
Volan	Кермо
Mâner	Дверна ручка
Ambreiaj	Педаль сціплення
Frână	Педаль гальма
Accelerație	Педаль газу
Schimbător de viteză	Перемикач швидкості
Frână de mână	Стоянкове / Ручне гальмо
Lumină de avertizare	Попереджувальне світло
Faruri	Фари
Semnalizator	Вказівник повороту
Centură de siguranță	Ремінь безпеки
Tobă / Țeavă de eșapament	Глушитель / Вихлопна труба
Capotă	Капот
Bancheta din spate	Заднє сидіння
Portbagaj	Багажник
Brichetă	Запальничка
Scaunul din față	Переднє сидіння
Rezervor	Бензобак
Roată de rezervă	Запасне колесо
Pompă	Насос

Parbriz	Лобове скло
Cauciuc	Шина
Bară de protecție	Бампер
Portieră / Ușă	Дверцята / Двері
Lunetă	Заднє скло
Asigurare	Страхування
Viteză	Швидкість
Trafic	Рух
Șosea	Шосе
Autostradă	Автобанда
Rulment	Підшипник
Suspensie	Підвіска
Incendiu	Пожежа
Accident	Аварія
Barieră	Шлагбаум
Permis de conducere	Водійське посвідчення
Trecere de pietoni	Пішохідний перехід
Curbă	Поворот
Șanț	Канава
Depășire	Обгін
Semafor	Світлофор
Sens unic	Односторонній рух
Peco / Stație de benzină	АЗС / Заправка
Stâlp	Стовп
A conduce	Керувати
A da înapoi	Давати назад
Pod	Міст
Popas	Привал / Зупинка
A controla / A verifica	Перевіряти
Vizibilitate: bună / rea	Видимість: хороша / погана
Depășirea interzisă	Обгін заборонено
Oprire	Зупинка

Exercițiu (Вправа): Completați casetele goale cu denumirile părților componente ale mașinii. (Заповніть порожні клітинки назвами частин машини.)

Lecția 39 (Урок 39)

Cuvinte și expresii uzuale (Повсякденні слова та вислови)

Cu mare plăcere!	Із великим задоволенням!
Este bine așa.	Так добре.
Să mergem!	Пішли!
Du-te!	Іди!
Căci / Fiindcă / Deoarece	Тому що
Doar / Numai	Тільки
Deci	Таким чином
Așadar	Таким чином
Prin urmare	Таким чином
Drept urmare	Таким чином
În loc de	Замість
În calitate de	У якості
Alături	Поряд
Chiar așa	Саме так
Indiscutabil	Безумовно
În regulă	У порядку
Urgent!	Негайно!
Poate / Posibil / Probabil	Може / Можливо
Depinde	Залежить
De ce nu?	Чому б ні?
Din punctul meu de vedere	З моєї точки зору
Aprob	Схвалюю
Prefer	Надаю перевагу
Separat	Окремо
Decât	Лишень / Тільки
Vom vedea	Побачимо
Iar / Dar / Însă	Але
Atunci	Тоді

Nu șoptiți! / Nu suflați!	Не підказуйте!
Anume	Саме
Appreciați-vă cunoștințele.	Оцініть ваші знання.
Totuși	Все ж таки
Parcă	Нібито
Fie.	Нехай буде.
Dacă	Якщо
Întrucât	Оскільки
Ca să	Щоб
Măcar	Хоча б
Sau / Ori	Або
A sta cu gura căscată.	Ловити гав.
Din întâmplare	Випадково
Fără îndoială	Без сумнівів
La o parte	У сторону / бік
Iute	Швидко / Гострий
Iată	Ось
Dubii	Сумніви
Mirare	Здивування
Spaimă	Страх
Durere	Біль
Rugămintе	Прохання
Concluzie	Висновок
Unul	Один
Una	Одна
Unii	Одні (ч.р., мн.)
Unele	Одні (ж.р., мн.)
A face aluzie	Натякати
A aparține	Належати
A asuma (a-și asuma riscurile)	Брати на себе
A ceda	Поступатися
A leșina	Втратити свідомість
A se bucura	Радуватися

A convinge	Переконувати
De-a lungul	Вздовж
De-a latul	У ширину
În locul	Замість
Din cauza	Через
Datorită / Mulțumită / Grație	Завдяки
Conform / Potrivit	Згідно
Măcar că	Хоча / Навіть
Ca și cum	Нібито
Cu toate că	Хоча
Din moment ce	З моменту
Chiar dacă	Навіть якщо
Datorită faptului că	Завдяки тому, що
Definitiv	Остаточно
În concluzie	У висновку

Exercițiu (Вправа): Alcătuiți propoziții utilizând cuvintele de mai jos la forma potrivită. (Складіть речення використовуючи слова в потрібній формі.)

De exemplu (Наприклад): Noi lucrăm la universitate. – Ми працюємо в університеті.

1. Tu a ajunge în universitate

.....

2. El a rămâne pe facultate

.....

3. Noi a lucra la cămin

.....

4. Ele a sta din centru

.....

5. Eu a merge prin cameră

.....

6. Noi a pleca de la masă

.....

7. Ea a alerga bibliotecă

.....

8. Ei a pune florile parc

.....

9. Voi a merge bicicletă

.....

Prepoziții (Прийменники)

În	(Eu) sunt în cameră / casă / grădină / parc / sală.
(В)	(Я) в кімнаті / будинку / саду / парку / залі.
La	(Tu) ești la aeroport / bibliotecă / cinema / gară / hotel / facultate / restaurant.
(У / В)	Ти в / у аеропорту / бібліотеці / кінотеатрі / вокзалі (в українській мові «на») / готелі / факультеті / ресторані.
Lângă	(El) e lângă teatru / poștă / clădire / ușă / birou / muzeu / mine.
(Біля)	Він біля театру / пошти / будівлі / дверей / бюро / музею / мене.
Pe	(Ea) e pe stradă / hol / terasă. Pe masă sunt cărți. Pe scaun este o cămașă.
(На)	Вона на вулиці / коридорі / терасі. На столі книжки. На стільці сорочка.
Sub	Sub masă este o minge. Sub scaun sunt pantofi.
(Під)	Під столом м'яч. Під стільцем туфлі.
Fără	Fără acte / telefoane / mine.
(Без)	Без документів / телефонів / мене.
Între	Între dulapuri / haine / mașini.
(Між)	Між шафами / одягом / машинами.
Cu	Cu zahăr / lapte / părinții.
(З)	З цукром / молоком / батьками.
De la	De la poliție / consulat / imigrări.
(Від)	Від поліції / консульства / імміграційної служби.
Pentru	Pentru race / familie / Ambasadă.
(Для)	Для миру / сім'ї / Посольства.
Până	Până mâine / data viitoare / sâmbătă.
(До)	До завтра / наступного разу / суботи.
Din	Ea este din Ucraina. Noi am tradus textul din limba română.
(З)	Вона з України. Ми переклали текст з румунської мови.
Spre	Acest drum spre capitală are peste 200 km. Nu veni spre mine!
(До)	Ця дорога до столиці має більше 200 км. Не підходь до мене!

Lecția 40 (Урок 40)

Teste (Тести)

1. Test de consolidare (Тест на закріплення)

A. Completați propozițiile cu răspunsurile la următoarele întrebări. (Заповніть речення давши відповіді на наступні питання.)

- 1) Acum eu mă simt (cum?)
- 2) Îmi amintesc (ce?)
- 3) Îl / O admir (pe cine?)
- 4) Pregătesc o surpriză (cui?)
- 5) Eu sunt (de unde?)
- 6) Mă trezesc (când?)
- 7) Iau masa (cu cine?)
- 8) Toți avem nevoie (de ce?)
- 9) Dăruiesc flori (cu ce ocazie?)
- 10) Noi (ce facem?) ziarele dimineața.

B. Alegeți forma corectă. (Виберіть правильну форму.)

- 1) Trenul a sosit / va sosi / sosește ieri, la 13:15.
- 2) Săptămâna viitoare, eu am scris / scriu / voi scrie exerciții în fiecare după-amiază. Mă pregătesc pentru sesiune.
- 3) Noi am făcut / ai făcut / vom face o excursie săptămâna viitoare.
- 4) Am cumpărat 10 măr / meri / mere și 6 kg de cartofi / cartof / cartofe.
- 5) Prietenii tău / vostru / mei sunt minunați.
- 6) Mergem la / despre / sub munte.

C. Puneți verbele din paranteze la forma de prezent. (Поставте дієслова, що в дужках у формі теперішнього часу.)

- 1) Maria (a citi) un roman interesant.
- 2) Pasagerii (a coborî) din avion.
- 3) Tu (a ști) o poezie de Vasile Alecsandri?
- 4) Noi (a ieși) la o plimbare în oraș.
- 5) Voi (a asculta) muzică?

- 6) Eu (a învăța) mult.
- 7) Ei (a avea) o geantă ușoară.
- 8) Noi (a scrie) bine românește.
- 9) Ea (a vorbi) engleza și româna.
- 10) Noi (a urca) la etajul 4.
- 11) Eu (a merge) pentru programare.
- 12) Ele (a mânca) bucate tradiționale românești.

D. Puneți verbele din paranteze la viitor. (Поставте дієслова, що в дужках у майбутній час.)

- 1) Peste doi ani, sora mea (a termina) facultatea.
- 2) Măine dimineață, eu (a plăti) abonamentul pentru internet.
.....
- 3) La vară, noi (a face) o excursie în România.
- 4) Eu (a aduna) caietele mele.
- 5) Voi (a întârzia) la serviciu.
- 6) Peste o săptămână, el (a intra) în casa nouă.

2. Test final (Фінальний тест)

1. Alegeți varianta corectă. (Виберіть правильну форму.)

- a) Ieri am plecat devreme de acasă, dar tot nu am repede.

ajunge	ajuns
ajung	ajungeam

- b) Noi trebuie să cu directorul.

vă întâlnim	ne întâlnim
ne întâlniți	vă întâlniți

- c) Voi trebuie să pentru oră.

ne pregătești	vă pregătiți
vă pregătesc	ne pregătim

- d) Când aveam 16 ani, cel mai bun la fotbal.

era	erați
eram	suntem

- e) A spus că se întoarce în săptămâni.

câte	câteva
câțiva	într-o

2. Citiți scrisoarea de mai jos și selectați răspunsul corect. (Прочитайте ниже-поданный лист і виберіть правильну відповідь.)

Iași

Joi, 15 aprilie

Dragă Mirela,

Măine este ziua mea. Vreau să dau o petrecere sâmbătă seara, la ora 19. Vine și Mihai cu Sorin. Poți să vii și tu? Nu trebuie să aduci niciun cadou, dar, dacă vrei, poți să cumperi o sticlă de vin.

Adresa mea este:

str. Titu Maiorescu, nr. 32, bl. A, et. 2, ap. 24, Iași. tel. 0765816647

e-mail: dianacos@yahoo.com

Pe sâmbătă, Diana

Întrebări:

1. Mirela primește:	4. Mirela poate aduce la petrecere:
a. o scrisoare	a. un cadou
b. o felicitare	b. un tort
c. o invitație	c. o sticlă de vin
2. Sâmbătă, Mirela merge:	5. Diana locuiește:
a. la un film	a. la cămin
b. la o aniversare	b. într-o casă
c. la o întâlnire	c. într-un apartament
3. Diana își sărbătorește ziua:	5. La petrecere vor mai veni:
a. la sfârșit de săptămână	a. Mihai și Vlad
b. săptămâna viitoare	b. Mihaela și Sorin
c. vineri	c. Mihai și Sorin

3. Completați propozițiile cu forme verbale de prezent (Заповніть речення потрібними формами дієслів теперішнього часу): a spune, a trece, a bea, a rămâne, a începe, a face, a ajunge, a merge.

- a) Diseară, voi în parc.
- b) La ce oră Maria?
- c) Ce după masă?
- d) Lecția la ora zece.
- e) Seara, noi la cămin.
- f) Dimineața, eu o cafea cu lapte.
- g) Acolo, ele bulevardul.
- h) Noi „La revedere” și plecăm.

4. Scrieți un e-mail sau o scrisoare unui prieten / unei prietene și povestiți-i ce ați făcut la București. (Напишіть один e-mail або один лист одному другу / одній подрузі і розкажіть йому / їй що ви робили в Бухаресті.)

.....

.....

.....

.....

5. Ce nu se potrivește? (Що не підходить?) Subliniați. (Підкресліть.)

- a) cravată – haină – expresie – cămașă – costum – rochie.
- b) alb – negru – adevărat – verde – bej – roz.
- c) apartament – casă – vilă – ușă – locuință.
- d) dormitor – televizor – sufragerie – hol – baie – bucătărie.
- e) aragaz – frigider – aer condiționat – mașină de spălat – parcare – cuptor cu microunde.

6. Găsiți răspunsurile corecte la următoarele întrebări. (Знайдіть правильні відповіді на наступні питання.)

1. Ce este capsatorul?	a. Este obiectul cu care se trimite și se primesc documente.
2. Ce este imprimanta?	b. Este obiectul cu care se capsează foile.
3. Ce este faxul?	c. Este obiectul cu care se spală hainele.
4. Ce este mașina de spălat?	d. Este obiectul cu care se tipăresc documentele.

7. Traduceți în limba română. (Перекладіть румунською мовою.)

- 1. Дякую вам, що (сă) ви надіслали (ați trimis) такі (așa) гарні квіти.
- 2. Мій тато працює в (la) університеті з 1995 року.
- 3. Де вони? (ж.р.) – Вони зараз на вулиці.
- 4. Ти в Бухаресті, вона вдома в Чернівцях.
- 5. Хто він? – Він студент із міста.
- 6. Де Ірина та Сергій? – Вони купують морозиво для дітей.
- 7. Ви з Румунії? – Ні, я не з Румунії, я з України.
- 8. Я не знаю де мій зошит, олівець, книга та ручка.
- 9. Ми сьогодні беремо шафу і завтра віддаємо.
- 10. Він п'є багато кави, вона п'є мало чаю.
- 11. Ви знаєте дуже добре дієслова та цифри.

Dialoguri pe diverse teme (*Диалоги на різні теми*)

Călătoria cu avionul (*Подорож літаком*)

- Maria:** Ce faci până la urmă? Te-ai hotărât unde mergi în concediu?
- Mihai:** Da, o să merg în Spania, la Madrid.
- Maria:** Este o alegere bună. Madridul este un oraș foarte frumos, splendid, am fost și eu acum doi ani. Mergi cu avionul?
- Mihai:** Da, cu avionul o să mergem.
- Maria:** O să „mergem”?
- Mihai:** Da, noi, eu și prietena mea Ioana. Încă nu am apucat să ți-o prezint.
- Maria:** Neapărat trebuie să mi-o prezinți.
- Mihai:** Mie mi-e frică în avion. Nu am mai mers cu avionul de la șapte ani.
- Maria:** Fii serios! Se poate? Nu e cine știe ce! Pierzi mult mai puțin timp decât cu trenul și este foarte confortabil.
- Mihai:** Mi-e frică să nu-mi fie rău.
- Maria:** Nu o să îți fie rău. Nu este ca în tren, să auzi toate zgomotele, să îți vâjâie urechile, nu simți nimic din toate astea și nici nu te deranjează nimeni.
- Mihai:** Da? Atunci cred că m-ai convins.
- Maria:** Sigur, trebuie neapărat să iei avionul. Este cel mai comod mijloc de transport posibil.
- Mihai:** Bine, atunci așa voi face.

Album de familie (*Сімейний альбом*)

- Ioana:** În sfârșit, poze cu familia mea!
- Andrei:** Hai să vedem! Cine e aici?
- Ioana:** Prima poză este de la nunta fratelui meu. Aici, sunt părinții mei, iar, alături de ei, sunt fratele meu și soția lui, Claudia. În dreapta lor, sunt verii mei din America, Eugen și Mihai.
- Andrei:** Și domnișoara asta frumoasă?
- Ioana:** Este soția vărului Mihai. S-au căsătorit de curând.
- Andrei:** Ce drăguț! Și domnul ăsta elegant?
- Ioana:** Este Gabriel, un prieten al fratelui meu și coleg de serviciu. Anul trecut, s-a căsătorit și el, dar la nuntă a venit singur, fiindcă soția lui era plecată din țară.
- Andrei:** Ai o familie foarte frumoasă.
- Ioana:** Mulțumesc.

Despre București (*Про Бухарест*)

Ioana: Bună, aș vrea să vizitez și eu câteva locuri frumoase în București, ce îmi poți recomanda?

Mihai: Sunt multe lucruri frumoase de văzut, cât timp ai la dispoziție?

Ioana: Numai trei zile, din păcate.

Mihai: Înțeleg. Îți recomand Palatul Parlamentului, Muzeul de Artă, Palatul Șuțu, Muzeul de Istorie, Grădina Botanică și parcurile Cișmigiu, Herăstrău, Carol, Tineretului.

Ioana: Mulțumesc mult pentru recomandări. Voi merge sigur la Palatul Parlamentului și în parcul Herăstrău. Pe curând.

Mihai: La revedere.

La piață (*На рынке*)

Dialogul 1

Ioana: Bună ziua. Aveți căpșuni?

Vânzătorul: Da, sigur.

Ioana: Sunt românești?

Vânzătorul: Nu, sunt din Grecia.

Ioana: Cât costă?

Vânzătorul: 7 lei kilogramul.

Ioana: Aș vrea două kilograme, vă rog.

Vânzătorul: Pofțiți.

Ioana: Mulțumesc.

Vânzătorul: Cu plăcere.

Dialogul 2

Ioana: Bună ziua. Aș vrea trei kilograme de castraveți și două de varză.

Vânzătorul: Bună ziua. Sigur. Imediat.

Ioana: Mulțumesc. Cât costă în total?

Vânzătorul: 15 lei.

Ioana: Poftim.

Vânzătorul: La revedere.

La serviciu
(Ha роботи)

Şeful: Ce faci, Alexandra? Iar ai întârziat.

Alexandra: Da, așa este, îmi pare rău, dar, în fiecare zi, prind un blocaj îngrozitor în trafic, iar metroul nu vine niciodată la timp.

Şeful: Dacă știi că în fiecare zi este la fel, de ce nu pleci de acasă mai devreme?

Alexandra: Pentru că nu mă pot trezi mai devreme de ora 7.

Şeful: Și atunci ce facem?

Alexandra: Vă propun următoarea soluție: cu cât întârzii dimineața, cu atât stau mai mult peste program. Este bine așa?

Şeful: Cred că este o soluție bună, dar sper să nu se mai repete, altfel voi fi nevoit să-ți tai din salariu.

Alexandra: Mulțumesc pentru înțelegere. Promit că nu se va mai repeta.

Şeful: Pentru puțin. Serviciu ușor.

Alexandra: La revedere!

Pe stradă
(Ha вулиці)

Cristina: Ce faci, dragă Mihai? Mihai, nu mă vezi?

Mihai: A, bună, scuză-mă, nu mă uitam pe unde merg. Sunt în drum spre serviciu, cred că deja am întârziat.

Cristina: Și eu la fel, am mers cu autobuzul până la Grozăvești, și apoi am luat-o pe jos două stații, pentru că era o aglomerație îngrozitoare.

Mihai: Bucureștiul ăsta a devenit un coșmar. Nu mai poți circula deloc.

Cristina: Eu mi-am cumpărat mașină și merg tot cu transportul în comun.

Mihai: Cum așa?

Cristina: Exact așa, cu mașina fac o oră și jumătate până la serviciu, iar cu autobuzul și metroul, în jur de 40 de minute.

Mihai: Da, e o diferență mare.

Cristina: Scuză-mă, a venit autobuzul meu. Trebuie să plec.

Mihai: Pe curând, poate ne vedem și noi mai des.

Cristina: Sigur, Mihai. Mai vorbim. Rămâi cu bine!

Mihai: Pa, Cristina!

Rezervarea unei camere la hotel
(Бронювання однієї кімнати в готелі)

Elisa: Bună ziua!

Recepționarul: Bună ziua!

Elisa: Sunt din Ucraina și vreau să fac o rezervare la hotelul dumneavoastră.

Recepționarul: Sigur, vă rog, să-mi spuneți pentru câte nopți, pentru câte persoane și ce fel de cameră doriți?

Elisa: Pentru trei nopți, începând cu data de 1 decembrie, patru persoane, patru camere single.

Recepționarul: Avem camere libere, tariful este de 120 de lei pe noapte.

Elisa: Camerele au baie proprie?

Recepționarul: Da, sigur, baie proprie, televizor cu cablu, aer condiționat, iar micul dejun este inclus în preț.

Elisa: La ce oră se servește micul dejun?

Recepționarul: Între orele 7 și 10 în fiecare dimineață.

Elisa: Aș dori să rezerv cele patru camere. Mai am o întrebare, fiți, vă rog, amabil. La ce distanță este hotelul dumneavoastră de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”?

Recepționarul: La maximum 10 minute de mers pe jos. Universitatea este situată în zona Copou.

Elisa: Am înțeles, vă mulțumesc.

Ana îi spune Nataliei secretul său
(Анна каже Наталії свій секрет)

Ana: Natalia, ai să fii liberă miercurea viitoare?

Natalia: Miercurea viitoare? Stai să mă gândesc. La ce oră miercurea viitoare?

Ana: Pe la ora 6.

Natalia: Da, cred că am să fiu liberă. De ce întrebi?

Ana: Am să-ți spun. Și doamna și domnul Ionescu vor fi și ei liberi?

Natalia: Nu știu. Am să-i întreb diseară.

Ana: Vai, Natalia, te rog nu-i întreba.

Natalia: Bine, Ana, n-am să-i întreb. Dar de ce?

Ana: Am să-ți spun un secret. Ai să fii în stare să-l păstrezi? Miercurea viitoare va fi ziua mea de naștere. Și va fi și ziua de naștere a mamei. Ne-am născut în aceeași zi.

Natalia: Vai, ce drăguț! Și ...?

Ana: Părinții mei au de gând să facă o petrecere. Și au de gând să-i invite pe doamna și pe domnul Ionescu la petrecere.

Natalia: Și pe mine n-or să mă invite?

Ana: Eu am să te invit pe tine, Natalia. Va fi petrecerea celor mari și petrecerea copiilor. Vrei să vii?

Natalia: Sigur că vreau. Ce cadou să-ți aduc?

Ana: O, adu-l pe Tuzic cu tine. Vrei?

Natalia: Cum adică pe Tuzic? Să-l aduc pe Tuzic cu mine? În chip de cadou pentru tine?

Ana: Da, în chip de cadou pentru mine.

Natalia: Dar lui Tuzic nu o să îi placă. Nu o să vrea să stea. O să fugă înapoi la noi și la grădina lui... Bine, e în regulă, Ana, am să îl aduc pe Tuzic și am să îi zic să stea.

Ana: Nu, Natalia, am vrut numai să te tachinez. N-am să ți-l iau pe Tuzic. Și nu trebuie să-mi aduci niciun cadou.

Natalia: A, ba da, am să-ți aduc. Va trebui să mă gândesc ce să fie. Rămâi cu bine, dragă Ana.

Paște / Paști

(Пасха)

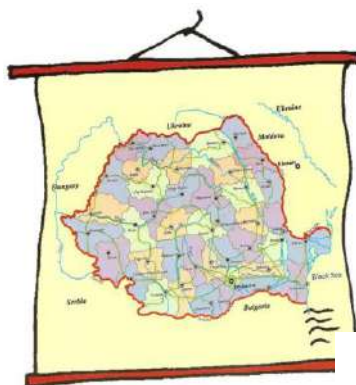
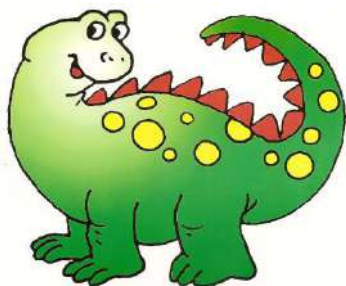
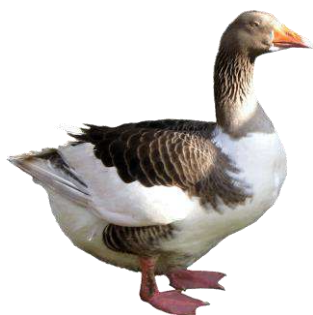
Paștele este cea mai mare, veche și importantă sărbătoare creștină. Este sărbătoarea învierii Domnului Iisus Hristos. Paștele nu are o dată fixă, în schimb, de obicei, cade la mijlocul primăverii. Creștinii se salută cu „Hristos a înviat!”. La acest salut se răspunde cu „Adevărat a înviat!”. În biserici, se aduc bucate: pască, brânză, carne de miel și, mai ales, ouă roșii, pentru a fi binecuvântate și sfințite de preot. Este o sărbătoare a luminii, a bucuriei și a speranței, indiferent că sunt ortodocși, catolici, protestanți sau de orice altă confesiune.

Întrebări și răspunsuri (Питання та відповіді): Când se sărbătorește Paștele? – Se sărbătorește în mijlocul primăverii.

Care sunt simbolurile Paștelui? – **Ouăle roșii** (cea mai cunoscută dintre legendele creștine referitoare la ouăle roșii, este cea în care se relatează că Fecioara Maria, venind să-și plângă fiul răstignit, a așezat lângă cruce un coș cu ouă, pe care sângele scurs din rănilor Mântuitorului le-a înroșit). **Mielul** (îl simbolizează pe Mântuitorul Iisus Hristos care s-a jertfit pentru iertarea păcatelor oamenilor și a murit pe cruce). **Pasca** (simbolizează coroana de spini a lui Iisus), fiind preparată din aluat dospit, brânză de vaci și stafide sau ciocolată. **Iepurașul** (simbolizează natura care se trezește la viață odată cu venirea primăverii). **Lumina Învierii** (simbolizează biruința vieții asupra morții).

Exerciții cu imagini (Вправи з картинками)

Exercițiu (Вправа): Potrivii cuvintele și imaginile. (Підберіть слова під картинки.)

Chelner

Alune

Caracatiță

Albină

Dinozaur

Hartă

Chibrituri

Gene

Geam

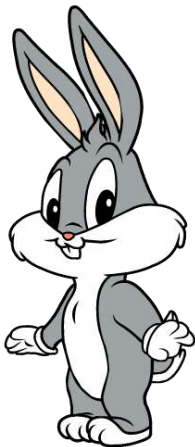
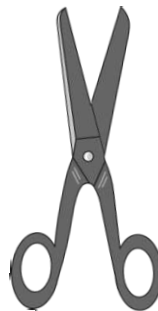
Chitară

Arici

Gâscă

Cheie

Glob

Lalele

Iepuraș

Ecler

Cal

Floare

Elefant

Elicopter

Cască

Măr

Elevi

Fetiță

Foc

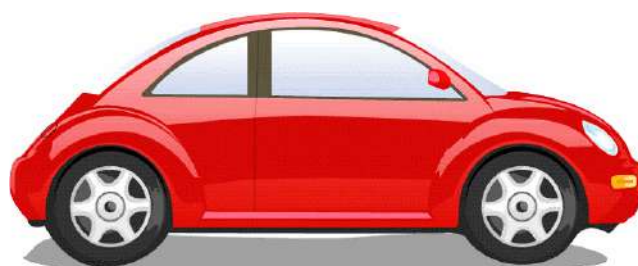
Dovleac

Fluture

Ceapă

Câine

Foarfecă

Dinte

Întrebare

Bicicletă

Casă

Nas

Kilogram

Baloane

Banană

Melc

Nucă de cocos

Broască

Cocoș

Bomboană

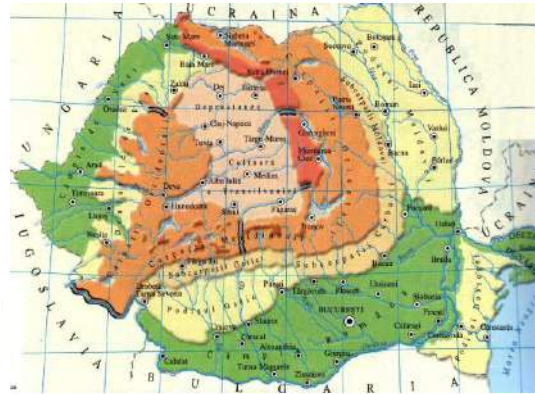
Jucărie

Mașină

Nori

Nisip

Înghețată

Lampă

Lacăt

Iguană

Inimă

Lupă

Cercei

Geantă

Pupăză

Mână

Lebădă

România

Vacă

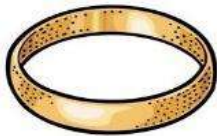
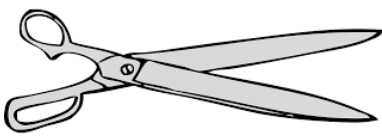
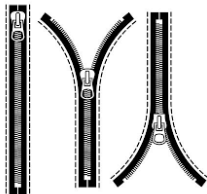
Indian

Ceas

Exercițiu (Вправа): Scrieți denumirile obiectelor reprezentate în imagini. (Напишіть назви предметів зображених на картинках.)

 Сонце –	 Місяць –	 Будинок –
 Родина –	 Ручка –	 Олівець –
 Вишні –	 Яблуко –	 Полуниця –
 Капуста –	 Гриб –	 Хліб –
 Вчителька –	 Писати –	 Помідор –

 Канапа –	 Крісло –	 Стілець –
 Лампа –	 Пральна машина –	 Праска –
 Око –	 Вухо –	 Серце –
 Вказівний палець –	 Борода –	 Волосся –
 Вимикач –	 Годинник настінний –	 Вуста –

		
Сумка –	Вішалка –	Каблучка –
		
Парасолька –	Подарунок –	Кольє –
		
Краватка –	Взуття –	Шорти –
		
Голка з ниткою –	Шкарпетки –	Кросівки –
		
Шапка –	Ножиці –	Блискавка –

		
Каченя –	Білка –	Кіт –
		
Черепаха –	Оса –	Ящик –
		
Метелик –	Папуга –	Сова –

Сподіваємося, що посібник знайде свого читача та буде цікавим і корисним на шляху вивчення румунської мови, як іноземної.

До зустрічі, шановний читачу, на сторінках нових видань!

This image shows a full page of a document template. It consists of approximately 30 horizontal blue dotted lines spaced evenly across the page, providing a guide for handwriting or typing. The lines are uniform in color and thickness, and there are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

LIMBA ROMÂNĂ PENTRU UCRAINENI
Nivel A1 – A2

РУМУНСЬКА МОВА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
Рівень А1 – А2

Natalia Burduja
Наталія Бурдужа

ISBN 978-606-745-129-0

9 786067 451290